

జనరాజకీయం కోసం...

రూ॥ 10/-

# లోకసత్తా టైమ్స్

సంపుటి-1 సంచిక - 5

పక్షపత్రిక

మార్చి 1-15, 2010



సంక్షేమాల పేరిట  
కళ్ళుగప్పేదింటెన్నాళ్ళు?



రైల్వేల వికేంద్రీకరణ  
ఎప్పుడు?



అంతరాలు  
పెంచేందుకేనా?



సామాన్యుడి గోడు పట్టని  
బడ్డెట్లు... ఇంకెన్నాళ్ళు...

# బెంగుళూరు కార్పొరేషన్ ఎన్నికల బరిలో లోక్ సత్తా

స్వయంకృషితో ఎదిగిన సామాజిక కార్యకర్తలతో కర్ణాటకలో కొత్త రాజకీయానికి శ్రీకారం

మార్చి 28, 2010న బెంగుళూరు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలో ఎంపిక చేసిన స్థానాలలో లోక్ సత్తా పార్టీ పోటీ చేస్తోంది. కొత్త రాజకీయం కోసం 2006 నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పోరాడుతున్న లోక్ సత్తా... గత ఏడాది కర్ణాటక సబ్ మరో బహు రాష్ట్రాలలో శాఖలను ప్రారంభించింది. మొత్తం 198 డివిజన్ లలో ఎంపిక చేసిన వసంతనగర్, అరమణినగర్, రాజరాజేశ్వరీనగర్, సుంకెనహళ్ళి, ఆయానగర్... 5 కీలక స్థానాలలో పోటీ చేస్తోంది. స్వయంకృషితో ఎదిగిన విద్యావంతులను, సామాజిక సేవా కార్యక్రమంలో కృషి చేసిన వారిని, రాజకీయాల్ని మార్చి ప్రజల చుట్టూ తెలిగేలా చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఆచార్యులుగా ఎంపిక చేసింది.



**సి.ఎ.ఎన్. రమాకాంత్**  
మైనింగ్ ఇంజనీర్



**డా. మీనాక్షి భరత్**  
గ్రైవకాలజిస్ట్



**డా. శంకర ప్రసాద్**  
ఖరగ్ పూర్ ఐ.ఐ.టి



**ప్రకాష్ బలస్వామి**  
టీపీఐఎం కళాకారుడుగా  
జాతీయస్థాయి సుప్రసిద్ధులు



**డా. బాలామణి**  
మానసిక వైద్యురాలు

- ★ “వసంతనగర్ లో పోటీ చేస్తున్న సి.ఎ.ఎన్. రమాకాంత్ వ్యక్తిరీత్యా మైనింగ్ ఇంజనీర్. నగరంలో వ్యర్థపదార్థాలను తొలగించి పూర్తి పారిశుధ్య మహానగరంగా బెంగుళూరును తీర్చిదిద్దేందుకు స్థానిక కాలనీ అసోసియేషన్ తో కలిసి కృషి చేశారు. పొరుగు కేంద్రంగా పాలన విశగా గట్టి కృషి చేస్తున్నారు.
- ★ అరమణినగర్ లో పోటీ చేస్తున్న డా. మీనాక్షి భరత్ వ్యక్తిరీత్యా గ్రైవకాలజిస్ట్. ఓటరు జాబితాల్లో అవకతవకల్ని సరిచేసేందుకు ఆమె చేసిన కృషి వల్ల గత ఏడాది పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో తొలిసారిగా ఇక్కడ 60 శాతం పోలింగ్ నమోదైంది.
- ★ రాజరాజేశ్వరీనగర్ లో పోటీ చేస్తున్న డా. శంకర ప్రసాద్ ఖరగ్ పూర్ ఐ.ఐ.టి (ఇండియన్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ)లో ఎంపికే పట్టభద్రులు. కర్ణాటకలో తొలి ఈ-గవర్నెన్స్ గ్రామ పంచాయతీ జవరగట్టలో ఈ - ప్రాజెక్టును నిర్వహించారు.
- ★ సుంకెనహళ్ళి నుంచి పోటీ చేస్తున్న ప్రకాష్ బలస్వామి నాటక, టీవీరంగ కళాకారుడుగా జాతీయస్థాయి సుప్రసిద్ధులు. ఆయన రూపొందించిన 'గర్వ' కన్నడ సీరియల్ కు జాతీయ పురస్కారం లభించింది.
- ★ ఇక బయానగర్ లో బరిలో వున్న డా. బాలామణి మానసిక వైద్యురాలు. రెడీమ్యాన్ ద్వారా సామాజిక కార్యక్రమంలో చురుగ్గా పాల్గొంటున్నారు.

అధికారాన్ని విశేషకరించి స్థానికంగా ప్రజలకే అధికారం ఇవ్వాలనే మన విధానానికి అనుగుణంగా 'వార్డు ప్రభుత్వం' ప్రధాన ఎజెండాతోనే లోక్ సత్తా పోరాడుతుందని, బెంగుళూరులో మనకు గణనీయమైన స్పందన లభిస్తుందని ఆశిస్తాం.

# ఆలోచన



ఒక ఆలోచన కోసం  
ఒక వ్యక్తి  
మరణించవచ్చు కానీ  
ఆ వ్యక్తి మరణాంతరం  
ఆ ఆలోచన మరో  
వేయి మందిలో  
చగులస్తుంది. ఆ  
విధంగా పరిణామచక్రం  
ముందుకు వెళుతూ  
వుంటుంది. ఒక దేశం  
యొక్క ఆలోచనలు, కలలు కారకత్వంగా తరువాత  
తరాలకి అందించబడతాయి.

- నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్

## లోపలిపేజీల్లో

1. దిశా నిర్దేశం లేని రాష్ట్ర బడ్జెట్..... 5
2. అప్పు చేసి పప్పుకూడు..... 8
3. సబ్సిడీలను రైతులకు నేరుగా ఇవ్వాలి... 10
4. రైల్వేలను వికేంద్రీకరించాలి..... 11
5. సమగ్ర మద్యనియంత్రణ..... 12
6. మౌలిక మార్పులు తేలేని జాతీయ బడ్జెట్..... 13
7. ప్రణాళికేతర వ్యయం..... 14
8. విద్యార్థిసత్తా..... 16
9. మహిళాసత్తా..... 17
10. యువసత్తా..... 18
11. గ్రానైట్ ప్రమాదం.....  
బండలమాటున నలిగిన గుండెలు.....19
13. ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యత్వం..... 20
14. సర్వజన సత్తా..... 25
15. జిల్లాల సమాచారం..... 27

# ఆ రోజు...

**స్వా**తంత్యం వచ్చి అరువది మూడేండ్లు గడిచినా సామాన్య భారతీయుడి జీవితంలో వసంతాలు ఇంకా చిగురించలేదు. లెక్కకు మిక్కిలి జాతీయ బడ్జెట్లు, రాష్ట్ర బడ్జెట్లు వచ్చినా బడుగుజీవి వెతలు తీరలేదు. సామ్యవాదాలు, గ్రోబలైజేషన్లు పేదరికాన్ని రూపుమాప లేకపోయాయి సరికదా విలువలు మృగ్యమయ్యాయి. పైసా కోసం పైశాచికత్వం ప్రబలి మానవత్వం, ఆత్మీయతలు అంతరించి పోతున్నాయి.

పాలకులు, పాలితులు మధ్య అంతరాలు మరింత పెరిగాయి. ప్రజలకు ప్రభుత్వానికి మధ్య వారధి అదృశ్యమయ్యింది. రాజకీయం విశ్వంభలమై అవినీతికి ఆజ్యం పోసింది. విద్య, వైద్యం అసాధ్యం పాలయ్యాయి. ఉపాధి... కల్పనే అయ్యింది. సంక్షేమం పేరిట పాలకులు ప్రజలను మభ్యపెట్టడం అనర్థాలకు దారితీస్తోంది. ఎటుచూసినా అరాచకత్వం తాండవిస్తోంది.

చీకట్లో కాంతిపుంజంలా దేశవ్యాప్తంగా మేధావులు మూడో అంచె ఫెడరలిజం బలోపేతం చేయాల్సిన ఆవశ్యకతను గుర్తించారు. జాతీయ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో సమానంగా స్థానిక ప్రభుత్వాలకు నిధులివ్వాలని, ప్రజల చెంతకు పాలనను తీసుకువెళ్ళాలని రాజకీయ శాస్త్రజ్ఞులు ఘోషిస్తున్నారు.

'మేం కట్టే పన్నులో కొంతభాగం, మా వీధిలో, మా కళ్ళెదుటే ఖర్చుపెట్టాలి' అని సామాన్య ప్రజానీకం ప్రభుత్వాలను నిలదీయగలిగిన రోజు ఎంతో దూరం లేదు. ఆ రోజు...

అవినీతికి కళ్ళెం పడుతుంది  
పాలితులే ప్రభువులౌతారు పాలకులే సేవకులౌతారు  
గాంధీజీ కలలు కన్న గ్రామస్వరాజ్యం కళ్ళముందు సాక్షాత్కరిస్తుంది.  
అంటేడ్గార్ ప్రవచించిన సమానత్వం కళ్ళు తెరచి దేశం సుఖక్షమవుతుంది.  
రెండో గణతంత్రభారతం సిద్ధిస్తుంది.

స  
ం  
పా  
ద  
క్రీ  
య  
ం

**వేడి భరించనిదే వెలుగు దరిచేరదు - వత్తిళ్లను అధిగమించనిదే సాఫల్యం సిద్ధించదు**

- సూఫీ సాధువు జులాలద్దీన్ రూమీ

# లోక్ సత్తా టైమ్స్ - కొత్త రాజకీయ పక్షపత్రిక

మార్చి 1-15, 2010 సంపుటి - 1 సంచిక - 5

ప్రధాన సంపాదకులు : డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

సంపాదకవర్గం : జి. రాజారెడ్డి  
సి.హెచ్. మాధవరావు  
గరిమెళ్ళ నారాయణ  
కె.వి. కుటుంబరావు

వర్కింగ్ ఎడిటర్ : కొంగర గంగాధర రావు

ప్రచురణ కర్త : డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్  
ఫౌండేషన్ ఫర్ డెమోక్రటిక్ రిఫార్మ్స్ తరపున,  
ఫ్లాట్ నం. బి 504, పాషాకోర్టు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్ - 500 082

ముద్రణ : కళాజ్యోతి సోసైటీ ప్రై. లి., 1-1-60/5, ఆర్టిస్ట్ క్రాస్రోడ్స్, హైదరాబాద్

పోస్ట్ డాక్స్ నెంబర్ 100, హైదరాబాద్ - 500 004

## మీన రాజ్యాంగం

ఆర్టికల్ - 109

### ద్రవ్యబిల్లు : ప్రత్యేక విధానం

1. ద్రవ్య బిల్లును రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టరాదు.
2. ద్రవ్య బిల్లును లోక్ సభ ఆమోదించినానంతరం రాజ్యసభ పిఫార్సుల కొరకు పంపవలెను. బిల్లు అందిన 14 రోజుల లోపల సిఫార్సులు ఏమయినా వుంటే వాటిని జతపరిచి ద్రవ్యబిల్లును రాజ్యసభ లోక్ సభకు తిరిగి పంపవలెను. ఆ తరువాత లోక్ సభ రాజ్యసభ సిఫార్సులను అన్నిటిని గాని లేక కొన్నిటిని గాని ఆమోదించినా ఆమోదించవచ్చు. తిరస్కరించినా తిరస్కరించవచ్చు.
3. రాజ్యసభ సలహాలను లోక్ సభ ఆమోదించిన యెడల ద్రవ్య బిల్లును మార్పులతో సహా పార్లమెంట్ చే ఆమోదించినట్లగును.
4. రాజ్యసభ సలహాలను లోక్ సభ తిరస్కరించినచో ద్రవ్య బిల్లు అంతకుముందు లోక్ సభ ఆమోదించిన రూపంలో ఉభయసభలు ఆమోదించినట్లగును.
5. లోక్ సభ ద్రవ్య బిల్లును రాజ్యసభ పంపిన తరువాత 14 రోజుల లోపల దానిని తిరిగి లోక్ సభకు పంపకపోతే ద్రవ్య బిల్లు లోక్ సభ ఆమోదించిన రూపంలో ఉభయసభలు అంగీకరించినట్లగును.

మీరూ రాయండి : లోక్ సత్తా టైమ్స్ మీ పత్రిక. పత్రికలో మీకు నచ్చినవీ, నచ్చనివీ, కోరుకుంటున్నవీ... ఏవైనా మాకు ప్రతినెలా 10వ, 25వ తేదీల్లోగా తెలియజేయండి. కొత్త రాజకీయానికి ప్రజల్ని కేంద్రబిందువుగా తీర్చిదిద్దేందుకు ఈ పత్రికను ఉపయోగించుకోండి.

సముద్రముపై దృష్టినుంచుము - తరంగముపై కాదు - స్వామి వివేకానంద

## రచనలు పంపండి

'లోక్ సత్తా టైమ్స్' పక్షపత్రిక ఎటువంటి భావజాలంతో వెలువడుతుందో మీ అందరికీ తెలుసు, ఇందుకు అనుగుణమైన రచనల్ని ఎవరైనా నేరుగా పత్రిక చిరునామాకు పంపవచ్చు.

### లోక్ సత్తా ప్రకటన రేట్లు

	బ్లాక్ & వైట్,	కలర్
1/8 పేజీ (ఏ కార్డు)	రూ॥ 1000	రూ॥ 1500
1/4 పేజీ	రూ॥ 2000	రూ॥ 3000
సగం పేజీ	రూ॥ 4000	రూ॥ 6000
పూర్తి పేజీ	రూ॥ 8000	రూ॥ 12000
సెంటర్ స్పెషల్	రూ॥ 12000	రూ॥ 18000
బ్యాక్ పేజీ	-	రూ॥ 20,000
ఫ్రంట్ ఇన్ సైడ్	-	రూ॥ 15000
బ్యాక్ ఇన్ సైడ్	-	రూ॥ 12000
ఫ్రంట్ పేజీ 1/4	-	రూ॥ 10,000

- ప్రకటన రుసుము Foundation for Democratic Reforms పేరిట హైదరాబాద్ లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.
- దయచేసి మీ ప్రకటనలు ప్రతినెలా 10వ, 25వ తేదీల్లోగా పంపించగలరు.
- ప్రకటన రుసుము ముందుగానే చెల్లించగలరు

### మీ ఫీడ్ బ్యాక్ పంపవలసిన చిరునామా

ఎడిటర్, లోక్ సత్తా టైమ్స్,

ఫ్లాట్ నం. బి 504, పాషాకోర్టు, సోమాజిగూడ,  
హైదరాబాద్ - 500 082

ఫోన్: 040-2323 1818

loksattatimeslsp@gmail.com

### లోక్ సత్తా టైమ్స్ చందా వివరాలు

జన రాజకీయ వాణి 'లోక్ సత్తా టైమ్స్' పత్రిక చందాదారులుగా చేరండి... చేర్పించండి. లోక్ సత్తా అభిమానులకు, పార్టీ సభ్యులకు ఎప్పటికప్పుడు తాజా సమాచారాన్ని అందిస్తుంది. మీ దగ్గరలోని లోక్ సత్తా పార్టీ జిల్లా కార్యాలయాలను గాని, హైదరాబాద్ లోని పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయాన్ని గాని సంప్రదించగలరు.  
ఫోన్: 040-2323 1818

విడి ప్రతి : రు. 10

ఏడాది చందా : రు. 200

మూడేళ్ళ చందా : రు. 500

బుక్ & కవర్ డిజైన్: సునీత ఆలమిల్లి

డి.టి.పి : టి. జ్యోతి





# దినా నిర్దేశం లేని రాష్ట్ర బడ్జెట్

**ఇప్పుడున్న యువతలో చాలామంది ప్రభుత్వ స్కూళ్ళలో చదువుకుని వుండరు. కానీ నేనొక ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుకున్నాను. నాలాగే అనుభవం వున్న చాలామంది చదువుకుని వుంటారు. ఈ రోజు మనందరిలో ఏ ఒక్కరి బడ్జెట్ కూడా ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుకునే సాహసం చేయడం లేదు. ఆ సాహసం చేస్తే ఆ బడ్జెట్ భవిష్యత్తు శూన్యమవుతున్నది. నిరుపేదలు, లక్షలాగా కార్మికులు కూడా మగపిల్లవాణ్ణి పైవేటు స్కూల్లో చదివించి ఆడపిల్లని ప్రభుత్వ స్కూల్లో చదివిస్తున్నారు. లక్షరజ్జానం రీత్య చూసినా దక్షిణాదిని వున్న మిగతా మూడు రాష్ట్రాలు తమకనాడు, కేరళ, కర్ణాటక కన్నా వెనుకబడివున్నాయి.**

**ముఖ్యమంత్రి** ప్రవేశపెట్టిన 2010-11 బడ్జెట్ సంవత్సర అంచనా రూ॥ 1,13,675 కోట్లు. అంటే రోజుకు రూ॥ 312 కోట్లు, గంటకు రూ॥ 13 కోట్లు, నిమిషానికి రూ॥ 22 లక్షలు, ప్రతి సెకనుకీ అంటే, పగలు, రాత్రి, ఆదివారం, శనివారం, పండగరోజు, సెలవురోజు, ప్రతి సెకనుకీ రూ॥ 38,000/- ఖర్చు కాబోతున్నది. చరిత్రలో 200 ఏళ్ళక్రితం వరకు ప్రతీ ప్రభుత్వం కూడా దేశరక్షణ, శాంతిభద్రతలు కాపాడటం, అరాచకత్వం అపడం కోసం ఖర్చుపెట్టాయి. ఆ తరువాత కాలక్రమేణా సహజవనరుల అభివృద్ధి, రోడ్లు వంటి మౌలిక సదుపాయాల కల్పనలో ప్రభుత్వాలు దృష్టి పెట్టాయి. గత శతాబ్దకాలంలో పుట్టిన ప్రతి బిడ్డకీ సమాజంలో ఎదిగే అవకాశాలు ఇవ్వడం ప్రభుత్వం ప్రధాన కర్తవ్యం అన్న ఒక మౌలికమైన నైతిక లక్ష్యం ప్రభుత్వాలను ప్రేరేపించింది. దీనిని ఆలంబనగా చేసుకుని ప్రస్తుత బడ్జెట్ను విశ్లేషిస్తే operation successful but patient dead అన్న ఇంగ్లీషు సామెత చెప్పినట్లుగా పదుల వేలకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి, గొప్ప సాంకేతిక విజ్ఞానం, నైపుణ్యం వున్నా, పేదరికం పోవడం కోసం కనీసం 39 సంవత్సరాలుగా మాట్లాడుతూనే, పేదలను ఓటుబ్యాంకులుగా మార్చి, పేదరికం కొనసాగేందుకు బాటలు వేస్తున్నాం. ఇటీవల 20, 25 ఏళ్ళుగా వచ్చిన

బడ్జెట్లతో పాటు ఈ బడ్జెట్ కూడా ఆ పరంపరనే కొనసాగిస్తున్నది. ద్రవ్య నిర్వహణ, ఆర్థిక నిర్వహణల విషయంలో ముఖ్యమంత్రిని ప్రశంసించాలి. ఇంతటి ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో కూడా ద్రవ్యలోటుని (ప్రభుత్వ ఆదాయంకంటే ఖర్చు ఎక్కువ) రాష్ట్ర ఆదాయంలో మూడుశాతానికి కుదించారు. అలాగే రూ॥ 3,548 కోట్ల రెవెన్యూ పర్సన్ చూపించగలిగారు. నడుస్తున్న సంవత్సరంలో ప్రతిపాదించిన దానికంటే రెవెన్యూ మిగులు ఎక్కువగా వున్నట్లుగా సవరించిన అంచనాలు రూ॥ 2,900 కోట్లుగా చూపెట్టారు. ప్రణాళికా వ్యయాన్ని పెంచుతున్నారు. ఇవి సంతోషించే విషయాలైతే గత సంవత్సరం కంటే వచ్చే సంవత్సరం పెట్టుబడులు, క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ తగ్గటం ప్రమాదకరం. ప్రభుత్వ వ్యయం రూ॥ 14 వేల కోట్లు పెరుగుతుండగా, పెట్టుబడులు మాత్రం రూ. 2 వేల కోట్లు తగ్గటం ఆందోళనకరం. మరో విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. 2011, ఏప్రిల్ నుంచి జి.ఎస్.టి జాతీయస్థాయిలో అమలులోకి వచ్చే అవకాశం వుంది. జి.ఎస్.టి. అంటే సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ గాని, ఇతర పరోక్ష పన్నులు గాని, జాతీయస్థాయిలో, మన రాష్ట్రంలో వున్న సేల్వేటాక్సు కాని, ఇతర పరోక్ష పన్నులు కాని మొత్తం కలిపి ఒకేసారి ఒకే చోట నుండి వసూలు చేయడం, తరువాత వ్యాట్ లాగానే

వివిధ స్థాయిల్లో వాల్యుయేషన్ పెట్టి వసూలు చేయడం, ఇప్పుడు రూ॥ 31,000 కోట్లు వస్తున్న సేల్వేటాక్స్ ఆదాయంలో అప్పుడు పూర్ణతగ్గులు రావచ్చు. అందుకనుగుణంగా ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం కాలంలో తగిన ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోవాలి. బడ్జెట్ గురించి. సెంట్రల్ స్టాన్డర్డ్ స్కీమ్స్ కాకుండా, జాతీయస్థాయి నుంచి మనకు వస్తున్న నిధులు రూ॥ 28,000 కోట్లు, రూ 23 వేల కోట్ల అప్పులు, రూ॥ 12 వేల కోట్లు తాగుడు నుంచి వచ్చే ఆదాయం కలిపితే రూ॥ 63,000 కోట్లు. ఇవి మినహాయిస్తే మన బడ్జెట్ రూ॥ 50 వేల కోట్లు మాత్రమే. ఇది తెలియని వారు మనమేదో లక్షకోట్లు సంపాదిస్తున్నామని, ఖర్చుపెడుతున్నామని అనుకుంటున్నారు. పేదరికం అంతానికి ఈ బడ్జెట్ ఏరకంగా ఉపయోగపడుతుంది? పేదరికం అంతం కావాలంటే మూడే మూడు మంత్రాలున్నాయి., ప్రతి బిడ్డకీ మంచిప్రమాణాల విద్య, ప్రతి కుటుంబానికి నిరంతరం మంచి ఆరోగ్యం, ప్రతి యువకుడికీ, యువతికి సంపదసృష్టిలో పాలుపంచుకునే వైపుణ్యం. గతం కంటే విద్యకు కేటాయింపు పెంచామని చెప్పుకుంటున్నారు. కాని విద్యకు ఈ బడ్జెట్లో కేటాయించింది కేవలం రూ॥ 12,074 కోట్లు. అంటే రాష్ట్ర ఆదాయంలో 2.8% అదే ప్రపంచంలో ఏ ఇతర దేశంలో

అయినా జాతీయ ఆదాయంలో కనీసం 6% ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఇక మన రాష్ట్రంలో ఖర్చుపెడుతున్నది కూడా పనికిరాని విద్యపై, ఇప్పుడున్న యువతలో చాలామంది ప్రభుత్వ స్కూళ్ళలో చదువుకుని వుండరు. కానీ నేనొక ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుకున్నాను. నాలాగే అనుభవం వున్న చాలామంది చదువుకుని వుంటారు. ఈ రోజు మనందరిలో ఏ ఒక్కరి బిడ్డ కూడా ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుకునే సాహసం చేయడం లేదు. ఆ సాహసం చేస్తే ఆ బిడ్డకి భవిష్యత్తు శూన్యమవుతున్నది. నిరుపేదలు, రిక్షాలాగే కార్మికులు కూడా మగపిల్లవాణ్ణి ప్రైవేటు స్కూల్లో చదివించి ఆడపిల్లని ప్రభుత్వ స్కూల్లో చదివిస్తున్నారు. అక్షరజ్ఞానం రీత్యా చూసినా దక్షిణాదిన వున్న మిగతా మూడు రాష్ట్రాలు తమిళనాడు, కేరళ, కర్ణాటక కన్నా వెనుకబడివున్నాయి. పశ్చిమాన వున్న మహారాష్ట్ర, హిమాలయ పర్వత సానువుల్లో వున్న హిమాచల్ ప్రదేశ్ కంటే కూడా వెనుక బడివున్నాయి. ఏడో తరగతిలో కూడా కనీసం చదివేటటువంటి శక్తి, చిన్నలెక్క చేసే శక్తి ప్రైవేటు స్కూళ్ళకు వెళ్ళే పిల్లలతో సహా ముప్పై, నలభైశాతం మంది పిల్లలకు లేదు.

ఆరోగ్యానికి కేటాయించింది రూ॥4,183 కోట్లు. అంటే రాష్ట్ర ఆదాయంలో 0.9 శాతం మాత్రమే. దాన్లో రూ॥1,000 కోట్లు ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా, 1,80,000 మందికి ఆపరేషన్ చెయ్యడం కోసం, ఇక మిగిలిన రూ॥3,183 కోట్లు మిగతా మొత్తం ఆరోగ్యం, కుటుంబనియంత్రణ, సిబ్బంది జీతభత్యాలకోసం, రాష్ట్రంలో ఈ వేళ రోజుకి 70 వేల మంది డాక్టర్ల వసతికోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో సగటున 15,000 నుండి 20,000 మంది హాస్పిటల్లో అడ్మిట్ అవుతుంటే వారిలో 500 మందికి ఆరోగ్యశ్రీ పేరిట ఆపరేషన్లు చేసే మిగిలిన 14,500 నుండి 19,500 మంది బ్రతుకును బుగ్గిపాలు చేస్తున్నారు. ఆరోగ్య మంత్రి గారు చెప్పినదాని ప్రకారం రాష్ట్రంలో మొత్తం ఆరోగ్య వ్యవస్థలో మందులకోసం 77 కోట్లు(అందులో 40% డీచింగ్ జనరల్ హాస్పిటల్స్) ఖర్చు పెడితే కేవలం 1,80,000 మంది ఆపరేషన్ల కోసం 1000 కోట్లు సాలీనా ఖర్చుపెట్టడం చూస్తే ప్రజల అమాయకత్వాన్ని ఆసరాగా చేసుకుని మోసపుచ్చడం తప్ప, పేదరికాన్ని తొలగించడం కోసం కావల్సిన ఆరోగ్యాన్ని,

బడ్జెట్ సమగ్ర స్వరూపం			
(రూ. కోట్లలో)	2009-10		2010-11
	బ.అంచనా	స.అంచనా	బ.అంచనా
రెవెన్యూ వసూళ్లు	78,964	78,406	90,649
మూలధన వసూళ్లు	24,557	21,186	23,027
<b>మొత్తం వసూళ్లు</b>	<b>1,03,521</b>	<b>99,592</b>	<b>1,13,675</b>
ప్రణాళితర వ్యయం	63,301	63,067	73,347
ప్రణాళిక వ్యయం	40,184	36,496	40,313
<b>మొత్తం వ్యయం</b>	<b>1,03,485</b>	<b>99,563</b>	<b>1,13,660</b>
రెవెన్యూ వ్యయం	76,557	75,464	87,100
మూలధన వ్యయం	17,977	16,004	14,337
రెవెన్యూ మిగులు	2,40	2,942	3,548
<b>ద్రవ్యలోటు</b>	<b>16,162</b>	<b>14,282</b>	<b>12,983</b>
<b>బ.అంచనా = బడ్జెట్ అంచనా; స.అంచనా = సవరించిన అంచనా</b>			

నైపుణ్యాన్ని ఇచ్చేటటువంటి శక్తి కాని, ఆలోచనకాని ప్రభుత్వాలకు లేదు అని అర్థం అవుతుంది. ఇక రాష్ట్రంలో ఆరోగ్యం ఎక్కడుంది? పన్నుల వాటాలో 32% Grant in aid కాని Centrally sponsored schemes కాని కలిపి నట్లయితే దాదాపు 46% జాతీయస్థాయి నుంచి రాష్ట్రానికి వస్తున్నది. కాని కేంద్రం నుండి స్థానిక ప్రభుత్వాలకు ప్రత్యక్షంగా ఇస్తున్నన్ని నిధులు కూడా రాష్ట్రం స్థానిక ప్రభుత్వాలకు ఇవ్వడం లేదు. జిల్లాలుగాని, నగరాలుగాని, పట్టణాలు కాని గ్రామాలు కాని, పట్టణమైనా ధుడు లేదు. రాష్ట్ర ఆర్థిక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయలేదు. జిల్లా బడ్జెట్లు లేవు. 1973-74 సంవత్సరాలలో ప్రతి జిల్లాకి కేటాయించుతున్న చూపెట్టారు. ఈ రోజురాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితులలో అపోహలను తొలగించడం కోసం జిల్లాల వారీగా ప్రాంతాల వారీగా కేటాయించు చూపెట్టవలసింది. ప్రాంతీయ కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి, వారి నిధుల్ని వారికే ఇచ్చి వుంటే గుండె మంట తగ్గి విశ్వాసం కుదిరేది. జిల్లాలకు అధికారం ఇవ్వకుండా, ప్రజల చేతులకు అధికారాన్ని ఇవ్వకుండా, ప్రజల బాధ్యతని వారి చేతుల్లో పెట్టకుండా ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూరగొనడం అసాధ్యం, నమ్మకాన్ని కలిగించలేం. పేదరికాన్ని తొలగించలేం. రాష్ట్ర రాజకీయం, ఆర్థిక వ్యవస్థ అంతా హైదరాబాద్ నగరం చుట్టూ తిరుగుతోంది. ఈవేళ ప్రాంతీయ ఉద్యమాలకు

కారణం కూడా హైదరాబాద్ నగరమే. గ్రామాల నుంచి లక్షలాది మంది పొట్టచేత పట్టుకొని వలసపోతున్నారు. దీనికంటేటికీ కారణం ప్రభుత్వం యార్థిగా హైదరాబాదులో కేంద్రీకరించబడటమే. వ్యవసాయరంగం రూ॥13 వేలకోట్ల రుణమాఫీ చేసినా... వడ్డీలలో రాయితీలిచ్చినా... ఉచితంగా విద్యుత్ ఇచ్చినా... పదులవేలకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఇరిగేషన్ తీసుకువస్తామని చెప్పినా... ఫెర్టిలైజర్ సబ్సిడీ జాతీయ స్థాయినుండి వేలాది కోట్లు ఇచ్చినా కొద్దిగా వర్షం తగ్గగానే ఉత్పత్తి పడిపోతున్నది. వ్యవసాయాభివృద్ధి అంతా కాగితాల మీదే కనిపిస్తోంది. వరుణ దేవుడి ఆధారంగా కనిపిస్తోంది. ఈ వేళ ప్రజలకి, రైతులకి నిజంగా సాంకేతిక విజ్ఞానం ఎక్కడ అందుతున్నది? ఒక్కసారి పంట పండిస్తే మార్కెటింగ్ సౌకర్యం ఎక్కడున్నది? వాల్యుఎడిషన్ ఎక్కడున్నది? పంట ఎక్కువ పండితే ధరతగ్గి రైతుకు లాభం లేకుండా పోతున్నది. వెయ్యి చిన్న పట్టణాలను ఏర్పాటు చేసి ఆక్కడ Extension, Marketing, Agroprocessing చిన్న పరిశ్రమలు, నైపుణ్యం దానితో పాటు ఉపాధి, విద్య, ఆరోగ్యం, మంచినీటిపై ప్రమాణాలు మొదలైన వాటికోసం బడ్జెట్లో కనీసం రూ॥10 వేలకోట్లు కేటాయించినట్లయితే ఏటా 10 లక్షల మందికి

ఉపాధి వచ్చుండేది. 5 ఏళ్ళలో 50 లక్షల మందికి ఉపాధి దొరికేది. ఈ వలసలు తగ్గేవి.

మౌలికమైన పరిపాలనలో భూమి రికార్డులలో దాదాపు చాలా జిల్లాల్లో 50 శాతం గల్లంతయ్యాయి. ల్యాండ్ రికార్డు లేవు. ఎమ్.ఎమ్.బి.ఎస్. లేవు. పోలీసు modernization కోసం ప్రతీ జిల్లాకి ఫోరెన్సిక్ ల్యాబ్ కోసం, నేరపరిశోధన స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కోసం బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేవు. జాతీయస్థాయిలో లోక్ సత్తా చేసిన పోరాటాల వల్ల స్థానిక న్యాయాలయాల కోసం చట్టం వస్తే, ఢిల్లీ నుంచి డబ్బులిస్తాం! ప్రతీ మండలంలో కోర్టు పెట్టండి, చిన్న కేసులన్నీ పరిష్కారమవుతాయంటే, డబ్బులిస్తామన్నా కోర్టులు పెట్టటానికి ఏ మాత్రం ఇంగితజ్ఞానం రాష్ట్రంలోని వారికి లేదు. ఈ బడ్జెట్ లో దాని గురించి ప్రస్తావనే లేదు.

రోడ్ల విషయంలో పెద్ద ఎత్తున చేపట్టటానికి వధ కాలు రూపొందించారు. కాని, దీర్ఘకాలికంగా మళ్ళీ వరదలు వస్తే తట్టుకోవడానికి వీలుగా ఫ్లడ్ రిలీఫ్ కోసం ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయింపు జరగలేదు.

విద్యుత్ విషయానికి వస్తే గుజరాత్ లో 24 గంటలు విద్యుత్ అందుతుంటే, మన రాష్ట్రంలో హైదరాబాదు నగరంలో మార్చి మాసంలో

కూడా కొరతలుంటున్నాయి. 24 గంటల విద్యుత్ లేకుండా గ్రామాలను బాగుచేయలేం. పారిశ్రామికీకరణను పెంచలేం. వలసలను అరికట్టలేం. దీనికి నిజాయితీగా విద్యుత్ దొంగతనాన్ని అరికట్టాలి. సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని పెంచాలి. కొన్ని జిల్లాల్లో సబ్ స్టేషన్లలో ఈ విద్యుత్ వంపిణీలో సమ్మెలను ఎలా నివారించవచ్చో లోక్ సత్తా చేసి చూపెట్టింది. గ్యాస్ గ్రైడ్ : ఎన్నిసార్లు చెప్పినా గ్యాస్ గ్రైడ్ కోసం ఒక్క రూపాయి కేటాయింపు జరగలేదు.

ఇరిగేషన్ విషయంలో సాధ్యాసాధ్యాలను పరిశీలన చేసి రైతుల ప్రయోజనాల కోసం పునరాలోచన చేయాలి.

ఇక పెట్టుబడుల విషయానికి వస్తే గతంలో రూ॥ 16 వేల కోట్లున్న ప్రభుత్వ పెట్టుబడులు రూ॥ 14 వేల కోట్లకు వడిపోయాయి. ఎస్.ఇ.జెడ్.లలో ఏముందో దేవుడికెరుక. ప్రైవేటు పెట్టుబడులు రూ॥ 8,400 కోట్లే. ఇక ఉద్యోగాలెక్కడ నుంచి వస్తాయి?.

అవినీతి గురించి బడ్జెట్ లో ఎక్కడా ప్రస్తావనా లేదు. అవినీతి ఈ రోజు జీవనస్రవంతిలో అంతర్భాగమైపోయింది. ఖజానాలో డబ్బు వృధాగా పోవడమేకాక పోటీని నాశనం చేస్తోంది. పోటీకి తట్టుకుని మంచి ప్రమాణాలతో పని చేయగలిగిన వారికి

కాకుండా లంచాలిచ్చిన వాళ్ళకు పసులివ్వడం వల్ల వ్యవస్థ నాశనమవుతోంది. అవినీతి వలయంలో అందరూ బాధితులవుతున్నారు. ప్రజలు వేధింపులకు గురవుతున్నారు. 60 ఏళ్లలో కొంత మంచి జరిగినా, ఎన్నో రంగాలలో పరిస్థితి దారుణంగా వుంది. ప్రజలు రాజకీయాన్ని, పరిపాలనను ద్వేషిస్తున్నారు. అసహ్యించు కుంటున్నారు. ప్రజల గౌరవాన్ని పొంది, ప్రజల్లో జెన్నెత్యాన్ని పొందవలసిన అవసరం శాసనసభ్యులకు వున్నది. అది జరగాలంటే అందరికీ అవకాశాలు రావాలి. బీదరికాన్ని కొనసాగించి, సంక్షేమం పేరుతో ప్రజలను భిక్షగాళ్ళను చేసే వ్యవస్థ కాదు కావాలి. అందరికీ అవకాశాలను ఇచ్చే వ్యవస్థ. అవినీతిని అంతం చేసే వ్యవస్థ. అధికారాన్ని వికేంద్రీకరించే వ్యవస్థ ప్రజల చేతుల్లో అధికారాన్ని పెట్టే వ్యవస్థ. ప్రతి మండలంలో ఒక పట్టణాన్ని అభివృద్ధి చేసి, లక్షలాది మంది యువతకు ఉపాధి కలిగించే వ్యవస్థ. తలసరి కనీసం వేయి రూపాయలు పంచాయితీలకు, మున్సిపాలిటీలకు కేటాయించి, అధికారుల్ని అక్కడికి పంపించి, రూ॥ 10 వేల కోట్లు ఏటా ఉపాధి కల్పనకి, వేయి చిన్న పట్టణాల ఏర్పాటుకి ఇచ్చిననాడు రాష్ట్ర ప్రగతిశీల మార్గంలో దూసుకువెళుతుంది. ✪

శాఖల వారీ కేటాయింపులిలా....					
2010-11 సంవత్సరానికి సంబంధించి వివిధ శాఖలకు, కీలక పథకాలకు నిధుల కేటాయింపులు, ఈ మార్చితో ముగియనున్న 2009-10 ఆర్థిక సంవత్సరంలో కేటాయింపుల (ప్రణాళిక వ్యయం రూ. కోట్లలో)					
శాఖ	2009-10	2010-11	శాఖ	2009-10	2010-11
నీటి పారుదల	17,800	15,011	ఆర్ అండ్ బీ రోడ్ల నిర్మాణం	1,679	1,594
పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి	3,330	4,221	ఆరోగ్యశ్రీ	925	925
పట్టణాభివృద్ధి, మున్సిపల్ పరిపాలన	2,837	3,261	రాజీవ్ గాంధీ నాలెడ్జీ వర్సిటీ	600	400
రవాణా, రోడ్లు, భవనాలు	1,850	1,785	అవుటర్ రింగ్ రోడ్ ప్రాజెక్ట్	490	385
విద్య	1,850	3,155	వెనుకబడిన ప్రాంత అభివృద్ధి నిధి	347	383
గృహ నిర్మాణం	1,800	1,800	రాష్ట్రీయ కృషి వికాస్ యోజన	326	451
వైద్య, ఆరోగ్యం	1,470	1,860	చేనేత కార్మికుల ఋణ మాఫీ	312	312
వ్యవసాయం, అనుబంధం	1,223	1,442	ఉపాధి హామీ (రాష్ట్ర వాటా 10%)	300	300
పరిశ్రమలు	766	782	గ్రామీణ మంచినీటి సరఫరా	285	370
బి.సి. సంక్షేమం	741	1,180	జంట నగరాలకు గోదావరి నీటి మళ్లింపు	250	250
స్త్రీ, శిశు సంక్షేమం	683	1,762	మధ్యాహ్న భోజన పథకం	142	270
సాంఘిక సంక్షేమం	591	1,206	నియోజకవర్గ అభివృద్ధి నిధులు	-	385
గిరిజన సంక్షేమం	309	456	ద్వాక్రాసంఘాలకు పావలా వడ్డీ	200	200
మైనారిటీల సంక్షేమం	177	232	రైతులకు పావలా వడ్డీలకు సబ్సిడీ	60	60
కార్మిక, ఉపాధి	55	167	డి.ఎఫ్.ఐ.డి ఆరోగ్య పథకం	227	133
సామాజిక పింఛన్లు	1,836	1,932	గృహ వినియోగ గ్యాస్ కు సబ్సిడీ	70	70
జె.ఎన్.ఎన్.యు.ఆర్.ఎమ్.	1,500	1,750	స్కాలర్ షిప్లు ఫీజు రీ-ఎంబర్స్ మెంట్	1,164	1,772



# అప్పు చేసి వప్పు కూడు కొత్త బడ్జెట్ - పాత నమూనా

- డి.వి.వి.యస్. వర్మ

## 2010-11 రాష్ట్ర బడ్జెట్‌పై విశ్లేషణ

జలయజ్ఞం కేటాయింపులు, విద్యుత్ రాయితీలు, గృహనిర్మాణాలకు ఈ బడ్జెట్‌లో కోతలు పెట్టి దాని మిగులును వ్యవసాయం, రోడ్లు, సంక్షేమం వగైరాలకు కాస్త కాస్త విదిలించి పెంపుదలను చూపించారు. అక్కడది తీసి ఇక్కడ, ఇక్కడిది తీసి అక్కడా పెట్టి ఈ బడ్జెట్‌ను అతుకుల బొంతను చేసి దేని మీద కేంద్రీకరణ లేకుండా దిశా నిర్దేశం లేనిదిగా చేశారు. రాబోయే మున్సిపల్ ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రపంచ బ్యాంకు ఋణంతో తలపెట్టిన ప్రాజెక్టు నిధులతో వాటికి మాత్రం తక్షణ అవసరంగా కేటాయింపులు పెంచారు. భారతదేశంలోనే అతి భారీ రాష్ట్ర బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టినా అది ఎవరినీ సంతృప్తిపరచకపోగా అందరి విమర్శలకు గురవుతున్నది.

**2010-11** సంవత్సరం బడ్జెట్‌ను ఫిబ్రవరి 20వ తేదీన ముఖ్యమంత్రి శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టారు. గత అయిదేళ్లుగా పరుసగా బడ్జెట్‌లను ఆయనే పెడుతున్నారు. ఈసారి హోదా మారింది. ముఖ్యమంత్రిగా వుంటూ ప్రవేశపెట్టినా దానిలో ఆయన ముద్ర లేదు. రాజశేఖరరెడ్డి ముద్రగానే అది వుంది. అక్కడక్కడా కొన్ని అంకెలు మారినా నమూనా మాత్రం మారలేదు. ఇది కొత్త సంవత్సరం బడ్జెట్. కొత్త తరహా బడ్జెట్ మాత్రం కాదు. పాత బడ్జెట్టుకు కొనసాగింపుగా పరా మామూలు బడ్జెట్. అలాగే ఈ బడ్జెట్ మీద ప్రతిపక్షాల స్పందన కూడా పాడిందే పాడరా అన్నట్టు అరిగిపోయిన పాతపదాల పడికట్టు మాటలతో పరా మామూలు గానే వుంది. అంకెల గారడీగా, మాటల దగాగా, అంకెలు ఘనం కేటాయింపులు శూన్యం అంటూ ప్రకటనలు గుప్పించారు.

ఇక విశ్లేషకులు కూడా అదే దారి తొక్కడం సహజం. రాష్ట్ర ప్రజలు ఈ బడ్జెట్‌ను అంతగా పట్టించుకున్నట్టు కనిపించడం లేదు. వార్షిక తంతుగానే చూస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో ఇంతకంటే మంచి బడ్జెట్ సాధ్యం కాదని ముఖ్యమంత్రి చేసిన ప్రకటన ఆధారంగా దీని విశేషాలను పరిశీలించుకుందాం.

### అంకెల తేడాలు

2009-10 బడ్జెట్ 1,03,521 కోట్ల అంచనాలతో ప్రారంభించి 99,592 కోట్లతో ముగించగా ఈసారి 1,13,675 కోట్ల అంచనాలతో మొదలైంది. అంటే నికరంగా 14,083 కోట్లు అదనంగా ప్రతిపాదన చేశారు. గత బడ్జెట్‌లో ప్రణాళికేతర వ్యయం 63,067 కోట్లు కాగా ఇప్పుడు 73,347 కోట్లుగా వుంది. ఇప్పుడు పెరిగిన 14,083 కోట్లలో 10,000 కోట్లు ప్రణాళికేతర వ్యయానికే పోతున్నది. గతంలో 40,184 కోట్లు ప్రణాళికా వ్యయం అంచనా సంవత్సరాంతానికి 36,496 కోట్లుగా ముగిసింది. ఇప్పుడు ఆ లోటు 4000 కోట్లు కలిపి ప్రణాళికా వ్యయాన్ని గత సంవత్సరం అంచనా స్థాయికి అంటే 40,313 కోట్లకి తెచ్చారు.

REVENUE EXPENDITURE ON MEDICAL, PUBLIC HEALTH AND FAMILY WELFARE (Rs. In Crores)			
Particulars	Accts 2008-09	R.E. 2009-10	B.E. 2010-11
<b>URBAN HEALTH SERVICES</b>			
Allopathy	1,323.54	1,865.37	2,051.53
Other Systems of Medicine	47.30	58.28	71.44
<b>RURAL HEALTH SERVICES</b>			
Allopathy	362.46	437.95	408.24
Other Systems of Medicine	26.74	35.15	41.95
<b>MEDICAL EDUCATION, TRAINING AND RESEARCH</b>			
PUBLIC HEALTH	311.80	383.42	451.25
GENERAL	80.78	83.39	189.83
FAMILY WELFARE	508.65	568.09	641.24
<b>Total</b>	<b>2,894.79</b>	<b>3,713.64</b>	<b>4,183.05</b>

REVENUE EXPENDITURE ON GENERAL AND TECHNICAL EDUCATION (Rs. In Crores)			
Particulars	Accts 2008-09	R.E. 2009-10	B.E. 2010-11
1. Elementary Education	3,355.30	4,617.70	5,624.34
2. Secondary Education	2,291.17	3,151.12	3,627.78
3. University and Higher Education	1,119.78	1,407.56	1,971.70
4. Adult Education	13.30	17.33	49.26
5. Language Development	18.90	25.04	29.13
6. Technical Education	172.12	484.10	707.66
7. General	44.91	57.71	65.75
<b>Total</b>	<b>7,015.48</b>	<b>9,760.56</b>	<b>12,075.62</b>





గత బడ్జెట్లో రెవెన్యూ వసూళ్లు అంచనాకు సరిసమానంగా 78,406 కోట్లు వచ్చింది. ఇప్పుడు వసూళ్లు 90,648 కోట్లు వస్తాయని అంచనా వేశారు. అయినా కొత్త బడ్జెట్లో ఇంకా 23,000 కోట్లు లోటు కనిపిస్తూనే వుంది. కొత్త అప్పుల ద్వారా, ఆస్తుల అమ్మకాల ద్వారా, కొంత సమకూర్చుకున్నా ద్రవ్యలోటు మిగిలే ఉంటుంది. దానిని కొత్త పన్నుల ద్వారా లేదా కోతల ద్వారా సరిపెట్టుకోవాల్సి వస్తుంది.

**నికరం ఎంత**

మొత్తం మీద తేలిందేమిటంటే బడ్జెట్ 1,13,000 కోట్లు వున్నా నికరంగా వచ్చే ఆదాయం 90,000 కోట్లు. ఇందులో 73,000 కోట్లు ప్రణాళికేతర వ్యయం పోతే బడ్జెట్లో ప్రతిపాదించిన 40,000 కోట్ల ప్రణాళికా వ్యయంలో 17,000 కోట్లు మాత్రమే నికరంగా మిగులుతుంది. మిగిలిన 23,000 కోట్లు అస్థిరమైంది. అప్పుల మీద ఆస్తుల అమ్మకాల మీద ఆధారపడింది. అందుచేత బడ్జెట్లో అంకెలు బాగానే కనిపిస్తున్నా అభివృద్ధికి నికర ఆదాయం మీద కంటే అప్పుల మీదే ఆధారపడడం కనిపిస్తుంది. అప్పు చేసి పప్పు కూడు బడ్జెట్గా తయారైంది.

**కేటాయింపులు**

జలయజ్జం కేటాయింపులు, విద్యుత్ రాయితీలు, గృహనిర్మాణాలకు ఈ బడ్జెట్లో కోతలు పెట్టి దాని మిగులును వ్యవసాయం, రోడ్లు, సంక్షేమం వగైరాలకు కాస్త కాస్త విదిలించి పెంపుదలను చూపించారు. అక్కడిది తీసి ఇక్కడ, ఇక్కడిది తీసి అక్కడ పెట్టి ఈ బడ్జెట్ను అతుకుల బొంతను చేసి దేని మీద కేంద్రీకరణ లేకుండా దిశానిర్దేశం లేనిదిగా చేశారు. రాబోయే మున్సిపల్ ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రపంచ బ్యాంకు ఋణంతో తలపెట్టిన ప్రాజెక్టు నిధులతో వాటికి మాత్రం తక్షణ అవసరంగా కేటాయింపులు పెంచారు. భారతదేశంలోనే అతి భారీ రాష్ట్ర బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టినా అది ఎవరినీ సంతుష్టిపరచకపోగా అందరి విమర్శలకు గురవుతున్నది.

**ప్రతికూల నేపథ్యం**

గత సంవత్సరంలో ఏ పరిస్థితి రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థకు సహకరించలేదు. 2009 ఫిబ్రవరిలో ఎన్నికల కారణంగా ఓట్ ఆన్ ఎక్కొంటుతో సరిపెట్టుకోవలసి వచ్చింది. ఎన్నికలు, ఎన్నికల అనంతరం తీవ్ర అనావృష్టితో దాదాపు 830 మండలాలను కరువు మండలాలగా ప్రకటించాల్సి వచ్చింది. ఎన్నికల తర్వాత అసలు బడ్జెట్ రూపొందించి ఆమోదం పొందిన మరునాడే రాజశేఖరరెడ్డి దుర్మరణం పాలయ్యారు. రాజకీయ అనిశ్చితి మొదలైంది. తర్వాత వరదలు, అటు తర్వాత ప్రత్యేక, సమైక్య ఉద్యమాలతోనే కాలం గడిచిపోయింది. మరొకపక్క ఆర్థికమాంద్యం, వ్యవసాయ సంక్షోభం ఉండనే ఉన్నాయి. వీటన్నింటి వల్ల తీవ్రమైన ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదురైనా మొత్తం మీద రెవెన్యూ ఆదాయం 1000 కోట్లు మాత్రమే తగ్గడంతో మొత్తం బడ్జెట్లో 4000 కోట్లు కోతలతోనే ముగిసింది. ఇలాంటి క్లిష్ట దశలో ఒక పక్క గతంలో రాజశేఖరరెడ్డి ప్రవేశపెట్టిన ఏ పథకాన్ని వదులుకోవడానికి, భారీగా సవరించడానికి వీలుకాని రాజకీయ పరిస్థితి, మరొకపక్క నిత్య ఆందోళనలతో వున్న రాష్ట్రంలో ఏ పథకానికి, ప్రాజెక్టుకు కోత పెట్టినా లేదా అదనపు వనరుల కోసం పన్నుల వాత పెట్టినా గడ్డు పరిస్థితిని ఎదుర్కొనవలసిన స్థితి వల్ల కేవలం 10 శాతం ఆదాయం పెరుగుదల అంచనా మీద ఆధారపడి అంకెల పంపిణీ తప్ప మరో మార్గం లేని దశలో ఈ బడ్జెట్ను ముఖ్యమంత్రి రూపొందించినట్లు కనిపిస్తున్నది.

**రాజకీయ వలయంలో బడ్జెట్లు**

అభివృద్ధి ఆధారంగా ప్రజలకు స్వతంత్ర జీవనాన్ని ఇచ్చే బడ్జెట్లు ఇప్పట్లో వచ్చే అవకాశం కనిపించడం లేదు. ఎందుకంటే మన రాజకీయం ఒక వలయంలో చిక్కుకుంది. ఆ వలయం పరిధిలోనే బడ్జెట్లు తిరుగుతున్నాయి. రాజకీయ పార్టీలు అవి అధికారంలో వున్నా, ప్రతిపక్షంలో వున్నా వాటి అంతిమ లక్ష్యం ఎన్నికల్లో గెలవడం. అందుకు అడ్డదారుల్లో వచ్చే దబ్బు కావాలి. ప్రజల ఓట్లను కొల్లగొట్టే పథకాలు కావాలి. అవినీతికీ, జనాకర్షణకు దోహదం చేసే బడ్జెట్లు దీని నుండే పుట్టుకొస్తున్నాయి. భారీ ప్రాజెక్టులు, బడ్జెట్ల కోసం ప్రభుత్వ ఆస్తుల అమ్మకాలు అన్నీ వందల కోట్లు దారి మళ్లించడానికి అనువుగా రూపొందించబడుతున్నాయి. అందుచేత శంకుస్థాపనతో ప్రారంభించి ఎన్ని సంవత్సరాలు కొనసాగితే అంతగా కామధేనువులాగా రాజకీయానికి అక్కరకు వస్తాయి. అవి ఒక పట్టాన పూర్తి కావు. ఎస్టిమేట్ల మీద ఎస్టిమేట్లు, కాంట్రాక్టు లావాదేవీలు, అన్ని స్థాయిలలో అవినీతికి పట్టుగొమ్మలవుతున్నాయి.

అలాగే పేదరిక నిర్మూలన పేరుతో రూపొందిస్తున్న పథకాలలో అత్యధిక భాగం ప్రభుత్వ సొమ్ముతో ఓట్లు దండుకునే కార్యకలాపాలుగా వుంటున్నాయి. పేదరికాన్ని ఇవి నిర్మూలించక పోగా ఆ తరగతుల్ని శాశ్వతంగా పేదరికంలో వుంచుతూ ప్రభుత్వాల సహాయానికి ఎదురు చూపులు చూసేలా చేస్తున్నాయి.

IRRIGATION			
(Rs. In Crores)			
Particulars	Accts 2008-09	R.E. 2009-10	B.E. 2010-11
1. Major & Medium Irrigation	11,560.20	19,301.70	19,707.74
2. Minor Irrigation	722.66	1,589.88	2,073.50
3. C.A.D.	12.80	32.09	25.68
4. Flood Control and Drainage	313.10	347.60	370.56
<b>Total</b>	<b>12,608.76</b>	<b>21,271.27</b>	<b>22,177.48</b>

ఈ పథకాలు పెరిగి, పెరిగి మొత్తం రాష్ట్రం అభివృద్ధికి గుదిబండలవుతున్నాయి. మొత్తం ఆర్థిక వ్యవస్థను ఛిన్నాభిన్నం చేస్తున్నాయి. బడుగు, బలహీన వర్గాల సంక్షేమంతో ప్రారంభమై ఇప్పుడు వృత్తులపరంగా పథకాలు పుట్టుకొస్తూ వారిని ఓటు బ్యాంకులుగా మల్చుకోవడానికి ఆశలు రేకెత్తించడానికి తప్ప పేదరిక నిర్మూలనకి దోహదం చెయ్యడం లేదు. బడుగు, బలహీన వర్గాలకి స్వతంత్ర జీవనాన్ని ఇచ్చే సంక్షేమ పథకాలను నిర్దిష్టపర్చుకోకుండా మరింత జనాకర్షణ వైపు పార్టీలు వరుగులు తీస్తున్నాయి. బడ్జెట్లు ప్రత్యేకించి ఎన్నికల ముందు బడ్జెట్లు ఈ రాయితీలను గుమ్మరించడం తర్వాత అవి శిరోభారం కావడం చూస్తున్నాం. రాజకీయ పార్టీలు ఈ వలయాలు నుండి బయటపడకపోతే బడ్జెట్ల స్వరూపం మారదు. అందువల్లనే మనకు ఇలాంటి నమూనా బడ్జెట్లు తప్పనిసరి అవుతున్నాయి.

**ప్రతిపక్షాల బాధ్యత**

ప్రజల దృష్టిని ఆకర్షించడం కోసం ప్రతిపక్షాలు ప్రస్తుత జనాకర్షణ లేదా అవినీతికి దోహదం చేసే నమూనా బడ్జెట్ల మీద పోటీపడి చేస్తున్న ప్రసంగాలు, ప్రకటనలు తిరిగి వారు అధికారంలోకి వచ్చేసరికి తిరిగి



వారు ఈ సమూహా మూసలో పడక తప్పని స్థితి తెచ్చుకుంటున్నారు. సమస్యకు పరిష్కారం కాకపోగా దానిని వారు శాశ్వతం చేస్తున్నారు.

అందుచేత ప్రతిపక్షాలు విధిగా తమ విధానాలకు అనుగుణంగా ప్రత్యామ్నాయ బడ్జెట్లను ప్రతిపాదించేవిగా వుండాలి. వనరులు పెంచాలని కోరితే ఎక్కడ పన్ను వేస్తారు లేక ఎక్కడ దుబారా మీద కోత పెడతారు అన్నది ప్రతి పార్టీ స్పష్టంగా ప్రతిపాదించాలి. అలాగే ప్రాజెక్టులకు, పథకాలకు నిధుల కేటాయింపుల మీద ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలిచ్చి పోషడం బాధ్యత అనిపించుకోదు. విద్యారంగానికి పెంచాలి అంటే ఏ పద్ధతిలో తీసి ఈ పద్ధతిలో పెడతారు అన్నది తేల్చి చెప్పాలి. అధికార పక్షం కంటే ఉదారంగా అందరికీ అన్నీ సమకూర్చాలంటూ వాకొట్లు, నిరసనల వల్ల వార్తలలోకి ఎక్కువగా గాని రాష్ట్ర ప్రజలకు జరిగే ప్రయోజనం వుండదు. కొత్త తరహా బడ్జెట్లు రావాలంటే రాజకీయ పార్టీలు రాష్ట్రానికి ప్రస్తుతం వున్న నికర ఆదాయం ఆధారంగా వారు చేసే కేటాయింపులను, కోతలను నిర్దిష్టంగా ప్రజల ముందుంచగలగాలి. దీనికి ఈ కింది అంశాలు ప్రాతిపదికలుగా వుండాలి.

**కొన్ని మౌలిక అంశాలు**

ఇప్పుడు రాష్ట్ర బడ్జెట్లో ప్రణాళికేతర వ్యయం రాష్ట్ర చరిత్రలో ఏనాడూ లేనంత స్థాయికి పెరిగింది. దీనిని ప్రణాళికా వ్యయంతో సరి సమానం చెయ్యడం కనీస కర్తవ్యం కావాలి. ఆదాయ వనరుల పెంపుదల ద్వారా దీనిని సాధించవచ్చు. అయితే అంత స్థాయిలో తక్షణం పెంపుదలకు వీలులేదు. మరొకపక్క ప్రణాళికేతర వ్యయంలో ప్రధానంగా

ఉద్యోగుల జీతభత్యాలు, పెన్షన్లు, రకరకాల సబ్సిడీలు వున్నాయి. ఉద్యోగ భద్రతను కాపాడుతూనే ఆధునిక శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకుని పాలనా నిర్వహణ యంత్రాంగాన్ని కుదించుకోవడానికి, ప్రజలకు మెరుగైన సత్వర సేవలు అందించడానికి తగిన ప్రణాళికలు ప్రకటించాలి.

వివిధ తరగతులకు ఇస్తున్న సబ్సిడీలను క్రమబద్ధం చెయ్యాలి. పేదలందరికీ ఆహార భద్రత, ఉపాధి హామీ, వృద్ధాప్య పెన్షన్లు, పిల్లలకు మంచినీటిపారుదల విద్య, ఆరోగ్య రక్షణ చుట్టూ ఈ సబ్సిడీలను పునర్ వ్యవస్థీకరించాలి. శాశ్వత బీదరికం స్థానే స్వతంత్ర జీవనానికి దారి ఏర్పడుతుంది.

స్థానిక ప్రభుత్వాలకు అధికారాలు, నిధులు బదలాయింపు తక్షణం జరిగితే దాదాపు 15-16 ప్రభుత్వ శాఖల రాష్ట్రస్థాయి భారం చాలా వరకు తొలగిపోతుంది. నేరుగా గ్రామాలలో ప్రజలకు మౌలిక వసతులు సాధ్యం అవుతాయి.

రాష్ట్రం తీవ్రమైన అప్పుల భారంలో పడింది. వార్షిక బడ్జెట్ కంటే అప్పులు హెచ్చుగా వున్న రాష్ట్రం అయింది. ప్రస్తుతం కొత్తగా చేస్తున్న అప్పులు పాత బాకీల వార్షిక చెల్లింపులకు, వడ్డీలకు సరిపోతున్నవి. ఈ భారాన్ని వదిలించుకోవడానికి ప్రణాళికలు వుండాలి.

రాష్ట్రంలోని అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఈ మౌలిక అంశాలపై తమ విధానాలను, వైఖరులను స్పష్టం చెయ్యకుండా కేవలం పరస్పర దూషణలతో కొత్త బడ్జెట్లు రూపుదిద్దుకోవు. అంతవరకు ఇలాంటి బడ్జెట్ల మనకు దక్కతాయి. ❦

**ఎరువుల ధరను నియంత్రించాలి, సబ్సిడీలను రైతులకే నేరుగా ఇవ్వాలి: జేపీ**

ఎన్బీఎస్ (పోషకాధారిత రాయితీ విధానం)లో భాగంగా యూరియా ధరను 10శాతం పెంచుతూ జాతీయ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం ఎరువుల సంక్షోభాన్ని పరిష్కరించి వ్యవసాయానికి ఊతమిచ్చే రీతిలో లేదు. రైతులకు మేలుచేయాలనే చిత్తశుద్ధి ఉంటే ఈ విధానాన్ని సవరించి సమగ్రంగా రూపొందించాలి ఉంది. యూరియా విచక్షణారహిత వాడకం వల్ల నత్రజని శాతం పెరగటం వంటి ఇతరత్రా సమస్యలు వాటిల్లుతున్నాయి. సబ్సిడీలు ఫ్యాక్టరీలకు వెళ్లటం మినహా వ్యవసాయాన్ని పరిపుష్టంచేసేందుకు ఉపకరించటం లేదు. అయితే ఆ వైఫల్యాన్ని రేట్లు పెంచటం ద్వారా సరిచేయలేము.



వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేసి రైతును ఆదుకోవాలంటే ఎరువుల ధరలను నియంత్రించటం తప్పనిసరి అవసరం. ఇందుకోసం రాష్ట్రంలో పెద్దఎత్తున సుమారు ప్రతికోట్ల 200మిలయన్ క్యూ.మీ. మేర అందుబాటులోకి వచ్చిన సహజవాయువును వినియోగించుకోవాలని లోక్సత్తా తొలినుంచీ చెబుతోంది. “సహజవాయువును ముందుగా ఎరువుల కర్మాగారాలకు సబ్సిడీకి సరఫరా చేయటం ద్వారా యూరియాను అందుబాటు ధరకే రైతుకు అందించాలి. ఈమేరకు మిగిలిన రంగాలకు గ్యాస్ ధరను కొద్దిమేర పెంచినా సరే ఉండదు. ఇక ఫాస్ఫేట్, పొటాషియం వంటివి తప్పనిసరిగా దిగుమతి చేసుకోవాల్సి ఉందికాబట్టి... ఇప్పుడు యూరియాకు ఇస్తున్న సబ్సిడీని ఫ్యాక్టరీలకే కాకుండా నేరుగా రైతులకే ఎకరాకు ఇంతని ఇచ్చేస్తే అది ఆ ఎరువుల కొనుగోలులో రైతులకు ఆసరాగా నిలుస్తుంది. ఈ రెండు చర్యలు లేకుండా స్వేచ్ఛావిపణిని అనుమతించే దిశగా విధానాన్ని అమలుచేస్తే చివరికి అది రైతుకు భారంగా మారి వ్యవసాయాన్ని దెబ్బతీసే ప్రమాదముంది”.

మరోవైపు, ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో రసాయన ఎరువుల వాడకం లేకుండా అధిక ఉత్పత్తులు సాధించే అవకాశంలేదు. అయితే యూరియా, ఫాస్ఫేటు, పొటాషియంతోపాటు జింక్, మెగ్నీషియంలాంటి సూక్ష్మపోషకాలను సమపాళ్లలో వినియోగించే పరిజ్ఞానం రైతులకు కొరవడుతోంది. రైతులకు ఎరువులు, పురుగుమందుల వినియోగంతోపాటు వ్యవసాయానికి సంబంధించిన సలహాసూచనలు, సహాయాలు అందుబాటులో ఉంచేందుకు ప్రతి 3,000 ఎకరాలకు అగ్రిక్లెనిక్స్ ఏర్పాటుచేయటం అవసరం. ఈ దిశగా సమగ్రచర్యలు లేకుండా అరకొర విధానాల ద్వారా వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేయటం సాధ్యంకాదు. ❦

## పోర్టుల తరహాలో రైల్వేలనూ వికేంద్రీకరించాలి జయప్రకాష్ నారాయణ్

రైల్వేబడ్జెట్ 2010-11 లో కొత్తట్రాక్ నిర్మాణం అవసరాన్ని రైల్వేశాఖ గుర్తించటం, రైల్వేబడ్జెట్ లో గత కొన్నేళ్లుగా నిర్లక్ష్యానికి గురైన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఈసారి కొన్ని లైన్లు, రైలు కేటాయింపులతో ఆహ్వానించదగ్గవి. అయితే సమగ్రంగా చూస్తే రైల్వేబడ్జెట్ 2010-11 గుడ్డిలో మెల్ల మాత్రమే. బడ్జెట్ రూపకల్పనలో ఇంకా యధాతథ స్థితిని కొనసాగించే పాత ఆలోచనాధోరణి కనిపిస్తోంది. రైల్వేలను దేశ ఆర్థికవ్యవస్థకు జీవనాడిగా చేయాలన్న స్పృహ కొరవడింది. హైదరాబాద్ లో ఎంఎంటీఎస్ ఫేజ్-2లో రాష్ట్రప్రభుత్వం 66శాతం వాటాను భరిస్తానన్నా కేటాయింపులు చేయకపోవటం విచారకరం.



కొత్త లైన్లు, రైళ్లు, స్టేషన్ల నిర్వహణ కోసం రైల్వేశాఖను బతిమిలాడుకునే పరిస్థితి పోవాలి. రాష్ట్రాలకు, జోన్లకు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని కల్పించి సొంత నిర్ణయాలు అమలుచేసుకునే అవకాశం కల్పించాలి. పోర్టులు, ఎయిర్ పోర్టుల నిర్వహణలో రాష్ట్రాలకు చొరవ తీసుకునే అవకాశం ఇవ్వటం వల్ల శరవేగంగా అభివృద్ధి సాధ్యమైంది. ఇదేతరహాలో రైల్వేల్లో విప్లవాత్మక మార్పులను ప్రవేశపెట్టాలి. “గతంలో పోర్టులు, ఎయిర్ పోర్టుల నిర్వహణ జాతీయ ప్రభుత్వం అధీనంలో ఉండటం వల్ల వాటి అభివృద్ధి శూన్యంగా ఉండేది. ఎప్పుడైతే రాష్ట్రాలకు అధికారం ఇచ్చారో శరవేగంగా అభివృద్ధికి ప్రైవేటు భాగస్వామ్యంతో ప్రణాళికలు వేస్తున్నారు. అదేరీతిలో రైల్వేల్ని కూడా వికేంద్రీకరించి రాష్ట్రాలకు బాధ్యతలు అప్పచెబితే అభివృద్ధి ఆశించిన రీతిలో ఉంటుంది”. లాభాల్లో ఉన్న మన దక్షిణమధ్య రైల్వేకు స్వయంప్రతిపత్తి ఉండటంతోపాటు ప్రైవేటు భాగస్వామ్యానికి అవకాశం ఉంటే ఈ సరికే మన వద్ద పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు పూర్తయి ఉండేవి.

స్వాతంత్ర్యం రాకముందు సుమారు 54,000 కి.మీ రైల్వేలైనును నిర్మిస్తే, మన పాలకుల్లో ఉన్న సంకుచిత ఆలోచనాధోరణి వల్ల గత ఆరుదశాబ్దాలలో కేవలం 10,000కి.మీ మేర మాత్రమే నిర్మించగలిగాం. అది కూడా తాత్కాలిక రాజకీయ ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయటం వల్ల దేశ ఆర్థికాభివృద్ధికి ఆశించినంత దోహదపడలేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తొలినాళ్లలో రైల్వేల ద్వారా సరకు రవాణా 80శాతం ఉంటే ఇప్పుడు 20కి పడిపోయింది. ఫలితంగా రోడ్డుమార్గంలో సరకు రవాణా విపరీతమై అవాంఛనీయ పరిణామాలకు, ఆర్థికభారానికి దారితీస్తోంది. మరోవైపు, బ్రిటీషువారు తమ సైనిక, వ్యాపార అవసరాలకు తగ్గట్టు రైల్వేలైన్లు వేసుకోవటంతో అప్పట్లో నిజాం పాలనలో ఉన్న ప్రాంతాలు నష్టపోయాయి. అందువల్లే దేశంలో ఇప్పటివరకూ సర్వే చేసిన 36,000 కి.మీ రైల్వేలైనులో అందులో ఆరోవంతు సుమారు 5,500 కి.మీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ఉంది. ప్రభుత్వం విజన్ 2020లో భాగంగా తలపెట్టిన 25,000కి.మీ లైనును పూర్తిచేస్తే అందులో మనరాష్ట్రానికి చెందిన 4000-5000కి.మీ మార్గం ఉండాలి. రూ.3200కోట్ల లాభంతో రైల్వేమంత్రి దేశవ్యాప్తంగా విస్తరణ కార్యక్రమాన్ని ఎలా సాధించగలుగుతారు. “రైల్వే విస్తరణకు, ఆధునికీకరణకు రూ. 14లక్షలకోట్లు కావాలి. దీనికితోడు రైల్వేలైన్ల నిర్వహణ, ప్రయాణికుల భద్రత విషయంలో ఇప్పటికీ నిధుల కేటాయింపు లేదు. ఇవన్నీ నెరవేరాలంటే రైల్వేల్ని వికేంద్రీకరించి రాష్ట్రాలకు, జోన్లకు స్వయంప్రతిపత్తి కల్పించటం. ప్రైవేటు భాగస్వామ్యమే మార్గం”.

### రైల్వే బడ్జెట్ లో రాష్ట్ర ప్రతిపాదనలు

- ప్రాజెక్టులు అడిగితే పిపిపీలుగా ఇచ్చినవి**
- నడికుడి శ్రీకాళహస్తి ■ భద్రాచలం రోడ్ - కొవ్వూరు
  - మణుగూరు - రామగుండం ■ కొండపల్లి - కొత్తగూడెం
  - కంభం - ప్రొద్దుటూరు ■ గద్వాల - మాచర్ల
  - విజయవాడ - గుడివాడ - మచిలీపట్నం - భీమవరం - నర్సాపూర్ - నిడదవోలు మార్గం డిబ్లింగ్
- హామీ లభించనివి**
- జంటనగరాల్లో ఎం.ఎంటీఎస్ రెండో దశ (107 కి.మీ) ప్రాజెక్టు వ్యయంలో మూడింట రెండోంతుల నిధులు రాష్ట్రం ఇస్తానన్నారైల్వే మంత్రి ఈ విషయమే ప్రస్తావించలేదు.
- ఒప్పుకున్నవి**
- కాచిగూడ - అజ్మీర్ ను హైదరాబాద్ - అజ్మీర్ ఎక్స్ ప్రెస్ గా వేశారు.
  - సికింద్రాబాద్/హైదరాబాద్ - ముంబై (సూపర్ ఫాస్ట్) ను దురంతోగా ప్రవేశపెట్టనున్నారు.
- అడిగినా పట్టించుకోనివి...**
- సికింద్రాబాద్ / హైదరాబాద్ - బెంగుళూరు ( సూపర్ ఫాస్ట్ )
  - సికింద్రాబాద్ / హైదరాబాద్ - అహ్మదాబాద్ (వయా నిజామాబాద్)
  - సికింద్రాబాద్ / హైదరాబాద్ - గోవా
  - సికింద్రాబాద్ / హైదరాబాద్ - ఆదిలాబాద్
  - విశాఖపట్నం - తిరుపతి (పగటిపూట ఇంటర్ సిటీ)
  - గుంటూరు - చెన్నై (పగటిపూట ఇంటర్ సిటీ)
  - పుట్టపర్తి - సిరిసి
  - హైదరాబాద్ - పూణె
  - విశాఖపట్నం - చెన్నై

### భారత రైల్వే

- రోజుకి ప్రయాణించే మొత్తం రైళ్లు : సుమారు 14,444, ■ ప్యాసింజర్ రైళ్లు : సుమారు 8,702, ■ ప్రయాణికుల సంఖ్య (రోజుకి) : 1.8 కోట్లు ■ సరకు రవాణా (రోజుకి) : సుమారు. 20 లక్షల టన్నులు, ■ రైల్వేలో మొత్తం ఉద్యోగులు : 16 లక్షలు, ■ సరకు రవాణా బోగీలు : సుమారు 2, 22,400, ■ ప్రయాణ బోగీలు : సుమారు 50 వేలు, ■ రైలింజన్ల సంఖ్య : సుమారు 8,000, ■ మొత్తం రైల్వే స్టేషన్లు : 6,909, ■ విద్యుదీకరించిన మార్గం : సుమారు 18, 274 కి.మీ, ■ మొత్తం రైల్వే జోన్లు : 16 మొత్తం డివిజన్లు : 67



# తక్షణం బెల్టుషాపుల్ని మూసి, సమగ్ర మధ్య నియంత్రణ చేపట్టాలి - లోక్సత్తా



మధ్యం దారుణప్రభావం లెక్కకు అందదు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మధ్యం ద్వారా ఈ ఏడాది సుమారు రూ. 15,000కోట్లు ఆర్జిస్తుందని అంచనాలు చెబుతున్నాయి. అంటే ఈ మహమ్మారి బారిన వచ్చే నష్టం దేశంలోనే అత్యధికంగా మన రాష్ట్రంలోనే ఉంటుంది. ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా చెప్పుకుంటున్న ఆరోగ్యశ్రీ పథకం వల్ల కలిగిన లబ్ధి మధ్యం తెచ్చిన ఆరోగ్యపరమైన నష్టాలతో పోలిస్తే చాలా అల్పం.

ఓట్ల కోసం అలవాటు చేశారు... బెల్టుషాపుల వల్ల కొనసాగుతోంది

**ప్ర**జల బాగోగులతో సంబంధంలేకుండా మధ్యం ద్వారా అత్యధిక ఆదాయాన్ని సంపాదించాలనే లక్ష్యంతోనే రాష్ట్రాల ఎక్జిజ్ట్ శాఖలు వ్యవహరిస్తున్నాయి. దీనివల్ల ప్రజారోగ్యం తీవ్రంగా దెబ్బతింటున్నందున ఇక మీదట రాష్ట్రాల్లో మధ్యం విధానాల రూపకల్పన-అమలును సమన్వయం చేసే అధికారాన్ని ఆరోగ్య, శిశుసంక్షేమ విభాగానికి ఇవ్వాలి అని భారత ప్రభుత్వం చేసిన సూచనను లోక్సత్తా పార్టీ మనస్ఫూర్తిగా స్వాగతిస్తోంది. మధ్యం కోట్లాదిమంది శారీరక, మానసిక, ఆర్థిక పరిస్థితులపై ప్రమాదకర ప్రభావం చూపుతోందని జాతీయ ఆరోగ్య శాఖ ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. ఈ దిశగా ఆచరణసాధ్యమైన 'సమగ్ర మధ్య వినియోగ నియంత్రణ' విధానంతో ముందుకురావటం హర్షణీయం.

రాష్ట్రాల మధ్యం విధానాల రూపకల్పన-అమలును ఆరోగ్య, శిశు సంక్షేమశాఖ సమన్వయం చేయటం వల్ల సమాజంపై మధ్యం యొక్క దుష్ప్రభావాల్ని నియంత్రించవచ్చు. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ కూడా ఇదేతరహా అంతర్జాతీయ విధానానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఈ బాటలో నూతన సమగ్ర మధ్యం వినియోగవిధానానికి చొరవ తీసుకోవాలి. " రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు వ్యాట్ తర్వాత మధ్యం ద్వారానే ఎక్కువ ఆదాయం వస్తోందని, దీన్ని మరింత పెంచుకునేదిశగా అనధికార మధ్యం దుకాణాల ద్వారా కూడా అమ్మకాల్ని సాగిస్తున్నారని జాతీయ ఆరోగ్యశాఖ గుర్తించింది. నూతన విధానం అమలైతే ప్రభుత్వాలకు మధ్యం ద్వారా ఆదాయం గణనీయంగా తగ్గే అవకాశముండటంతో ఆ లోటును ప్రత్యామ్నాయ మార్కెట్లో భర్తీ చేసే విధంగా భారత ఆర్థికమంత్రిత్వ శాఖతో కూడా చర్చలు జరపాలని కూడా నిర్ణయించింది. దీన్నే అవకాశంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. జాతీయ ఆరోగ్యశాఖ నుంచి వచ్చే అధికారిక ప్రతిపాదనకు పూర్తిస్థాయి సమ్మతిని తెలియచేయాలి. మధ్యం మహమ్మారి నుంచి రాష్ట్రాన్ని విముక్తం చేసే దిశగా చకచకా చర్యలు తీసుకోవాలి".

మధ్యం 'అధికారిక అమ్మకాల' ద్వారా ఏటా ఆదాయం రూ. 21,600కోట్లు ఉంటే, దానివల్ల వచ్చే దుష్ప్రభావాల ఖర్చు రూ. 24,400కోట్లు ఉంటుందని నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెంటల్ హెల్త్ అండ్ న్యూరోసైన్సెస్ నివేదిక చెబుతోంది. ఆ నివేదిక ప్రస్తావించని అనధికారిక అమ్మకాలు, వాటి దుష్ప్రభావాలు ఇంకా భారీగా ఉంటాయి. దుష్ప్రభావాలతోపాటు నాశనమవుతున్న జీవితాల్ని చూస్తే

గత కొన్నేళ్లుగా సంక్షేమపథకాల పేరుతో వేలకోట్ల రూపాయలు వెచ్చించినా రాష్ట్రంలో సుమారు 70లక్షలకు పైగా కుటుంబాలు మధ్యం వల్ల చితికిపోయాయి. 2007 జూన్ నుంచి పాదయాత్రలతో, వివిధ మార్గాలతో సేకరించిన ఆ వివరాలను ప్రభుత్వానికి స్పష్టంగా నివేదించినా స్పందన లేదు. బెల్టుషాపులనబడే అనధికార మధ్యం దుకాణాలను వేలాదిగా వివరాలను చూపించినా, ప్రభుత్వం స్పందించలేదు. వీటి వెనక ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం ఉండటంతో మధ్యం కట్టలుతెంచుకుంది. 1997లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మొదలుపెట్టిన బెల్టుషాపులు ప్రస్తుత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో రాష్ట్రంలోని మారుమూల పల్లెలకుపైతం వ్యాపించి యువతను, మహిళల్ని సైతం నిర్దీర్ఘం చేస్తున్నాయి. ఎన్నికల సమయంలో ఓట్ల కోసం సంప్రదాయపార్టీలు మద్యాన్ని యువతకు అలవాటు చేస్తున్నాయి. బెల్టుషాపులు ఆ అలవాటును కొనసాగించేలా చేస్తున్నాయి.

రాష్ట్రప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించి సమగ్ర మధ్యం వినియోగ నియంత్రణ విధానానికి ముందుకు రావాలి. మద్యాన్ని ఆదాయమార్గం చేసుకోకుండా నష్టాన్ని భారత ప్రభుత్వం నుంచి భర్తీ చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించాలి. తక్షణచర్యగా బెల్టుషాపుల్ని మూసివేసి, మధ్యం వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వమే నిర్వహిస్తూ కఠిన మద్య నియంత్రణ అమలుచేయాలి. బహిరంగమద్యపానాన్ని నిషేధించాలి.

## ప్రజల్ని తాగుబోతుల్ని చేయడమే ప్రభుత్వ ధ్యేయం

విజయనగరం రూరల్

రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రోశయ్య, ప్రతిపక్షనేత చంద్రబాబు మద్యానికి బానిసలయ్యుంటే సమాజానికి వారి కుటుంబాలకు ఎంత నష్టం ఏర్పడుతుందో అర్థమయ్యేదని లోక్సత్తా రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు భీశెట్టి బాబ్జీ ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. సామాన్య మధ్యతరగతి కుటుంబాలు వీధిన పడేలా ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందన్నారు. అందుకు ఎక్జిజ్ట్, ఆదాయం పెంచేందుకు మంచినీళ్ల స్థానంలో మద్యాన్ని ప్రజలకందిస్తున్నారన్నారు.

బడ్జెట్ సమావేశాల సందర్భంగా మంగళవారం శాసనసభలో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రోశయ్య ప్రతిపక్షనేత చంద్రబాబు, ఒకరికొకరు మధ్యం గ్లాసులు పట్టుకోలేదని, మందు కోట్లడం అలవాటు లేదని కితాబులిచ్చుకున్నారు. చంద్రబాబుకు మధ్యంపై మాట్లాడే హక్కు లేదన్నారు.



# మౌలిక మార్పులు తేలేని జాతీయ బడ్జెట్ జేపీ

**స్థా**నిక ప్రభుత్వాలకు నిధులు కేటాయించకపోవటం, పేదరిక నిర్మూలనకు తగిన విధానాలను ప్రకటించకపోవటం వల్ల శుక్రవారం ప్రవేశపెట్టిన జాతీయ బడ్జెట్ 2010-11 ఎటువంటి మౌలికమార్పుల్ని తేలేదు. రాష్ట్రాలకు పన్నుల్లో 32శాతాన్ని, ఇతర జాతీయ ప్రాయోజిత పథకాలతో కలిపి సుమారు రూ. 3,80,000 కోట్లు అందించిన భారత ప్రభుత్వం... కీలకమైన మూడో అంచె పాలనావ్యవస్థకు కేవలం 1.5శాతం అంటే రూ. 10,000కోట్లు కేటాయించటం చాలా నిరాశాజనకం. జాతీయ ప్రభుత్వం నుంచి నేరుగా రాష్ట్రాలతో సమానంగా జిల్లాస్థాయిలో స్థానిక ప్రభుత్వాలకు నిధులు వెళ్లి ప్రజలకు అధికారం అందితేనే ఆశించిన ఫలితాలు సాధ్యమవుతాయి. అలాగే పేదరిక నిర్మూలనకు విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధి నైపుణ్యాల పెంపు మీద నిధుల్ని గణనీయంగా వెచ్చించటం తప్ప వేరే పరిష్కారంలేదు. అయితే ఈసారి కూడా ఆ రంగాల్లో పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం కన్పిస్తోంది. ఓట్లు రాలవు కాబట్టి ఆ రంగాలను పెద్దగా పట్టించుకోకుండా ఫక్తు సంప్రదాయ రాజకీయనేత ధోరణితోనే ఆర్థికమంత్రి ప్రణబ్ ముఖర్జీ వ్యవహరించారు. విద్యకు 31,000కోట్లు, ఆరోగ్యానికి 22,000కోట్లు కేటాయించటం ఆశాజనకం.


బడ్జెట్ సమగ్ర స్వరూపం			
(రూ. కోట్లలో)	2009-10		2010-11
	బ.అంచనా	స. అంచనా	బ.అంచనా
రెవెన్యూ వసూళ్లు	6,114,497	5,77,294	6,82,212
మూలధన వసూళ్లు	4,06,341	4,44,253	4,26,537
<b>మొత్తం వసూళ్లు</b>	<b>10,20,838</b>	<b>10,21,547</b>	<b>11,08,749</b>
ప్రణాళికేతర వ్యయం	6,95,689	7,06,371	7,35,657
ప్రణాళిక వ్యయం	3,25,149	3,15,176	3,73,092
<b>మొత్తం వ్యయం</b>	<b>10,20,838</b>	<b>10,21,547</b>	<b>11,08,749</b>
రెవెన్యూ లోటు	2,82,735	3,29,061	2,76,512
ద్రవ్య లోటు	4,00,996	4,14,041	3,81,408
ప్రాథమిక లోటు	1,75,485	1,94,541	1,32,744

జాతీయ ఆరోగ్య మిషన్ ద్వారా ఏడేళ్ల కాలంలో రూ. 1,40,000 కోట్లు అదనంగా ఆరోగ్యరంగానికి వస్తాయని అంచనా వేశారు. ఇప్పటికీ ఐదేళ్లు గడిచినా వార్షిక కేటాయింపు కేవలం రూ. 22,000కోట్లు ఉండటం దారుణం. పేదరిక నిర్మూలనలో ఎంతో కీలకమైన ఉపాధి అవకాశాలు లేక ఈరోజు ప్రధానంగా ప్రాంతీయ ఉద్యమాలు పెచ్చురిల్లుతున్నాయి. ఈ వైఫల్యాన్ని సరిచేసేందుకు ఎటువంటి దార్శనికతా కన్పించలేదు. విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధి నైపుణ్యాల్ని అందించకుండా పేదరికం పొరపాటున కూడా పోదు. సామాన్యుడి శక్తిని పెంచి సమీకృత అభివృద్ధిని సాధించే ప్రయత్నంలో తాజా బడ్జెట్ గత బడ్జెట్ల తరహాలోనే విఫలమైంది. భవిష్యత్తులోనైనా ఈ దిశగా చర్యలు తీసుకోకపోతే ఇప్పుడు మనసు పెద్దగా ప్రభావితం చేయకుండా ఉన్న ఆర్థికమాంద్యం మనల్ని చుట్టుముడుతుంది.

అలాగే ఎంతోకొంత కేటాయింపులు జరిపిన వ్యవసాయరంగంలోనూ అదే ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాల తీరు కన్పిస్తోంది. ఉత్పాదకతను పెంచి, వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలను పెంచి, చిన్నపట్టణాలను అభివృద్ధి చేసి గ్రామాలు- పట్టణాలు మధ్య అగాధాన్ని తగ్గించేరీతిలో కాకుండా కేవలం తాయిలాల్ని మాత్రమే ప్రకటించారు. దీనివల్ల వ్యయం కచ్చిస్తుందితప్ప పేదరికం పోదు. అలాగే పట్టణాభివృద్ధికి నిధుల కేటాయింపు నామమాత్రంగా ఉండటం సరైన చర్య కాదు.

ఇక అంతర్జాతీయ ధరలకు అనుగుణంగా పెట్రోధరల పెంచటం విషయంలో ప్రభుత్వాన్ని తప్పుపట్టాల్సిందిలేకపోయినా ఆ భారం ప్రజల మీద పడకుండా చర్యలు తీసుకోవటంలో వైఫల్యం మాత్రం తప్పిదం. పెట్రోల్ రేట్లు పెరిగి సామాన్యప్రజలు ఇబ్బంది పడకుండా ప్రజారవాణా వ్యవస్థ మీద పెద్దఎత్తున సబ్సిడీలను ప్రభుత్వం ప్రకటించి ఉంటే, ప్రజలకు ఊరట ఉండేది.

మరోవైపు, ద్రవ్యలోటును పరిమితం చేయటంతోపాటు ఆర్థిక ప్రగతిని కాలక్రమేణా పెంచే దిశగా తీసుకోవలసిన బడ్జెట్ను రూపొందించి ఆర్థికవ్యవస్థను గాడిలో పెట్టటంలో ప్రణబ్ ముఖర్జీ సఫలమయ్యారని యూ.ఎన్.ఐ.డి కార్డుకు రూ. 1900కోట్లు కేటాయించటం సానుకూల పరిణామం. ఆంధ్రప్రదేశ్కు ఇందులో తొలిప్రాధాన్యత లభిస్తుంది. ఓటరు కార్డులు, రేషన్ కార్డుల్లో లోపాల్ని సవరించటంలో ఇది కీలకం. గ్లోబల్ వార్మింగ్ నేపథ్యంలో బొగ్గుపై పన్ను విధించి సంప్రదాయేతర ఇంధనవనరుల పెంపునకు కృషి చేయటం స్వాగతించదగ్గది.

ప్రస్తుతమున్న ట్యాక్స్ జేసెను 12శాతం నుంచి క్రమంగా 20శాతానికి పెంచుకుంటూ, విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధిరంగాల్లో పెట్టుబడిపెడితే 10శాతం అభివృద్ధి రేటును కనీసం ఒక దశాబ్దకాలం పాటు నిలుపుకోగలిగితే భవిష్యత్తులో భారతదేశానికి ఇక తిరుగుండదు. 

# బడ్జెట్ కు గుణబండ్ ప్రణాళికేతర వ్యయం

- డి.వి.వి.యస్. వర్మ

2010-11 జాతీయ బడ్జెట్ పై విశ్లేషణ

జాతీయ స్థూల ఉత్పత్తిలో వ్యవసాయరంగం వాటా 20 శాతానికంటే కిందికి జారిపోతున్నది. 60 శాతం ప్రజలు ఈ వాటా మీద ఆధారపడితే మన గ్రామీణ వ్యవస్థ శాస్త్రవేత్తలకు బీదరికంలో కూరుకుపోతుంది. వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేయడంతోపాటు ఈ రంగం మీద ఆధారపడే వారి సంఖ్యను తగ్గించాలి. అంటే వ్యవసాయ ఆధారిత జీవనం నుండి కనీసం 20, 30 శాతం ప్రజల్ని వ్యవసాయేతర జీవనంలోకి మార్చాలి. ఇది ఒక్క రోజులో జరగకపోయినా, ఇది జరిగి తీరాలి. ఇది జరగాలంటే కేవలం పొట్టచేతబట్టుకుని బతుకుతెరువు కోసం పట్టణాలకు వలస పోయే స్థితిని కల్పించడం కాదు. వీరికి వ్యవసాయేతర నైపుణ్యాలు అందించాలి. వీరి పిల్లలకు మంచి ప్రమాణాల విద్యను అందించాలి. అగ్రో వలసలను, ఇతర వస్త్రాత్మక వలసలను ప్రోత్సహించాలి. పేదలకు ఒక స్వతంత్ర జీవనం, వారి పిల్లలకి పూర్తిగా ఎదిగే అవకాశం కల్పించే దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలి.

## భి

బ్రవరి 26న ఆర్థిక మంత్రి ప్రణబ్ ముఖర్జీ కేంద్ర బడ్జెట్ ను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టారు. ఈ బడ్జెట్ వల్ల పెరగనున్న పెట్రోలు, డీజిల్ ధరల మీద విపక్షాల విమర్శలు, నిరసనలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి. అయితే ఇది ఊహించని పెరుగుదల కాదు. మొత్తం మీద బడ్జెట్ లో ఎన్ని లోటుపాట్లు వున్నా స్థూలంగా స్పందన సాను కూలంగానే వుంది. అనూహ్యంగా ఆదాయపు పన్ను రాయితీలు ప్రకటించి మధ్యతరగతి, ఉద్యోగవర్గాలు హర్షం ప్రకటించేలా ఆయన చేసుకోగలిగారు. అలాగే వ్యాపార వర్గాలమీద కనీస ప్రత్యామ్నాయ టాక్స్ ను 15 నుండి 18 శాతానికి పెంచినా స్థానిక కంపెనీల మీద సర్వీస్ టాక్స్ 10 నుండి 7.5 శాతానికి తగ్గించడం, సర్వీస్ టాక్స్ పెరుగుతుందన్న భావనకు స్వస్తి చెప్పి అదనంగా కొన్ని సర్వీసులను చేర్చడం ద్వారా సరిపెట్టి తమ మీద భారం పెద్దగా మోపలేదనే భావం కల్పించగలిగారు. ఇక ఇటువంటి రాయితీలు, వగైరాలకు దూరంగా వుండే పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల ప్రజలకు సంక్షేమ పథకాల మోతలో ధరల పెరుగుదల వాత కనిపించకుండా చేయగలిగారు. దీనిని ఆమ్ ఆద్యీ బడ్జెట్ గా ప్రకటించి పెద్దల బడ్జెట్ ను పేదలకు అంకితం ఇచ్చారు.

## బడ్జెట్ పై సంగ్రహ చిత్రం

2009-10 బడ్జెట్ 10,21,547 కోట్లతో ముగిసింది. ఇప్పుడు 2010-11 సంవత్సరానికి 11,08,749 కోట్లతో కొత్త బడ్జెట్ వచ్చింది. అంచనా వ్యయం దాదాపు 87,000 కోట్లు పెరిగింది. అయితే ఇందులో నికర రెవెన్యూ ఆదాయం 6,82,212 కోట్లు కాగా మూలధన సేకరణ (అప్పులు-పెట్టుబడుల ఉపసంహరణల) రూపంలో 4,26,537 కోట్లుగా చూపించారు. మొత్తం మీద నూక, ఊక కలిపి 11,08,749 కోట్లు ఖర్చుకు సరిపెట్టారు.

ఈ మొత్తం బడ్జెట్ లో ప్రణాళికేతర వ్యయం 7,35,657 కోట్లు కాగా ప్రణాళికావ్యయం కేవలం 3,73,092 కోట్లు మాత్రమే. గత సంవత్సరం కంటే ప్రణాళిక వ్యయం 58,000 కోట్లు మాత్రమే పెరిగింది. ఇంత విశాలమైన దేశానికి, 112 కోట్లు జనాభా వున్న దేశానికి, ద్రవ్యోల్బణం 7.8 శాతం ఉన్న ఆర్థిక వ్యవస్థకి ఈ పెరుగుదల అంతంత మాత్రమే.

## బడ్జెట్ లక్ష్యాలు

మన దేశం ఎదుర్కొంటున్న మూడు సవాళ్లకు ప్రతిస్పందనగా ఈ బడ్జెట్ ను రూపొందించినట్లు ఆర్థికమంత్రి పేర్కొన్నారు. ఒకటి ఆర్థికాభివృద్ధి రేటు 7.2 నుండి 8.5కి పెంచడం, రెండోది సంతుల అభివృద్ధి (Inclusive Development) సాధించడం. మూడోది పాలనా సంస్థలలో, వ్యవస్థలలో పారదర్శకతను, జవాబుదారీతనాన్ని సాధించి లోటుపాట్లను చక్కదిద్దడంగా ప్రకటించారు. ఈ లక్ష్యాలను ఎవరూ తప్పుపట్టరు. కాని బడ్జెట్ ఈ లక్ష్య సాధనకు తగినట్లుగా వుందా? లేదా? అన్నది ప్రశ్న. బడ్జెట్ లో తీసుకున్న చర్యలు దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను మూల మలుపు తిప్పేవిగా లేవు. మూసపోసిన పాత బడ్జెట్ చట్టాన్ని ఛేదించకుండా కొత్త లక్ష్యాల సాధన కోసం చేసే ప్రయత్నాలు ఆశావహంగా వుండకపోగా ఆశాభంగాన్ని కలిగిస్తాయి.

## అభివృద్ధి రేటులో వ్యవసాయం

అభివృద్ధి రేటు పెంపులలో పారిశ్రామిక వస్త్రాత్మకత, సేవలు ప్రముఖపాత్ర పోషిస్తాయి. దానికి తగిన తోడ్పాటు, ప్రోత్సాహ కాలను ఎవరూ కాదనరు. కాని వ్యవసాయరంగం ఈ వృద్ధి రేటు సాధనలో తనవంతు పాత్రని పోషించాలి. ఎందుకంటే ఇప్పటికే 60 శాతం మంది ప్రజలు వ్యవసాయం చుట్టూ ఆధారపడి వున్నారు. ఆహార భద్రత ప్రశ్నార్థకంగానే ఉంది. అందుచేత ఈ రంగాన్ని విస్తరించడం ప్రమాదకరమైన ఫలితాలను దారితీస్తుంది.

ఈ బడ్జెట్ లో 4 శాతం వృద్ధిరేటు లక్ష్యంగా పెట్టారు. హరితవిప్లవాన్ని నాలుగైదు రాష్ట్రాలలో విస్తరించవచ్చుడానికి 400 కోట్లు హరితవిప్లవం సాధించిన రాష్ట్రాలలో దానిని స్థిరీకరించడానికి 200 కోట్లు, పప్పు ధాన్యాల వృద్ధికి 300 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ కేటాయింపులే వ్యవసాయం పట్ల ప్రభుత్వానికి ఉన్న అనాసక్తిని స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఇకపోతే రైతులకు ఆర్థిక సంస్థలు ఇచ్చే పరపతి లక్ష్యాన్ని 3,75,000 కోట్లుగా ప్రకటించారు. మాటలు కోటలు దాటడమే కాని బ్యాంకులు ఏనాడూ వీటిని ఖాతరు చేసిన దాఖలాలు లేవు.

జాతీయ స్థూల ఉత్పత్తిలో వ్యవసాయరంగం వాటా 20 శాతానికంటే కిందికి జారిపోతున్నది. 60 శాతం ప్రజలు ఈ వాటా మీదే ఆధారపడితే



మన గ్రామీణ వ్యవస్థ శాశ్వతంగా బీదరికంలో కూరుకుపోతుంది. వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చెయ్యడంతోపాటు ఈ రంగం మీద ఆధారపడే వారి సంఖ్యను తగ్గించాలి. అంటే వ్యవసాయ ఆధారిత జీవనం నుండి కనీసం 20, 30 శాతం ప్రజల్ని వ్యవసాయేతర జీవనంలోకి మార్చాలి. ఇది ఒక్క రోజులో జరగకపోయినా, ఇది జరిగితీరాలి. ఇది జరగాలంటే కేవలం పొట్టచేతబట్టుకుని బతుకుతెరువు కోసం పట్టణాలకు వలస పోయే స్థితిని కల్పించడం కాదు. వీరికి వ్యవసాయేతర నైపుణ్యాలు అందించాలి. వీరి పిల్లలకు మంచి ప్రమాణాల విద్యను అందించాలి. అగ్రో పరిశ్రమలు, ఇతర పన్నూత్పత్తి పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలి. పేదలకు ఒక స్వతంత్ర జీవనం, వారి పిల్లలకి పూర్తిగా ఎదిగే అవకాశం కల్పించే దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ బడ్జెట్లో దానికి తగిన చర్యలు కాని, వ్యూహంగాని లేదు. పాత బడ్జెట్ల పరిధిలో మరొకొన్ని రాయితీలు మరొకొన్ని సబ్సిడీలకే పరిమితం అయింది. ఇది గ్రామీణ ప్రాంతాలను, రైతులను, పేదలను శాశ్వత పేదరికంలో వుంచుతూ ప్రభుత్వ సబ్సిడీల కోసం ఎదురుచూసే స్థితిని కొనసాగిస్తుంది.

**ప్రణాళికేతర వ్యయం**

ప్రణాళికేతర వ్యయం ఇటు కేంద్ర బడ్జెట్కు, అటు రాష్ట్ర బడ్జెట్లకు గుదిబండలుగా మారుతున్నాయి. దీని మీద అందరూ దృష్టిపెట్టకపోతే అభివృద్ధి పూజ్యం అవుతుంది. ప్రణాళికావ్యయం 30 శాతం ప్రణాళికేతర వ్యయం 70 శాతం వుండడం దేశానికి హాని చేస్తుంది. వనరులు పెంచుకోవడం ద్వారా ప్రణాళికా వ్యయాన్ని పెంచుకోవాలి. ప్రణాళికా వ్యయంలో కనీసం 80 శాతం నికర వనరులు వుండాలి. ప్రస్తుతం ప్రణాళికా వ్యయం అంతా అప్పుల మీద, ఆస్తుల అమ్మకం మీద ఆధారపడుతున్నది. ఇది నికరమైన అభివృద్ధికి దోహదం చెయ్యదు. రెండవది దుబారాను తగ్గించడం ద్వారా ప్రణాళికేతర వ్యయాన్ని తగ్గించుకోవాలి. కేవలం దుబారాని, అవినీతిని తగ్గిస్తే ఈ బడ్జెట్లోనే 20 వేల కోట్లు కనీసంగా ఆదా చెయ్యడానికి వీలుంది. మూడవది సబ్సిడీలను క్రమబద్ధం చేయడం, సంస్కరించడం. ప్రస్తుతం రైతులకి, పేదలకి ఇస్తున్న సబ్సిడీని నేరుగా అందించే ఏర్పాట్లు చేస్తే ఇప్పుడు ఇస్తున్న రాయితీలు ఇన్నానే కనీసం మరో 15 వేల కోట్లు ఆదా చెయ్యడానికి వీలుంది. ఉదాహరణకి ఆహార సబ్సిడీని తీసుకుందాం. పేదవాళ్లకి ఒక రూపాయి సబ్సిడీ అందించడానికి ప్రభుత్వానికి 6 రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని ఇటీవల ఒక అధ్యయనం వెల్లడించింది. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ సంస్థ బియ్యాన్ని సేకరించడంలో, నిల్వ చేయడంలో, పంపిణీ చేయడంలో ఈ అన్ని సందర్భాలలో సాగుతున్న కుంభకోణాలు వెరసి మార్కెట్లో బియ్యం ధర కంటే కిలోకి 5, 6 రూపాయలు ప్రభుత్వ నిర్వహణ నిర్వాకం వల్ల పెరుగుతున్నది. అలాగే రైతుకు వివిధ రకాల ఎరువుల మీద ఇస్తున్న సబ్సిడీ 50 వేల కోట్లు చేరింది. రైతుకు దక్కే దానికంటే కంపెనీలకు దక్కేది ఎక్కువగా వుంటున్నది.

ఇప్పుడు రైతులకి, పేదలకి నేరుగా ఈ సబ్సిడీలు అందించే ప్రయత్నంలో వున్నట్లు ప్రభుత్వం చేసిన ప్రకటన ఆహ్వానించదగింది. కానీ ప్రకటనలకే పరిమితమై కాలహరణ చేస్తే ఆలస్యం అవుతం విషం అవుతుంది.

ఇక నాలుగవది కేంద్రీకృతమైన వ్యవస్థ వల్ల ఈ భారం పెరుగుతున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇబ్బడి ముబ్బడిగా వందలాది పథకాలను చేపట్టింది.

ఇందులో అత్యధిక భాగం రాష్ట్రాలు చేపట్టదగినవి - పంచాయితీలు, మున్సిపాలిటీలు నేరుగా చేసుకోగలిగినవి. వీటికి నిధులను నేరుగా ఇవ్వడం ద్వారా ఒకపక్క పాలనాపరమైన ఆదాతోపాటు మరొకపక్క స్థానికంగా అభివృద్ధి ఫలితాలు అందుతాయి. అందుచేత తక్షణమే కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలలో అత్యధిక భాగాన్ని రాష్ట్రాలకు, స్థానిక ప్రభుత్వాలకు బదలాయించాలి.

**రుణభారం**

ప్రణాళికేతర వ్యయంలో మరో పెద్ద పద్దు అప్పులకు వడ్డీ చెల్లించడం. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో కేవలం వడ్డీలు చెల్లించడానికి 2,48,664 కోట్లు వెచ్చిస్తున్నారు. ఇది మన బడ్జెట్లో దాదాపు 25 శాతంగా వుంది. కొత్త అప్పుల వేట పాత వడ్డీల చెల్లింపులకే పోతున్నది. మళ్ళీ మళ్ళీ అప్పుల భారం, వడ్డీ భారం పెరిగిపోతున్నది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో గత సంవత్సరానికంటే 25000 కోట్లు తక్కువ అప్పుతో సరిపెట్టు కుంటున్నట్లు తెలిపారు. అయినా అదనపు అప్పు తప్పలేదు. ఈ అప్పుల ఊబి నుండి బయటపడకపోతే అభివృద్ధికి నిధులు మిగలవు. ఆర్థిక వ్యవస్థకు కఠినమైన క్రమశిక్షణ అవసరం. చివరగా పాలనా సంస్థలలో వ్యవస్థలలో వున్న లోటుపాట్లను తొలగించడం, పారదర్శకమైన జవాబుదారీతనం గల పాలన అందించడం లక్ష్యంగా ప్రకటించారు. ఇది కీలకమైన సమస్య. మన ఆర్థిక వ్యవస్థకు డబ్బులోటు కంటే దానిని వినియోగించడంలో, ఫలితాలను అందించడంలో పాలనాపరమైన లోటు ప్రధానమైంది. పాలనా దారిద్ర్యమే ఆసలు దారిద్ర్యం. దీని తొలగించితీరాలి. పథకాలకు ఎన్ని కోట్లు కేటాయించినా ఫలితాల మీద శ్రద్ధ లేకపోతే అవి నిరుపయోగం అవుతాయి. విద్య, ఆరోగ్య రంగాలకు ఇప్పుడు కేటాయింపులు పెంచారు. కానీ మంచి ప్రమాణాల విద్య, వైద్యసేవలు అందుతాయన్నది గగన కుసుమమే. ఎందుకంటే ప్రస్తుత పాలనా వ్యవస్థలో ఎన్ని కోట్లు గుమ్మరించినా అది బూడిదలో పోసిన పన్నీరు అవుతుంది. పాలనా వ్యవస్థలను సంస్కరించే ఉదాత్తమైన లక్ష్యాలను ప్రకటించడం వల్ల ఫలితాలు రావు. అలాంటి రాజకీయ సంకల్పాన్ని ప్రదర్శించాలి. ఇప్పుడు చెయ్యలేక పోతే ఎన్నికలు దగ్గర పడేకొద్దీ అసాధ్యం అవుతుంది. అప్పుడు ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాల్ని, జనాకర్షణ పథకాలదీ పైచేయి అవుతుంది. ఎన్నికల్లో గెలుపు అందరికీ అవసరం. కాని దానికంటే దేశ ప్రయోజనాలు మరింత ముఖ్యం అని అందరూ గుర్తించాలి.

**రైతుల వ్యతిరేక బడ్జెట్**

**విజయనగరం**

కేవలం పెట్టుబడిదారుల బడ్జెట్గా కనిపిస్తుంది. విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధిపై ప్రత్యేకమైన కేటాయింపులు లేవు. కేవలం గరిబులను పెంచడం కోసమే గ్రామీణ ఉపాధి పథకానిక 44వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. దీనివల్ల ప్రజలు మరింత సోమరిపోతులుగా మారే ప్రమాదం ఉంది. రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర కల్పిస్తామని ఎక్కడా పేర్కొనలేదు. లోక్సభలో సీనియర్ మంత్రిగా ఉన్న ప్రణబ్ ముఖర్జీ ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ పేదలను మరింత పేదలుగా మార్చే విధంగా కనిపిస్తోంది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక కేటాయింపులు చేయాలని లోక్సత్తా రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు భీశెట్టి బాబ్జీ డిమాండ్ చేశారు.

# విద్యార్థిసత్తా

కె. విజయభాస్కర్ రెడ్డి

ఆధునిక ప్రపంచ చరిత్రలో విద్యార్థుల భాగస్వామ్యం లేకుండా విజయవంతమైన రాజకీయ ప్రక్రియలు లేవు. ముందుకొచ్చే నాయకత్వం ఏదైనా చోడకశక్తులు మాత్రం విద్యార్థులే. వయసుతోబాటు ఉండే ఉత్సుకత, సమస్యల పట్ల స్పందించే గుణం, విషయాలను అధ్యయనం చేయగలిగే సామర్థ్యం విద్యార్థులను మార్పు ప్రక్రియలో సహజ భాగస్వాముల్ని చేస్తాయి. ఒకతరం విద్యార్థులు నమ్మిన సిద్ధాంతాలు దాదాపు అర్థ శతాబ్దం పాటు ప్రజాజీవనంపై ప్రభావం చూపుతాయి. ఫ్రాన్స్ మే, 1968 విద్యార్థుల తిరుగుబాటు విఫలమైనా, ఆ నెల నుంచి ఫ్రెంచి సమాజం అంతకు ముందు మాదిరిగా ఉండలేకపోయింది. ఫ్రెంచ్ విప్లవ లక్ష్యాలైన స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వాలకు కొత్త నిర్వచనాలు పుట్టుకొచ్చాయి.

అటువంటి చారిత్రక శక్తి ఉన్నా విద్యార్థులను భావిభారత నిర్మాణంలో భాగస్వాముల్ని చేసేందుకు, రాజకీయాల ద్వారా మార్పు ప్రక్రియలో భాగస్వాముల్ని చేసేందుకు లోక్ సత్తా పార్టీ నూతన విద్యార్థి ఉద్యమాన్ని నిర్మించాలని నిర్ణయించింది. విద్యార్థిసత్తా పేరుతో, ప్రజల విలువలు, మెరుగైన జీవన ప్రమాణాలు ప్రాతిపదికగా ఉండే నూతన రాజకీయాలను విద్యార్థులకు పరిచయం చేయాలని, డబ్బు, కులం పునాదులపై ఉన్న సాంప్రదాయ రాజకీయాలను తిరస్కరించేలా విద్యార్థులలో చైతన్యం తీసుకురావాలని పార్టీ సంకల్పించింది.

### ఉద్యమం ఎందుకు?

దేశంలో వందలాది విద్యార్థి సంఘాలు ఉన్నాయి. దాదాపు 80 సంవత్సరాల చరిత్ర వాటికి ఉంది. వాటిలో లక్షలాది మంది విద్యార్థులు సభ్యులుగా ఉన్నారు. అటువంటప్పుడు కొత్త సంఘం అవసరమేమిటి? ప్రస్తుతం ఉన్న విద్యార్థి సంఘాలలో రాశి అద్భుతంగా ఉన్నా, అతికొద్ది సంఘాలు మాత్రమే విలువలు పాటించగలుగుతున్నాయి. వాటిలో మారుతున్న కాలానికి తగ్గట్టుగా తమ పనితీరు మార్చుకోగలుగుతున్న సంఘాలు లేవనే చెప్పాలి. అన్నింటికన్నా అతి ముఖ్యమైన అంశం దాదాపు అన్ని సంఘాలు ఏదో ఒక పేరుతో సాంప్రదాయ రాజకీయాల్ని సమర్థిస్తున్నవే.

ఇటువంటి నేపథ్యంలో నూతన రాజకీయ సిద్ధాంతాన్ని విద్యార్థుల మధ్యకు తీసుకెళ్ళే ఉద్యమం ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. విద్యార్థిసత్తా మూడు లక్ష్యాలతో తొలి లక్ష్యం ఇదే.

### కార్యకలాపాలు ఎలా ఉండాలి?

విద్యార్థి సంఘ కార్యకలాపాలంటే కేవలం సమస్యలపై నిరసన తెలుపుతూ క్లాసులు బహిష్కరించడమో, ఆయా పార్టీల కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడమే కాదు. విద్యార్థులకు తమ చదువులో ఎదుర్కొనే సమస్యలపై

పనిచేయడం, కాలేజీల బయట ప్రజలు కష్టనష్టాలలో భాగస్వాముల్ని చేయడం తద్వారా దేశం ఎదుర్కొంటున్న వివిధ సమస్యలపై సహేతుకమైన అవగాహన కల్పించడం విద్యార్థి సంఘం బాధ్యతలే. ఒకముక్కలో చెప్పాలంటే మనం చేపట్టే ప్రతి కార్యక్రమం కొత్త విద్యార్థులను ఆకర్షించే విధంగా వారికి కొత్త విషయాలు నేర్పే విధంగా ఉండాలి. ఉదాహరణకు, ఇంగ్లీష్ సబ్జెక్ట్ అనేకమంది విద్యార్థులకు కొరకరాని కొయ్య. ఈ సమస్యపై స్పందించి విద్యార్థులకు ఉపయోగపడే కార్యక్రమాలు చేస్తే విద్యార్థులను చేరడం సులభమౌతుంది. ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వాలు కొత్త ఉన్నత విద్యాసంస్థలు, యూనివర్సిటీలను ప్రారంభిస్తున్నాయి. అవకాశాలు పెరుగుతున్నాయి. ఈ సమాచారం విద్యార్థులకు కాదు కదా! కనీసం ఆయా సంఘ సభ్యులకు కూడా చేరడం లేదు. విద్యార్థులకు ఇంగ్లీష్ బోధించడం, పర్యావరణ విషయాలపై అవగాహన కల్పించడం, కెరీర్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ గైడ్ లైన్స్ ఇవ్వడం, ఆర్టిబి ఉద్యమానికి ప్రాచుర్యం కల్పించడం కాలేజీలు యూనివర్సిటీలలో ఫిల్మ్ క్లబ్బులు నిర్వహించడం, యాంటీ - ర్యాగింగ్ కమిటీలు వేయడం, వాల్ జర్నల్స్ నిర్వహించడం, ఇవన్నీ విద్యార్థి సంఘ కార్యకలాపాల కిందకే వస్తాయి. ఈ కార్యకలాపాలు విద్యార్థులను రాజకీయ, సామాజిక మార్పు ప్రక్రియలో భాగస్వాముల్ని చేయడమే కాకుండా విజయవంతమైన భవిష్యత్ ను అందించగలుగుతాయి. విద్యార్థులుగా ఉన్నంతకాలం పని చేయించుకోవడంలో ఉండే

ఆసక్తి విద్యార్థి సంఘాలు ఆ తరువాత చూపించవు. ప్రస్తుతం ఉన్న ఈ ధోరణులు విద్యార్థులను సంఘ కార్యకలాపాలంటే విముఖత కలిగేలా చేస్తున్నాయి. ఇప్పటి వరకు జరుగుతోన్న తప్పుల్ని మళ్ళీ జరగకుండా విద్యార్థిసత్తా తన కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తుంది.

### మార్పుకు వేదిక

లోక్ సత్తా ఆదర్శాలపై విశ్వాసం, రాజకీయ, సామాజిక మార్పు ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత అని నమ్మి ముందుకు వచ్చే ప్రతి విద్యార్థి, విద్యార్థినికీ విద్యార్థిసత్తా ఒక వేదికగా పనిచేయనుంది. విద్యార్థి ఉద్యమంలో భాగం కావడం అంటే డబ్బు, కులమే రాజకీయానికి పునాదులు కాదు అని నమ్మడమే, దేశాన్ని పతనం చేస్తోన్న ఈ సంప్రదాయ రాజకీయాలను కూల్చి, శక్తివంతమైన భారతదేశాన్ని నిర్మించడానికి ప్రతిష్ట తీసుకోవడమే. ఈ మహారాజ్యమంలో భాగస్వాములు కావాలనుకుంటున్న విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, ఇతర పెద్దలకు ఇదే మా ఆహ్వానం.

(విద్యార్థిసత్తాకు ఈ వ్యాసకర్తను రాష్ట్ర ఇంచార్జిగా, శ్రీ జి. రాజరెడ్డి ని ముఖ్య సలహాదారుగా నియమించడం జరిగింది. ఆసక్తి ఉన్న విద్యార్థిని, విద్యార్థులు వీరిని 040-23231818; లేదా 92480 78877 సంఖ్యలో సంప్రదించగలరు. లేదా vidyarthisatta @loksatta.org,కి మీ వివరాలను మెయిల్ చేయగలరు.) ✍

**లోక్ సత్తా ఆదర్శాలపై విశ్వాసం, రాజకీయ, సామాజిక మార్పు ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత అని నమ్మి ముందుకు వచ్చే ప్రతి విద్యార్థి, విద్యార్థినికీ విద్యార్థిసత్తా ఒక వేదికగా పనిచేయనుంది.**





# మహిళాసత్తా

**స్త్రీలు, పిల్లలపై పెరుగుతున్న నేరాలను అరికట్టండి మహిళాసత్తా చర్చావేదిక డిమాండ్**

**మ**హిళలు, పిల్లలపై అత్యాచారాల విషయంలో దేశంలోని రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐదవస్థానంలో ఉందని లోక్ సత్తా పార్టీ మహిళావిభాగం 'మహిళాసత్తా' ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సమావేశం గర్హించింది. జాతీయ నేరాల నమోదు సంస్థ నివేదిక ప్రకారం, మనరాష్ట్రంలో 2007లో 613 వరకట్న మరణాలు, 2097 కిడ్నాపులు జరిగాయని, ఇక మహిళలపై లైంగిక, ఇతర రకాల వేధింపులకు లెక్కలేదని ఆవేదన వ్యక్తంచేసింది. మహిళలపై అత్యాచారాలు, వేధింపులు పూర్తిగా నివారించదగ్గవని, ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లే ఇవి పెచ్చుమీరుతున్నాయని స్పష్టంచేసింది.

'ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మహిళలు, పిల్లలపై పెరుగుతున్న నేరాలు, మద్యం ప్రవాహం' అంశంపై మహిళాసత్తా రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు ఎన్. సరోజాదేవి, రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కె. గీతామూర్తి, జీహెచ్ఎంసీ అధ్యక్షురాలు ఎన్. పద్మజా రాణి ఆధ్వర్యంలో 18-2-2010న హైదరాబాద్ లో జరిగిన సమావేశంలో రాజకీయపార్టీలు, పౌరసమాజ సంస్థలకు చెందిన

రామనర్సింహారావు, మధురాదేవి, కాంతిమతి కన్నన్, చందనా చక్రవర్తి, జై శ్రీనివాస్, నూర్జహాన్, సీవీఎల్ నర్సింహారావు, అనురాధ, లోక్ సత్తా గ్రేటర్ ఇంఛార్జి శ్రీ ప్రతాపరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మహిళలు, పిల్లల అపహరణని హత్యానేరంతో సమానంగా, ఉరిశిక్షకు అర్హమైన నేరంగా పరిగణించాలని, ఇతర అంశాలతో కలిపి మాలిమత్ కమిటీ ఇచ్చిన సిఫార్సులను అమలు చేయాలని సమావేశం డిమాండ్ చేసింది. తక్షణం పోలీసు, న్యాయ సంస్కరణల్ని అమలుచేసి, ప్రతి జిల్లాలో ఫాస్ట్ ట్రాక్ మహిళా కోర్టులను ఏర్పాటు చేయాలని, గ్రామన్యాయాలను ఏర్పాటుచేయాలని, కమ్యూనిటీ జీవనంతో ఎక్కడికక్కడ మహిళలకు భద్రతకు హామీ లభించేందుకు వీలుగా వార్డు ప్రభుత్వాలను ఏర్పాటు చేయాలని డిమాండ్ చేసింది.

సమావేశం మరో తీర్మానం చేస్తూ, బెట్టుపాపులుగా పేరుమోసిన అక్రమ మద్యందుకాణాలను తక్షణం మూసివేయాలని, మద్యం దుకాణాల వద్ద బహిరంగ మద్యపానాన్ని నిషేధించటం, మద్యం వినియోగానికి వ్యతిరేకంగా విస్తృత ప్రచారం చేయాలని, మద్యాన్ని ఆదాయమార్గం చేసుకునే ఎక్సైజ్ విధానాన్ని మార్చాలని డిమాండ్ చేసింది. ప్రభుత్వాన్ని ప్రజల వద్దకు తీసుకెళ్లటానికి బదులు అధికారులు మద్యాన్ని మాత్రం ఇంటింటికీ సరఫరా చేస్తున్నారని, ప్రజలకు అత్యవసర వైద్యారోగ్య సదుపాయాలు సైతం కొరవడినా 24గంటలూ మద్యం మాత్రం అందుబాటులో ఉంటోందని సమావేశంలో పాల్గొన్న నేతలు ధ్వజమెత్తారు. ✍

## చెల్లిన కడతేల్చిన డోషులను శిక్షించండి - హక్కుల కమిషన్ లో పిటిషన్ డాఖలు హైదరాబాద్, మహిళాసత్తా

**త**న చెల్లిన, ఆమె కొడుకుని పొట్టన పెట్టుకున్న అత్తించివారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ మహిళా సత్తా (లోక్ సత్తా) ఆధ్వర్యంలో నిజామాబాద్ జిల్లా వాసి మొగులయ్య రాష్ట్ర మానవ హక్కుల కమిషన్ లో పిటిషన్ డాఖలు చేశారు. కేసు విచారణకు స్వీకరించిన కమిషన్ చైర్మన్ జస్టిస్ బి. సుభాష్ రెడ్డి మార్చి 15లోగా సమగ్ర నివేదిక ఇవ్వాలని నిజామాబాద్ జిల్లా ఎస్సీ జగన్మోహన్ రెడ్డికి నోటిసులు జారీ చేశారు. మహిళా సత్తా రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు ఎన్.సరోజాదేవి, ప్రధాన కార్యదర్శి కె.గీతామూర్తిలతో కలిసి బిమ్మండ మండలం వాజిద్ నగర్ కు చెందిన మొగులయ్య మాట్లాడుతూ బిమ్మండ మండలం కోటగిరి గ్రామానికి చెందిన ఎక్కెర్ల శ్రీనివాస్ తో 14 ఏళ్ల కింద తన చెల్లి అనసూయనిచ్చి వివాహం

చేశామన్నారు. వీరికి ఓ కుమారుడు సాయికుమార్ (5), భర్త శ్రీనివాస్ దుబాయికి వెళ్లిన తరువాత అత్త పోశవ్వ, మామరాజు, మరిది వెంకటి, తోటి కోడలు నాగలక్ష్మి, ఆడపడుచు రేఖవ్వలు అనసూయను వేధించేవారని తెలిపారు. భర్తతో ఫోన్ లో మాట్లాడే అవకాశం కూడా ఉండేది కాదన్నారు. పలుమార్లు తాము పెద్దలతో పంచాయతీ పెట్టి నచ్చజెప్పామన్నారు. చివరకు అనసూయ, చిన్నారి సాయికుమార్ లను హత్యచేసి, మంచంలో ఉంచి కిరోసిన్ పోసి తగులబెట్టి అత్యహత్యగా చిత్రీంచారని ఆరోపించారు. ఇటీవలే దుబాయి నుంచి వచ్చిన మా బావ శ్రీనివాస్ మరో పెళ్లి చేసుకుంటున్నానని, అడ్డాస్తే చంపేస్తానంటూ తనను హెచ్చరించారని మొగులయ్య కమిషన్ కు విన్నవించుకున్నాడు. తనకు న్యాయం చేయాలని, రక్షణ కల్పించాలని కోరాడు. ✍

# యువసత్తా

## రాజకీయాల్లోకి యువత వస్తేనే మార్పు : జేపీ

**యు**వత రాజకీయాల్లో భాగస్వాములైనప్పుడే మార్పు సాధ్యమని లోక్ సత్తా అధినేత జయప్రకాష్ నారాయణ పేర్కొన్నారు. లోక్ సత్తా పార్టీ యువజన విభాగం యువసత్తా రాష్ట్ర కార్యవర్గ తొలి సమావేశం శనివారం పార్టీ కార్యాలయంలో జరిగింది. ఇందులో జేపీ మాట్లాడారు. వచ్చే సాధారణ ఎన్నికల నాటికి రాష్ట్రంలో మార్పు కోసం పోరాడగలిగే..... కనీసం 50వేల మంది సమర్థ యువనాయకత్వాన్ని తయారు చేయాలన్నదే పార్టీ లక్ష్యంగా చెప్పారు. రాజకీయాలు మారాలన్న కోర్కె ప్రజల్లో బలంగా ఉన్నా అది తమ పని కాదన్నట్టు వ్యవహరిస్తున్నందువల్లే లోక్ సత్తా ఇంతగా ప్రజలను చైతన్య పరచాల్సి వస్తుందని చెప్పారు. “ఉదాహరణకు తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని తీసుకుంటే.. ఇందులో ప్రత్యేక రాష్ట్రం కావాలన్న ఆకాంక్ష ఒక కోణం మాత్రమే. పోరాటాన్ని లోతుగా పరిశీలిస్తే యువత, ప్రజల్లో రాజకీయాల పట్ల గూడుకట్టుకున్న ద్వేషం కన్పిస్తుంది. ప్రజాప్రతినిధులంటే ఉన్న ఏహ్యత వల్లే వారు ఎవరు కన్పించినారాజీనామా చెయ్యి, ఎప్పుడు దిగిపోతావు అంటూ అసహనాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు. యువత, ప్రజలు రాజకీయాలను ద్వేషించటం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. రాజకీయాలను మార్చుకునేందుకు మనమే బాధ్యత తీసుకుందామన్న స్పృహ కలగాలి. యువత అందులో భాగస్వాములైతేనే మార్పు సాధ్యమవుతుంది” అని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ కార్యక్రమంలో యువసత్తా సలహాదారులు డా॥ పాండురంగారావు, యువసత్తా రాష్ట్ర అధ్యక్షులు దాసరి రత్నం, ఉపాధ్యక్షురాలు గోక మంగళ, జనరల్ సెక్రటరీలు రాజారామకృష్ణవర్మ, డి. రమణారెడ్డి, కుడికాల ఆంజనేయులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.



## జాతీయస్థాయిలో ఎంట్రెన్స్ పరీక్ష వల్ల... తెలుగు విద్యార్థులకు ఎంతో మేలు

### 15శాతం జాతీయస్థాయి ఓపెన్ కోటాగా జీవో జారీచేస్తే మరింత ప్రయోజనం: లోక్ సత్తా

**దేశ**వ్యాప్తంగా ఇంజనీరింగ్, మెడికల్, వాణిజ్య విద్యాకోర్సుల్లో జాతీయస్థాయిలో ఒకే ప్రవేశపరీక్ష ద్వారా అడ్మిషన్లు కల్పించాలని జాతీయ మానవవనరుల అభివృద్ధి మంత్రి కపిలే సిబల్ నిర్ణయం తీసుకోవటాన్ని లోక్ సత్తా పార్టీ సంపూర్ణంగా స్వాగతిస్తోంది. “ప్రపంచంలోని ఏ సమాఖ్య దేశంలోనూ ఉన్నత విద్యకు ప్రాంతీయ దృక్కోణం లేదు. మనదేశంలోనూ ఆ దిశగా మార్పునకు దాదాపు 20 ఏళ్లుగా చర్చ జరుగుతోంది. ఇప్పటికైనా సాకారం కావటం సంతోషకరం. దీన్ని చిత్తశుద్ధితో సక్రమంగా అమలుచేయాలి”

దేశవ్యాప్తంగా ఒకే సిలబస్, ఉన్నత విద్యకు ఒకే ఎంట్రెన్స్ లేకపోవటం వల్ల ఎంతో ప్రతిభ, నైపుణ్యాలు ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులు ఇప్పటివరకూ నష్టపోతున్నారు. వివిధ పరీక్షలకు, వివిధ కోర్సులకు ప్రిపేరేషన్లు కాలాన్ని వృధా చేసుకుంటున్నారు. సరైన కోచింగ్ అవకాశాలు లేని గ్రామీణ ప్రాంత విద్యార్థులు మరి ఎక్కువ నష్టపోతున్నారు. తాజా నిర్ణయం వల్ల ఒక స్పష్టత రావటంతోపాటు విద్యార్థుల మీద అనవసర ఒత్తిడి తగ్గుతుంది.



వృత్తివిద్యాకోర్సుల్లో రాష్ట్రం వెలుపల ఉన్న విద్యార్థులకు 15శాతం కేటాయింపులని సుప్రీంకోర్టు దాదాపు రెండు దశాబ్దాల క్రితమే తీర్పునిచ్చినా, ఆంధ్రప్రదేశ్, జమ్మూకాశ్మీర్ రెండురాష్ట్రాలే ఇంతవరకూ ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకోలేదు. 6 సూత్రాల ఫార్ములాలో భాగంగా... రాష్ట్రేతరులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ తన కళాశాలల్లో 15శాతం సీట్లను కేటాయించుకోవటం వల్ల ఇతర రాష్ట్రాల్లోని వృత్తివిద్యా కళాశాలలు తెలుగు విద్యార్థులకు కూడా సీట్లను నిరాకరిస్తున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అనుసరిస్తున్న అనాలోచిత విధానం వల్ల రాష్ట్ర విద్యార్థులకు తీవ్ర నష్టం కలుగుతోంది. “వృత్తివిద్యా కళాశాలల ప్రవేశపరీక్షల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులు మిగిలిన రాష్ట్రాలవారికంటే ఎంతో ముందంజలో ఉన్నారని గత కొన్నేళ్లుగా నిరూపిస్తున్నారు. సరైన శిక్షణాసదుపాయాల వల్ల మన విద్యార్థులు ఐ.ఐ.టిలలో గణనీయ సీట్లు సాధిస్తున్నారు. అయితే ఇతర రాష్ట్రాల్లో పోటీపడే అవకాశం లేకపోవటం వల్ల నష్టపోతున్నారు. ఉదాహరణకు, దేశవ్యాప్తంగా వైద్యవిద్యలో 30,000 సీట్లు ఉంటే, బహిరంగపోటీలో ఉండే 4,500 సీట్లలో పోటీపడే అవకాశాన్ని తెలుగు విద్యార్థులు కోల్పోతున్నారు. మన రాష్ట్రంలోని 2500-3000 సీట్లలో 300-400 సీట్లకు మనం ఇతర రాష్ట్రాలవారిని అనుమతించకపోవటంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులు సుమారు 4500 సీట్లకు పోటీపడే అవకాశాన్ని కోల్పోతున్నారు. మన విద్యార్థుల్లో ఎవరైనా ఇతర రాష్ట్రాల్లో సీట్లు సంపాదించుకోవాలంటే భారీ డోనేషన్లు చెల్లించాల్సి వస్తోంది. జాతీయస్థాయి ఎంట్రెన్స్ వల్ల ఆ పరిస్థితి తొలగుతుంది, అయితే ఇప్పటివరకూ స్థానికేతర కోటాగా మనరాష్ట్రం పరిధిలో మాత్రమే అమలువుతున్న 15శాతాన్ని దేశవ్యాప్తం చేస్తూ, మిగిలిన 85శాతంలో స్థానిక, స్థానికేతర కోటాను పాత నిష్పత్తిలోనే అమలు చేస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక జీవో జారీ చేస్తే సరిపోతుంది.

# ప్రకాశం జిల్లా చీమకుర్తి గ్రానైట్ కంపెనీలో ఘోరప్రమాదం

డా॥ నారాయణం రాధాదేవి

## బండల మాటున పగిలిన గుండెలు

చీమకుర్తి గెలాక్సీ గ్రానైట్ బండలు, క్వారీల యాజమాన్యాన్ని పాలపుంతలో విహరింపజేస్తుంటే, గ్రానైట్ నిక్షేపాలను వెలికి తీసేందుకు చమటోడ్డి శ్రమించే సగటు కార్మికుణ్ణి మట్టి గుంతల్లో సమాధి చేస్తున్నాయి. ప్రపంచ పటంలో చీమకుర్తి గెలాక్సీకి ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉంది. క్వారీల యజమానులు ఎక్కువభాగం అధికార, ప్రతిపక్ష పార్టీలకు చెందిన ప్రజాప్రతినిధులు వారి బిడ్డలు, వారి అనుయాయులు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు కోట్ల ఆదాయాన్ని సమకూర్చి పెడుతున్న వ్యవస్థ ఇది.

## ఏడాదికి 100 కోట్లు రాయల్టీ

ఏడాదికి 100 కోట్లు రాయల్టీ 1000 కోట్లు విదేశీ మారక ద్రవ్యం యాజమాన్యానికి సిరులు పండించే ఈ గ్రానైట్ పరిశ్రమలో వివిధ స్థాయిల్లో పనిచేసే కార్మికులు మన రాష్ట్రం నుంచే కాక సుదూర ప్రాంతాల నుండి వలసలు వచ్చారు. వీరంతా అసంఘటిత కార్మికులు. కార్మిక చట్టాలేవీ వీరికి వర్తించవు. ఒక్క చీమకుర్తిలోనే 45 గెలాక్సీ క్వారీలున్నాయి. వీటిలో నిత్యం 4 కోట్ల విలువైన నిక్షేపాల్ని వెలికి తీస్తున్నారు. 10 వేలమంది కార్మికులు క్వారీల్లో పనిచేస్తున్నారు.

## ప్రమాదం జరిగిన రోజు

25-02-2010 గురువారం సాయంత్రం 6-45 గంటల సమయంలో ప్రకాశం జిల్లా చీమకుర్తి మండలం, రామతీర్థం సమీపంలోని హంస గ్రానైట్ క్వారీలో ఘోర ప్రమాదం జరిగి 20 మంది కార్మికులు సజీవ సమాధి అయ్యారని ప్రాథమిక అంచనా.

హంసమినరల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ గ్రెనైట్ క్వారీలో సాయంత్రం 6 గంటలకు రెండవ షిఫ్ట్ కార్మికులు డ్యూటీఎక్కి క్వారీయింగ్ ప్రారంభించారు. 200 అడుగుల లోతున్న క్వారీల మూడు ప్రాకెన్లు, రెండు రేంజర్లు, వాటి డ్రైవర్లు, కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. 200 అడుగుల ఎత్తు నుండి కొండ చెరియలు విరిగి పడి సుమారు 20 వేల టన్నుల బరువైన బండరాళ్లు, మట్టి 16 మీటర్ల ఎత్తున పేరుకుపోయాయి. గత పదేళ్ళల్లో జరిగిన ప్రమాదాల్లో 145 మంది చనిపోయారు.

## 25-02-2010న ప్రమాదానికి దారితీసిన పరిస్థితులు

1. గనుల పర్యవేక్షణకు డైరెక్టర్ జనరల్ ఆధ్వర్యంలో గల ప్రత్యేక భద్రతా విభాగానికి చెందిన అధికారులు తూతూ మంత్రపు తనిఖీలకు పరిమితమవుతుండటంతో క్వారీల యాజమాన్యం భద్రతా ప్రమాణాలను పాటించకుండా, క్వారీకి క్వారీకి మధ్య 10 మీటర్లు తగ్గకుండా ఉండాల్సిన బఫర్ జోన్ ను వదలకుండా త్రవ్వకాలు చేపడుతున్నారు.
2. మైన్స్ యాక్ట్ ప్రకారం సాయంత్రం 5 గంటలు దాటక కార్మికులతో పని చేయించకూడదు. అది ఉల్లంఘించారు.



3. ఓపెన్ కాస్ట్ విధానంలో పై నుంచి మట్టి, రాళ్ళు జారిపడకుండా 'బెంచ్ కట్' విధానాలను అనుసరించాల్సి ఉండగా, ఆ పద్ధతి అనుసరించలేదు.
4. గనులు, క్వారీల్లో తవ్వకాలకు ముందు విధిగా చుట్టూ 15 - 25 మీటర్ల వరకు మట్టి, రాళ్ళల్లో పగుళ్ళు, అతుకులు ఉన్నాయా అనేది విధిగా తనిఖీ చెయ్యాలి. ఈ విషయాలపై అవగాహన ఉన్న ఒక కార్మికుడు, తవ్వకాలకు వారం రోజుల ముందే రాళ్ళల్లో పగుళ్ళున్నాయని యాజమాన్యం దృష్టికి తెచ్చానని మీడియాకి వివరించాడు. మట్టి, రాళ్లు జారిపడే అవకాశం ఉందని తెలిసి కూడా ఆ ప్రాంతాల్లో రక్షణగోడలు నిర్మించలేదు.
5. పై ప్రమాదానికి పంచాయతీరాజ్, ఆర్ & బి, వైద్య ఆరోగ్యశాఖ, గనులశాఖ అధికారులు ప్రజాప్రతినిధులు, అందరూ బాధ్యత వహించాలి. 'తిలాపాపం తలా పిడికేడు'. ప్రమాదం జరిగిన కొద్ది గంటల్లోనే లోక్ సత్తా నాయకులు, కార్యకర్తలు ప్రమాదస్థలికి చేరుకొని, వివరాలు సేకరించి, మృతుల కుటుంబ సభ్యులను పరామర్శించారు. తమ వారికోసం గుండెలవిసేలా ఏడుస్తున్న వారిని ఓదార్చారు. మృతుల కుటుంబాలకు పరిహారం ఇవ్వడం వంటి కంటి తుడుపు చర్యలతో సరిపెట్టకుండా, సమస్యను పూర్తిగా అధ్యయనం చేసి ఇటువంటి దుర్ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా శాశ్వత పరిష్కారం కనుగొనే దిశగా చర్యలు చేపట్టాలని ప్రజా ప్రతినిధులను లోక్ సత్తా పార్టీ డిమాండ్ చేసింది.

ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేస్తూ ఎన్నో వ్యవస్థల్లో విలయతాండవం చేస్తున్న అవినీతి, అలసత్వం, ఆశ్రిత పక్షపాతం, బాధ్యతారాహిత్యం వంటి దుశ్చర్యలపై కొరడా రుఖిపించి దోషులకు సత్వరమే తగిన శిక్షలు విధించాలని లోక్ సత్తా ఆశిస్తున్నది. ✍️

# లోక్ సత్తా పార్టీ

## “ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యత్వం”

**లోక్ సత్తా పార్టీ** ఆవిర్భావం నుంచి, ప్రజల సంక్షేమాన్ని ఉద్దేశించిన పార్టీ విధానాలు, ఎజెండా, పోరాటం, నిర్మాణం, పనితీరు విస్తృతస్థాయి ఆదరణను పొందాయి. చాలా తీవ్రమైన రాజకీయ వ్యతిరేక వాతావరణంలో సైతం లోక్ సత్తా గణనీయమైన ఉన్నత స్థాయి విశ్వసనీయతను సంపాదించుకుంది. తాను చెబుతున్న విషయాలునే ఆచరించడంవలన లోక్ సత్తాకు అత్యున్నత విశ్వసనీయతను, గౌరవాన్నీ పొందింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రతి జిల్లాలో, అనేక మండలాల్లో, దాదాపు 90 శాతం మున్సిపల్ పట్టణాలు, నగరాల్లో లోక్ సత్తా తన కార్యాలయాల్ని ఏర్పాటు చేసుకుంది. భారతదేశంలో రాజకీయ సంస్కృతిని మార్చడానికి ఉన్న ఒకేఒక్క ఆశాశీరణం లోక్ సత్తా అనే భావన ప్రజల్లో మరింత పెరుగుతోంది.

ఇదే సమయంలో, గట్టి నాయకత్వాన్ని నిర్మించుకోవటానికి, సంస్థాగతంగా బలోపేతం కావటానికి, తగినన్ని వనరులను సమకూర్చుకోవటానికి లోక్ సత్తా తన ప్రయత్నాల్ని మరింత బలోపేతం చేస్తున్నది. ఈ ప్రయత్నాలకు తోడుగా, నిఖార్సయిన, ప్రజాస్వామికంగా, సభ్యుల సొంతమైన, సభ్యులచే నడపబడే పార్టీని నిర్మించేందుకు కూడా లోక్ సత్తా కృషి చేస్తోంది.

ఇప్పటివరకూ భారతదేశంలో రాజకీయపార్టీలకు రెండురకాల సభ్యత్వ సమానాలు మాత్రమే ఉన్నాయి: 1) సంక్షిప్తతలతో కూడిన సభ్యత్వాలు లేదా సంపన్న సభ్యుల సభ్యత్వాలు 2) 'విస్తృత జనావళి'ని చేర్చుకునే సభ్యత్వం. లక్ష్యాలు నిర్ణయించి నిర్వహించే ఈ తరహా సభ్యత్వం చాలావరకూ మొక్కుబడిగా ఉంటుంది, సమాచారం కూడా బోగస్ అయి ఉంటుంది.

గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా లోక్ సత్తా పార్టీ సభ్యత్వ నిర్మాణంలో భాగంగా తక్కువ ప్రవేశ

సంక్షిప్తతలతో, నామమాత్రపు ఫీజు, వగైరాలతో సభ్యత్వ సమోదు చేసే ప్రయత్నం చేసింది. అయితే, దానివల్ల మొక్కుబడి సభ్యత్వం పెరిగింది తప్ప దిగువస్థాయిలో తగినంత నాయకత్వం రాలేదు. తగినన్ని వనరుల్ని సమకూర్చుకునే సామర్థ్యం లేని సభ్యత్వం వచ్చింది. సభ్యత్వం ఓట్ల రూపంలోకి మారలేదు. వాస్తవంగా చెప్పాలంటే, అనేక ఇతర పార్టీలు కూడా ఇదే నమస్కనం ఎదుర్కొంటున్నాయి. అలాంటప్పుడు దాన్ని అధిగమించేందుకు ఆ పార్టీలు ఎందుకు ప్రయత్నించటం లేదు? కిరాయి సభ్యత్వ సంస్కృతితో అడ్డదారుల్లో సభ్యత్వ ఏర్పాటు చేసుకునేందుకు ఆయా పార్టీలు ప్రయత్నించటమే అందుకు కారణం. ఓట్లు కొనుగోలుచేయటం, అధికారంలోకి వచ్చామని ఏవో లాభాలిస్తామని ప్రలోభపెట్టి పార్టీ నిధుల్ని (99 శాతం లెక్కల్లో చూపనివి) తీసుకోవటం వంటివి ఆ అడ్డదారుల్లో భాగం.

వీటన్నిటినీ మార్చటానికి, అంకితభావం, నిబద్ధత కలిగి క్రమబద్ధంగా సభ్యత్వసమోదు చేసే సభ్యుల్ని చేర్చుకునే పాశ్చాత్య ఐరోపా విధానాన్ని ఇప్పుడు లోక్ సత్తా పార్టీ అనుసరిస్తోంది. పార్టీ కార్యకలాపాల్లో, ఆర్థిక వనరుల్లో వీరు నిరంతరం భాగస్వాములుగా ఉంటారు. అటువంటి అంకితభావంగల సభ్యత్వం నుంచే నిజమైన నాయకత్వం ఆవిర్భవిస్తుంది.

కొత్త సభ్యత్వ విధానం, వివిధ సభ్యత్వాల ఫీజు విధానం, సంబంధిత అంశాల ముఖ్యవివరాలను ఈ దిగువవక్రంలో అందిస్తున్నాం.

**నిధులు/ సభ్యత్వ ఫీజు ఎందుకు?**

పార్టీ ప్రజలతో నిత్యం సంబంధాలు నిర్వహిస్తూ ఉండేందుకు, పార్టీని అందరికీ చేరువ చేసేందుకు వీలుగా జిల్లాల్లో, నియోజకవర్గాల్లో, మండలాల్లో/ డివిజన్లలో పార్టీ కార్యాలయాలను నడిపేందుకు పార్టీకి నిధులు కావాలి.

**ఓటర్లు తరచూ అడిగే ప్రశ్నలు**

- 1) ఓ రాజకీయపార్టీ సభ్యుడు లేదా సభ్యురాలు కావటం వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలేమిటి?
- 2) మంచి రాజకీయపార్టీని ఎంచుకోవటం ఎలా?
- 3) లోక్ సత్తా పార్టీ ఎందుకు?
- 4) లోక్ సత్తా పార్టీలో సభ్యత్వ రకాలేమిటి?
- 5) లోక్ సత్తా పార్టీలో సభ్యులవ్వాలంటే ఎలా?
- 6) ఒకసారి ఫీజు చెల్లించినాకే నేను సభ్యునిగా అయ్యానో లేదో నాకు ఎలా తెలుస్తుంది?
- 7) “మెంబర్ షిప్ లీడర్”గా ఎవరు కాగలరు?
- 8) “మెంబర్ షిప్ లీడర్” కావటం వల్ల ప్రయోజనాలేమిటి?
- 9) “మెంబర్ షిప్ లీడర్” కావటానికి పద్ధతి ఏమిటి?
- 10) లోక్ సత్తా పార్టీ సభ్యత్వం కొరకు నా ప్రాంతంలో నేను ప్రచారం చేయవచ్చా?
- 11) నేను ఇప్పటికే పార్టీ సభ్యుడి/ విరాళాలిచ్చే దాతను. మళ్లీ నేను సభ్యత్వ రుసుము చెల్లించాలా?
- 12) సభ్యత్వ సమోదుకు సంబంధించిన సమాచారానికి/ అంశాలకు ఎవరిని సంప్రదించాలి?
- 13) మెంబర్ షిప్ నిబంధనలు ఏమిటి?
- 14) వివిధ చెల్లింపు పద్ధతులు ఏమేమి వున్నాయి?

**1) ఓ రాజకీయపార్టీ సభ్యుడు లేదా సభ్యురాలు కావటం వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలేమిటి?**

రాజకీయ ప్రక్రియలో భాగస్వాములు కావటానికున్న అనేక మార్గాలలో ఓ రాజకీయపార్టీ సభ్యుడు లేదా సభ్యురాలు కావటం ముఖ్యం. అన్నిటికంటే ఇది సంప్రదాయబద్ధమైన, ఆచారబద్ధమైన మార్గంగా భావించబడుతోంది కాబట్టి, ఓ పార్టీలోకి

సభ్యత్వం తీసుకోవటానికి సంకోచించాల్సిన అవసరం లేదు. ఎలా తీసుకోవాలి, ఎక్కడ మొదలుపెట్టాలి అని మీకు కొంత గందరగోళం కలగవచ్చు. ఆయా సంస్థల్లో నిజంగా చేరాలా, పద్దా అనే సందేహం కూడా మిమ్మల్ని సతమతం చేస్తుండవచ్చు. మొదటగా, ఓ రాజకీయపార్టీలో చేరటం ద్వారా మీరు కోల్పోయేది ఏమీ ఉండదనే విషయాన్ని గుర్తించండి. వాస్తవానికి రాజకీయ పార్టీలో చేరటం ద్వారా మీరు పొందేది చాలా ఎక్కువే ఉంటుందని చెప్పవచ్చు. మచ్చుకు కొన్ని ప్రయోజనాలను చూద్దాం...

1. ఎన్నికలలో అభ్యర్థల నామినేషన్ ప్రక్రియ తదితర అంశాల్లో మీరు భాగస్వాములు కావచ్చు. పోటీలో ఉన్న అభ్యర్థిగా మీ ప్రాంతమంతా ప్రచారంలో ఉన్న వ్యక్తి గురించి మీకు వ్యక్తిగతంగా తెలుస్తుంది.

2. అనేక రాజకీయపార్టీలకు యువత విభాగం, మహిళా విభాగం, కార్మికుల విభాగం, సీనియర్ సిటిజన్స్ విభాగం, గృహిణుల విభాగం, సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్ల విభాగం, ప్రాఫెషన్లు/ఆఫీసర్ల విభాగం, ఎన్నారై విభాగం తదితర విభాగాలు ఉంటాయి. వాటిలో మీరు ఇష్టపడే విభాగాన్ని ఎంచుకుని ఉమ్మడి లక్ష్యాల కోసం మీరు పనిచేయవచ్చు.

3. రాజకీయ ప్రక్రియలో మీరు ఎక్కువ భాగస్వాములు కాగలుగుతారు. తద్వారా ఎక్కువ రాజకీయ చైతన్యాన్ని పొందగలుగుతారు.

4. పార్టీ సభ్యత్వంతోపాటు సామాజిక కార్యకలాపాలలో పాల్గొనటం పెరుగుతుంది. మీ ప్రస్తుత సామాజిక జీవితంలో ఉన్న ఖాళీని పూరించుకుని, అనేక కార్యక్రమాలలో పాల్గొనే అవకాశమొస్తుంది. మీ జీవితాన్ని మరింత ఉత్సాహభరితంగా, ఫలవంతంగా మలచుకోవచ్చు.

5. వందలాదిమంది కొత్త, ఉత్సాహపూరితమైన వ్యక్తులను కలుసుకునే అవకాశం వస్తుంది. మీరు చేరిన పార్టీలోనే వారూ చేరితే, వారి విలువల ప్రాతిపదిక (వాల్యూ బేస్) మీ ప్రాతిపదికా ఒకటే అయితే, మీరు స్నేహితులుగా మారవచ్చు.

6. రాజకీయ ప్రక్రియను ప్రభావితం చేయటానికి అత్యున్నత మార్గాలలో ఇదొకటి. ప్రత్యక్షంగా మీ అభిప్రాయాలను తెలియచేయవచ్చు, పార్టీ నేతలను, అభ్యర్థులను ప్రభావితం చేయవచ్చు. మీ పార్టీయో, లేక మీ స్థానిక అభ్యర్థి

అధికారంలోకి వస్తే, మీ అభిప్రాయాలు, ప్రభావం ఎమ్మెల్యే కార్యాలయం నుంచి ప్రధానమంత్రి కార్యాలయం వరకూ చేరవచ్చు.

7. పార్టీ సభ్యత్వాన్ని బహిరంగ పరచటం ఉండదు. అది సాధారణంగా గుప్తంగానే ఉంచుతారు.

8. సాధారణంగా పార్టీ సభ్యత్వ ఫీజు మొత్తం నామమాత్రంగా ఉంటుంది. అటువంటి ఫీజుకు/విరాళాలకు పూర్తి పన్నురాయితీ లభిస్తుంది.

9. రాజకీయ ప్రక్రియలో భాగస్వామి కావటం ద్వారా మీరు విలువైన, నిజాయతీగల పౌరునిగా అనుభూతి చెందగలుగుతారు. మీకంటే డబ్బున్న వ్యక్తి లేదా మీకంటే మెరుగైన వ్యక్తికన్నా అత్యధిక సంతృప్తిని పొందగలుగుతారు.

10. మీ ఆలోచనలను నిరంతరం పంచుకుంటుండటం వల్ల మీ భావవ్యక్తీకరణ శక్తి, కలుపుకోలుతనం పెరగటం మీ వృత్తిలో కూడా మీకు ఉపయోగపడే అవకాశముంటుంది. అన్నిటికంటే, మీరు నిరంతరం వివిధ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటూ చురుగ్గా ఉండటం వల్ల మీరు ఆరోగ్యంగా, సంతోషంగా జీవించగలుగుతారు.

ఇది కేవలం ప్రారంభంగా పేర్కొనదగ్గ కొన్ని ప్రయోజనాలు మాత్రమే. మీ సృజనాత్మకతను ఉపయోగించండి. రాజకీయ పార్టీలో చేరటం ద్వారా మీకు లభించే ఇతర ఉపయోగాలను కూడా మీరు ఊహించుకోవచ్చు. రాజకీయరంగంలోకి ప్రవేశించి, మీ ప్రభావం యొక్క నిజమైన ఫలితాల్ని చూసేందుకు ఇదో అద్భుతావకాశం. మీ స్నేహితుల్ని కూడా మీతో కలుపుకోగలిగితే, సంఖ్యాబలం పెరుగుతుంది, రాజకీయ ప్రక్రియను ప్రభావితం చేయటంలో మీరు మరింత వాస్తవికంగా విజయం సాధించగలుగుతారు.

**2) అత్యున్నతమ రాజకీయ పార్టీని ఎంచుకోవటం ఎలా?**

మీకు నచ్చిన రాజకీయపార్టీని ఎంచుకోవటం తొలి అడుగు. మీ ఓటును కోరుకుంటున్న పార్టీలు భారతదేశంలో చాలానే ఉన్నాయి. వాళ్ల లక్ష్యం కేవలం మీ ఓటు ద్వారా “అధికారం” లోకి రావటం, “అధికారం”లో ఉండటం. ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో అధికారంలోకి రావటమే వారి లక్ష్యం, చివరకు దేశాన్ని చుణంగా పెట్టుయినారే. ప్రజలు వారి కాళ్ల మీద వారు

నిలబడి, శాంతియుతంగా కలిసిమెలిసి జీవించటం మీద వారికి విశ్వాసం ఉండదు. ప్రజల్ని విభజించి పాలించటమే వారి విధానం. ప్రజల్ని నిరంతరం ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడి ఉండేవారిగా తయారుచేస్తారు. శాశ్వత పరిష్కారాలు చూపించరు. ప్రజలు ఐకమత్యంతో ఉండటం ఆ పార్టీలకు ఇష్టం ఉండదుకాబట్టి, వరిష్కారాలు లేకుండా నమన్యత్వి దశాబ్దాలపాటు, కొన్నిసార్లు శతాబ్దాలపాటు ఘనీభవింపజేస్తారు. “మానవత్వం- వినమ్రుత”, “ఒకే దేశం- ఒకే జాతి- ఒకే లక్ష్యం” వంటి అలవాట్లను వారు పెంపొందించరు. ప్రజలు “చదువు-తెలివి-పరస్పర ఆధారితం-సహనం- విజ్ఞత- ఉదారత”తో వ్యవహరించటం వారికి ఇష్టం ఉండదు. కేవలం 10శాతం ప్రజలకు కొద్దిపాటి మేలు చేసి, దాన్నే అందరి అభివృద్ధిగా, అంతా అభివృద్ధిగా నమ్మించేలా విపరీత ప్రచారం చేస్తారు. మిగిలిన 90శాతం మందే భవిష్యత్తు పట్ల ఎటువంటి ఆశలేకుండా నలిగిపోయే పరిస్థితిని కల్పిస్తారు. సునిశితమైన అంశాల పట్ల రెండు నాలుగు వైఖరిని అవలంబించి, ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాల్ని నడుపుతుంటారు. భవిష్యత్తు తరాల జీవితాల్ని అంధకారంలోకి నెడతారు.

**మీ మనసుకు నిజంగా నచ్చిన పార్టీని శోధించండి, గుర్తించండి**

మీకు నచ్చిన పార్టీని ఒకసారి గుర్తించాక, వారిని సంప్రదించండి, సభ్యత్వం గురించి అడగండి. నిజానికి, పార్టీలో చేరాలంటూ రాజకీయపక్షాలు మీ ఇంటి తలుపును తట్టాలి. కానీ భారతదేశంలో, ఆ మాటకొస్తే ఎక్కడా పరిస్థితి అలా లేకపోవటం విచారకరం. తాము చేయాల్సిన రీతిలో పార్టీలు సభ్యుల్ని రిక్రూట్ చేసుకోవటం లేదు. పన్నులు ఎగ్గొట్టేవారిని పట్టుకుని, వారినుంచి పెద్దఎత్తున నల్లధనాన్ని తీసుకుని దాంతో పార్టీ కార్యకలాపాల్ని నడపటం సాధారణమైపోయింది. పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చాక, అటువంటి విరాళాలిచ్చినవారికి వారి పెట్టుబడికి 10-20రెట్లు సహాయం చేయటం ఆనవాయితీగా మారింది. దాంతోపాటు, ఎన్నికల సమయంలో దిగువ మధ్యతరగతి వారిని, పేదప్రజలను కొన్నిరకాల ఉచిత పథకాలతో, మద్యం, నగదు బదిలీలతో ఓటర్లను మభ్యపెట్టటం ద్వారా ప్రజాస్వామ్యాన్ని, దానితోపాటు ఎంతో శ్రమకోర్చి సాధించిన

స్వాతంత్ర్యాన్ని అపహాస్యం చేస్తున్నారు.

కానీ, తమ వ్యక్తిగత ప్రయోజనాల కోసం, అధికార దాహం కోసం సమాజాన్ని విషపూరితం చేయని పార్టీని మీరు వెతకాల్సి ఉంది. పార్టీని ప్రజల ఆస్తిగా చేసి, కార్యక్రమాల్ని నిర్వహించే పార్టీని, సభ్యులిచ్చిన విరాళాలతో, సభ్యత్వ డబ్బుతో, ఎన్నికల సంఘం నియమావళి, ఐపీసీ పరిధిలో ప్రచారం చేయటంలో విశ్వాసమున్న పార్టీని మీరు విశ్వసించాలి.

రాజకీయపార్టీలో సభ్యుడు కావటానికి మీరో నిర్ణయం తీసుకుంటుంటారు. ప్రక్రియలో భాగస్వాములు కావాలనుకుంటుంటారు. కొత్త సభ్యులను రికార్డులో చేయటం, స్వచ్ఛంద సహకారం అందించటం నుంచి ఆహ్వానించినప్పుడు పార్టీ కార్యక్రమాలకు హాజరుకావటం, అభ్యర్థన ఎంపిక సమయంలో ఓటింగ్ చేయటం వంటివి చేసే ప్రయత్నం చేయవచ్చు. రాజకీయపార్టీలో చేరటం వల్ల పెద్దఎత్తున లాభం తప్ప, కోల్పోయేదేమీలేదు అనేది గుర్తుంచుకోవాల్సిన అంశం. ఈ కారణం వల్ల, తక్షణం ప్రక్రియలో భాగస్వాములు కండి. ఏదోకరోజున, మనం ప్రతిరోజూ ఎంతో మాట్లాడుకుంటున్న “ప్రజాప్రతినిధులు” మీరే కావచ్చు.

**3) లోక్ సత్తా పార్టీ ఎందుకు?**

ప్రాంతీయతత్వం, మతతత్వం, కులతత్వం, ఇంతకు ముందు చెప్పుకున్న ఇతర తీవ్రసమస్యలు మనదేశాన్ని పట్టిపీడిస్తున్నాయని మనందరికీ తెలుసు. ఈ సమస్యల పట్ల మన సహనం, నిస్సహాయత ఎంతో కష్టపడి నిర్మించుకున్న ప్రజాస్వామ్యాన్ని అధికార దాహంతో ఉన్న రాజకీయ నాయకులు అపహాస్యం చేసేందుకు దోహదం చేస్తున్నాయి. ఈ భారీ రాజకీయ క్రీడలో మనం కుంచించుకుపోతున్న భావనలో ఉన్నాం. కానీ ఎలిసాబ్ రూజ్ వెల్ట్ చెప్పినట్లు, “మన అనుమతిలేకుండా ఎవరూ మనల్ని గాయపరచలేరు, అవమానించలేరు”. అదేవిధంగా, మనం చెప్పవచ్చు: మన అంగీకారంలేకుండా, మనల్ని ఎవరూ తగ్గించలేరు. తపన పడుతూ, ఆరాటపడే భారతీయ పౌరులుగా అవినీతి, స్వార్థరాజకీయ పార్టీలపై తిరగబడి నిలబడాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది.

మనలో చాలామంది ఇలా అనుకుంటుంటారు. “ ఈ దేశం మారాలని

నాకూ వుంది. దీనికోసం ఏదన్నా చేయాలన్న తపన వుంది. కానీ ఏం చేయాలో, ఎలా చేయాలో తెలియదు. పరిస్థితులు మారాలని కోరుకుంటున్నాను. కానీ మార్పు కోసం నేనొక్కడిని ఒంటరిగా ఏం చేయగలను, ఎంతని చేయగలను...”.

**మిత్రమా, మార్పు ఎప్పుడూ ఒక్కరితోనే.. ఒక్కరి నుండే ప్రారంభమవుతుందన్న చారిత్రక సత్యాన్ని ఒకసారి గుర్తుతెచ్చుకోండి.**

దేశాన్ని తిరిగి సరైన మార్గంలో పెట్టి, మనం కోల్పోయిన వారసత్వాన్ని తిరిగి తీసుకొచ్చేందుకు తమవంతు ప్రయత్నం చేయాలనుకుంటున్న అటువంటి నిజాయతీ, నిబద్ధత గల గర్వించదగ్గ ఈ దేశ పౌరులందరికీ లోక్ సత్తా ఆహ్వానం పలుకుతున్నది. లోక్ సత్తాకు అత్యంత విశ్వసనీయ, విశిష్ట చరిత్ర ఉంది. పోస్టాఫీసుల ద్వారా ఓటరు రిజిస్ట్రేషన్, సత్వర న్యాయానికి స్థానిక కోర్టులు, రాజకీయాల్లో నేరచరితులను బైటపెట్టటం, రాజకీయపార్టీల విరాళాలకు సంబంధించిన చట్టసవరణ, సమాచారహక్కు చట్టం, ఇంకా అనేక సంస్కరణల్ని లోక్ సత్తా సాధించింది. ప్రజల బలహీనతలతో, సెంటిమెంట్లతో లోక్ సత్తా ఎన్నడూ ఆడుకోదని మేం సగర్వంగా కూడా చెప్పుకోగలం. మానవసామర్థ్యాన్ని పరిపుష్టం చేసేందుకు మంచిపాలన విలువలను పార్టీ విశ్వసిస్తుంది. భారతదేశ సమస్యల్ని అధిగమించటానికి తేలికైన, అచరణాత్మకమైన, శాశ్వత పరిష్కారాల్ని కొన్నేళ్లగా లోక్ సత్తా ప్రయత్నిస్తోంది, వాదిస్తున్నది. ఇందుకోసం మనకున్న మానవ, సహజ వనరుల్ని ఎలా సద్వినియోగం చేసుకోవాలో చెబుతోంది. కోట్లాది పిల్లలు ఇప్పటికీ స్కూలుకు వెళ్లటం లేదు, కోట్లాదిమంది ప్రజలకు ప్రాథమిక ఆరోగ్యం పొందే అవకాశం లేదు, సామర్థ్యాన్ని వెలికితీసే అవకాశంలేకపోవటం, నివారించదగ్గ బాధల్ని అలాగే కొనసాగించటం కంటే భయంకరమైన పాపం ఇంకోటి ఉంటుందా?

మనందరం కలిస్తే... ఆత్మగౌరవంతో బతుకుతూ, సత్వర న్యాయం అందుబాటుతో ఎదుగుతానని ప్రతి పౌరుడూ ఆశించగలిగే మార్పును సాధించగలమని లోక్ సత్తా బలంగా విశ్వసిస్తోంది. ఆ రోజుంతో దూరం లేదని (12ఏళ్ల సుదీర్ఘకాలం పాటు) ఈ దేశప్రజలతో మమేకమై సాగిన లోక్ సత్తా పూర్తిగా విశ్వాసంతో వున్నది.

గర్వించదగ్గ మనదేశం గురించి ఆరాటపడే పౌరులంతా స్వాతంత్ర్యం కోసం జరుగుతున్న ఈ కొత్త రాజకీయపోరాటంలో భాగస్వాములు కావాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

**4) లోక్ సత్తా పార్టీలో సభ్యత్వ రకాలేమిటి?**

- + **అసోసియేట్ సభ్యత్వం**
- మద్దతుదారుగా పార్టీతో అనుబంధమై ఉంటారు
- గ్రామస్థాయిలో/బూత్/కాలనీ స్థాయిలో ఓటింగ్ హక్కులు ఉంటాయి
- మండలం/డివిజన్/వార్డు స్థాయిలో సమావేశాలకు ఆహ్వానించబడతారు
- ఫీజు: రూ. 10/- (కాలపరిమితి మూడేళ్లు)
- + **ప్రాథమిక సభ్యత్వం**
- సభ్యునిగా పార్టీతో అనుబంధమై ఉంటారు
- వార్డు/డివిజన్/మండలస్థాయిలో ఓటింగ్ హక్కులు ఉంటాయి
- మండలం/డివిజన్/వార్డు స్థాయిలో సమావేశాలకు పాల్గొనవచ్చు.
- ఫీజు: రూ. 100/- (కాలపరిమితి మూడేళ్లు)
- నిర్దిష్టమైన ఐ.డి-కార్డును ఇవ్వటం జరుగుతుంది
- + **ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యత్వం- ఏడాదికి/నెలకోసారి**
- సభ్యునిగా పార్టీతో అనుబంధమై ఉంటారు
- అన్నిస్థాయిల్లో ఓటింగ్ హక్కులు ఉంటాయి
- అన్నిస్థాయిల్లో సమావేశాలకు ఆహ్వానించబడతారు
- సాధారణ ఎన్నికల్లో (ఎమ్మెల్యే/ ఎంపీ) పోటీ చేయవచ్చు మరియు/ లేదా పార్టీ ప్రాథమిక ఎన్నికల్లో ఓటు వేయవచ్చు
- ఫీజు: ఏడాదికి రూ. 1000/- (చెక్కు) - లేక-
- ఫీజు: నెలకు రూ. 100/- (సేవింగ్స్ అకౌంట్/ క్రెడిట్ కార్డు/ ఆటో డెబిట్- ఇ.సి.ఎస్) - లేక-
- తన అనుచరుల నుంచి 25 ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యత్వాలను చేయగల ప్రాథమిక సభ్యుడు
- ఫీజు: ఎన్.ఆర్.ఐ.లు ఏడాదికి 200 డాలర్లు (కింది వెబ్సైట్ నుంచి నేరుగా చెల్లించవచ్చు. [www.loksatta.org/executivemembers](http://www.loksatta.org/executivemembers))
- ఫీజు: Quarterly -\$50 or Half yearly \$100
- నిర్దిష్టమైన ఐ.డి - కార్డు ఇవ్వటం జరుగుతుంది
- అవసరమైన సమాచారమంతటినీ ఈ-మెయిల్స్ మరియు ఎస్.ఎం.ఎస్ ల ద్వారా అప్ డేట్ చేస్తుంటారు
- వెబ్సైట్లో వివరాల విషయంలో వ్యక్తిగత

- నియమాలకు అనుగుణంగా గోప్యత పాటించటం జరుగుతుంది
- ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యత్వం- జీవితకాలం**
- రూ. 10,000- భారత్ లో నివాసముంటున్న వారికి
  - రూ. 2000 డాలర్లు- విదేశాల్లో ఉంటున్న వారికి
- + గౌరవ సభ్యత్వం**
- లోక్ సత్తా భావజాలంతో ఏకీభవించే వ్యక్తిదారులు/ విద్యావంతులు/ వ్యాపార వర్గాలకు
  - మద్దతుదారుగా మరియు/ లేక సలహాదారుగా పార్టీతో అనుబంధమై ఉంటారు
  - నియోజకవర్గ స్థాయిలో/జిల్లా/రాష్ట్రస్థాయిలో ఓటింగ్ హక్కులు ఉంటాయి
  - నియోజకవర్గం/జిల్లాస్థాయి సమావేశాలకు ఆహ్వానించబడతారు
  - సాధారణ ఎన్నికల్లో (ఎమ్మెల్యే/ ఎంపీ) పోటీ చేయవచ్చు మరియు/ లేదా పార్టీ ప్రాథమిక ఎన్నికల్లో ఓటు వేయవచ్చు
  - విరాళం: (తప్పనిసరి కాదు) ఏడాదికి రూ. 5000 (చెక్కు)
  - అవసరమైన సందర్భాల్లో సమాచారాన్ని ఈ-మెయిళ్లు మరియు ఎస్.ఎం.ఎస్ ల ద్వారా ఆప్ డేట్ చేస్తారు

**5) లోక్ సత్తా పార్టీలో సభ్యులవ్వాలంటే ఎలా?**

పార్టీలో సభ్యత్వ దరఖాస్తులు (పుస్తకాలు) పార్టీ రాష్ట్ర కార్యాలయంలో, జిల్లా, నియోజకవర్గ కార్యాలయాలు అన్నిచోట్లా లభిస్తాయి. పార్టీ సభ్యత్వ కోఆర్డినేటర్లు మీకు సహకరిస్తారు. వీరి వివరాల్ని కాంటాక్ట్ సమాచారాన్ని లోక్ సత్తా పార్టీ అధికారిక వెబ్ సైట్ [www.loksatta.org](http://www.loksatta.org) లో చూడవచ్చు. అలాగే, లోక్ సత్తా భావజాలంతో కలిసి వచ్చే స్నేహితులు, వరిచయస్తులతో 50-100 సభ్యత్వాల్ని చేర్పించేందుకు కృషి చేసే ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యుల వద్ద కూడా దరఖాస్తులు లభ్యమవుతాయి. ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులను 'మెంబర్ షిప్ లీడర్లు'గా వ్యవహరిస్తారు. వీరి వివరాలు కూడా వెబ్ సైట్ లో అందుబాటులో ఉంటాయి. పార్టీలో సభ్యత్వం తీసుకోవడానికి సంబంధించి ఎలాంటి సమాచారాన్నయినా మీరు 'గ్లోబల్ మెంబర్ షిప్ కోఆర్డినేటర్'ను [members@loksatta.org](mailto:members@loksatta.org) అనే ఇ-మెయిల్ చిరునామాకి మెయిల్ పంపించి

తెలుసుకోవచ్చు. లేదా 040-40405050, 040-6663 1197 టెలిఫోన్ నెంబర్ ను కూడా సంప్రదించవచ్చు. ఇంకా [www.loksatta.org/executivemembers](http://www.loksatta.org/executivemembers) వెబ్ సైట్ లో ఆన్ లైన్ అప్లికేషన్ ద్వారా నేరుగా మిమ్మల్ని మీరు సభ్యులుగా నమోదు చేసుకోవచ్చు.

**6) ఫీజు చెల్లించాక, నేను సభ్యుడిని అయ్యానోలేదో నాకు ఎలా తెలుస్తుంది?**

ప్రతి అప్లికేషన్ కి ఒక ప్రత్యేక గుర్తింపు సంఖ్య వుంటుంది. నిర్ణీత సమూహాల్లో వున్న అప్లికేషన్ సమాచారాన్ని జిల్లా కార్యాలయాలు లేదా "మెంబర్ షిప్ లీడర్" ప్రతి శనివారం రాష్ట్ర పార్టీ కార్యాలయానికి పంపిస్తాయి. వెంటనే పార్టీ మెంబర్ షిప్ ఆఫీసుకు చేరతాయి. మెంబర్ షిప్ బ్యాక్ ఆఫీస్ ఫీజు చెల్లింపుల్ని, ఇతర ప్రమాణాల్ని పరిశీలించి, ఆమోదించిన సభ్యత్వాల వివరాల్ని ఎస్ఎమ్ఎస్ ద్వారా జిల్లా పార్టీ కార్యాలయాలకు తెలియజేస్తారు. అనంతరం పార్టీ ప్రమాణాల ప్రకారం సభ్యుడిగా నమోదైన వ్యక్తికి పార్టీ గుర్తింపుకార్డును 60 రోజుల వ్యవధిలో పార్టీ కార్యాలయాలకు లేదా "మెంబర్ షిప్ లీడర్"కు పంపుతారు. ఒకవేళ ఏ కారణాల చేతనా సభ్యత్వాన్ని నిరాకరిస్తే, అదే సమాచారాన్ని 60రోజుల్లో తెలియచేస్తారు.

ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ల సమాచారాన్ని ప్రవచన వ్యాప్తంగా రాజకీయపార్టీలు అనుసరిస్తున్న ప్రమాణాలకు అనుగుణంగానే వ్యక్తిగత నిబంధనలు, గోప్యతను పాటిస్తూ మా వెబ్ సైట్ లో భద్రపరచటం జరుగుతుంది.

**7) 'మెంబర్ షిప్ లీడర్'గా ఎవరు కాగలరు? కావడం వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలేమిటి? మెంబర్ షిప్ లీడర్' అయ్యే పద్ధతి ఏమిటి?**

- 1) ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులుగా నమోదైన ప్రస్తుత రాజకీయ కార్యకర్తలంతా...!
- 2) ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యుడు కావటంతోపాటు పార్టీ సందేశాన్ని పెద్దసంఖ్యలో తన స్నేహితులు, సహోద్యోగుల్లోకి వ్యాపింపచేసే సత్తా గల ఏ వలంటీరీయనా
- 3) ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ కావటంతోపాటు ఇంటింటికి వెళ్లటం ద్వారా లేదా గ్రూపు సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయటం ద్వారా లోక్ సత్తా పార్టీ సిద్ధాంతాలు, భావజాలాన్ని, సభ్యత్వ విధానాన్ని తమ కాలనీట్ / ప్రాంతాల్లో ప్రచారం చేయగల ఏ వలంటీరీయనా...!

**8) 'మెంబర్ షిప్ లీడర్' కావడంవల్ల**

**ప్రయోజనాలేమిటి?**

ఒక సభ్యుడికి నాయకత్వ లక్షణాలు, సామర్థ్యాలు ఉన్నాయని పార్టీ నాయకత్వానికి నిరూపించుకోవటానికి ఇదొక మంచి అవకాశం. ఒక వ్యక్తి సామర్థ్యాన్ని అంచనావేసేందుకు పార్టీకి ఇంతకంటే సాక్ష్యం అక్కర్లేదు. అటువంటివారిని 'రేపటి నాయకులు'గా పరిగణించేందుకు పార్టీకి మంచి అవకాశం లభిస్తుంది. "నాయకులుగా" నిరూపితమైన అటువంటివారికి పార్టీని ఉన్నతస్థాయికి తీసుకువెళ్ళే దిశగా మెరుగైన పనిని అప్పచెప్పేందుకు / హోదాను కల్పించేందుకు పార్టీ చొరవ చూపుతుంది.

**9) "మెంబర్ షిప్ లీడర్" కావడానికి పద్ధతి ఏమిటి?**

ఇది చాలా సింపుల్. మీరు ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ అయిన తరువాత పార్టీ అధికారిక వెబ్ సైట్ [www.loksatta.org](http://www.loksatta.org) లేదా [www.loksattamembers.org](http://www.loksattamembers.org) వెబ్ సైట్ ను సందర్శించాలి. సైట్ లో వున్న 'మెంబర్ షిప్ లీడర్ అప్లికేషన్ ఫారం'ను డౌన్ లోడ్ చేసుకుని అందులో సూచించిన ప్రకారం ఫారాన్ని పూర్తిచేయాలి. దీనికి తమ రెసిడెన్స్ ప్రూఫ్, గత ఆరునెలల బ్యాంక్ స్టేట్ మెంట్ కాపీని జతచేస్తూ మెంబర్ షిప్ కార్యాలయానికి పంపిస్తే చాలు. అవసరాన్నిబట్టి పార్టీ కోర్కెమిట్ కూడా వీటిని పరిశీలిస్తుంది. ఆ సభ్యుడికి మెంబర్ షిప్ లీడర్ అయ్యే సామర్థ్యాలున్నాయని భావిస్తే, వారికి మెంబర్ షిప్ లీడర్ ప్రొవిజనల్ సర్టిఫికేట్, పార్టీ సభ్యత్వాలను స్వీకరించే విధానాలు, నియమ నిబంధనలను పంపిస్తుంది. తమ కాలనీలు/ ప్రాంతాల్లో లోక్ సత్తా మెంబర్ షిప్ మోడల్ ను ప్రమోట్ చేయడం ద్వారా తమ స్నేహితులు, సహోద్యోగుల నుంచి 50మంది సభ్యుల్ని చేర్పించేందుకు కావల్సిన 50 రసీదుల బుక్ లెట్ ను కూడా మెంబర్ షిప్ లీడర్ కి పంపిస్తారు.

**10) లోక్ సత్తా పార్టీ సభ్యత్వం గురించి మా ప్రాంతంలో నేను ప్రచారం చేయవచ్చా?**

- తప్పకుండా! అయితే ఇదంతా మీ సొంత ఖర్చుతో కింద పేర్కొన్న పలు పద్ధతుల్లో చేయవచ్చు.
- + ఇమెయిల్స్, ఎస్ఎమ్ఎస్ ల ద్వారా.
  - + ఆటోల ద్వారా ప్రకటనలు
  - + సినిమా హాళ్లలో స్లయిడ్స్
  - + పత్రికా ప్రకటనలు
  - + పత్రికల్లో కరపత్రాల ఏర్పాటు

+ కరపత్రాల్ని ఇంటింటికి అందించడం, కాలేజీ ఔట్ గేట్ల వద్ద, జనసమూహాలున్న ప్రాంతాల్లో పంచడం

+ ఇంకా పార్టీ మెంబర్షిప్ ఆఫీస్ ఆమోదించిన ఇతర పద్ధతుల ద్వారా.

(నంబంధిత సమాచారమంతటినీ మెంబర్షిప్ కార్యాలయమే మీకందిస్తుంది).

**11) నేను ఇప్పటికే పార్టీ సభ్యుడిని/దాతను. మళ్ళీ నేను సభ్యత్వ రుసుము చెల్లించాలా?**

గతంలో రు.1000 కంటే తక్కువగా చెల్లించినవారెవరైనా తమ సభ్యత్వాల్ని తాజా నియమనిబంధనలకు అనుగుణంగా పునరుద్ధరించుకోవాల్సివుంటుంది. అయితే గత 11 మాసాల్లో రు.1000 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ చెల్లించినవారెవరైనా తమ సభ్యత్వాలను ఈ చెల్లింపుల ద్వారా కొనసాగించుకోవాలిస్తే అందుకోసం ఒక అభ్యర్థన ఉత్తరాన్ని/ ఈ-మెయిల్ ను పంపిస్తే సరిపోతుంది. రు.10,000 నుంచి 2000 డాలర్ల వరకూ పెద్దమొత్తాన్ని విరాళమిచ్చినవారెవరైనా పార్టీ 'జీవితకాలపు సభ్యులు'గా పరిగణింపబడతారు. ఇందుకు వారు తమ రిక్వెస్ట్ లెటర్ లేదా మెయిల్ లో తమ సమ్మతిని తెలపాల్సివుంటుంది.

**12) సభ్యత్వనమోదుకు సంబంధించిన సమాచారానికి / అంశాలకు ఎవరిని సంప్రదించాలి?**

లోక్ సత్తా పార్టీని విశ్వవ్యాప్తం చేయడానికి కావల్సిన సామర్థ్యాలున్నాయని నిర్ణయించిన కిందపేర్లొక్క పార్టీ వ్యక్తులకు పార్టీ గ్లోబల్ మెంబర్షిప్ బాధ్యతల్ని అప్పజెప్పటం జరిగింది. వీరిద్దరూ తమతమ రంగాల్లో విస్తృతమైన నైపుణ్యం, ప్రపంచస్థాయిలో అపారమైన అనుభవం వున్నవారు. పార్టీ సభ్యత్వానికి సంబంధించిన వివరాలేవైనా మీరు వీరినుంచి తెలుసుకోవచ్చు.

**శ్రీ కృష్ణప్రసాద్**

లోక్ సత్తా పార్టీ ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ & గ్లోబల్ మెంబర్షిప్ కోఆర్డినేటర్  
E-mail: members@loksatta.org

ఫోన్ : 040 - 40405050, 6663 1197

**శ్రీ మాధవ్ క్షత్రియ**

లోక్ సత్తా పార్టీ ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ & గ్లోబల్ మెంబర్షిప్ కోఆర్డినేటర్

E-mail: members@loksatta.org

ఫోన్ : 040 - 40405050, 6663 1197

**13) మెంబర్షిప్ నిబంధనలు ఏమిటి?**

1) పార్టీ మెంబర్షిప్, ఇతర విభాగాలను ఎప్పటికప్పుడు రూపొందించే అధికారం పార్టీ జనరల్ కౌన్సిల్ కి వుంటుంది.

2) 18 సంవత్సరాలు నిండిన భారతీయ పౌరుడు ఎవరైనా, పార్టీ రాజ్యాంగానికి అనుగుణంగా సభ్యుడుగా నమోదుకావచ్చు. విదేశీపౌరులు రాజకీయ పార్టీలో చేరే అవకాశం లేదు.

3) క్రిమినల్ చర్యలకు, అవినీతికి పాల్పడ్డట్టు, నైతికంగా అభ్యంతరకర చర్యలకు పాల్పడ్డట్టు గతచరిత్ర కలిగిన వారెవరైనా పార్టీలో సభ్యులుగా చేరేందుకు అసర్దులు.

4) ప్రాథమిక సభ్యుడిగా చేరేందుకు కావల్సిన ప్రమాణాలకు తగినట్టు ఉండటంతోపాటు, ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ కావాలనుకున్నవారు, ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ గా మారేందుకు కూడా నిర్దేశించిన ప్రమాణాలకు తగినట్టు కూడా ఉండాలి.

5) పార్టీ అసిసియేట్, ప్రైమరీ, ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్లు నిర్దేశిత సభ్యత్వ రుసుములు / డ్యూస్ ను ఎప్పటికప్పుడు చెల్లిస్తుండాలి.

6) సభ్యత్వ నమోదు, పునరుద్ధరణలు పార్టీ నిర్దేశించిన విధానాలపైనే ఆధారపడివుంటాయి.

7) పార్టీ ప్రాథమిక ఎన్నికల్లో, అంతర్గత ఎన్నికల్లో ఓటువేయాలంటే ఆ ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ పార్టీలో కనీసం 12 నెలల పాటు సభ్యుడిగా వుండివుండాలి. అయితే, పార్టీ అంతర్గత ఎన్నికలు, సాధారణ ఎన్నికల్లో పోటీచేసేందుకు ఈ నియమం ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్లకు వర్తించదు.

8. తమ నివాసస్థలం/ చిరునామాలో ఏదైనా మార్పును నమోదుచేయాలనుకుంటే సభ్యులు రాతపూర్వకంగా కార్యాలయానికి దరఖాస్తు చేయాలి. లేదా members@loksatta.org అనే ఇ-మెయిల్ చిరునామాకు కూడా పంపవచ్చు.

**14) వివిధ చెల్లింపు పద్ధతులు ఏమేమి ఉన్నాయి?**

ఇ.సి.ఎస్ ద్వారా :  
+ ఇ.సి.ఎస్ లేదా ఎలక్ట్రానిక్ క్రియరింగ్ సిస్టమ్ ద్వారా సభ్యులు తమ బ్యాంక్ అకౌంట్ నుంచి నేరుగా పార్టీ అకౌంట్ కు ఉచితంగా డబ్బును బదిలీ చేయవచ్చు.

+ ఇ.సి.ఎస్ ద్వారా సభ్యులు నెలవారీ / త్రిమాసిక / అర్ధవార్షిక / వార్షిక పద్ధతిలో తమ విరాళాలను డైరెక్ట్ డెబిట్ ద్వారా కూడా బదిలీ చేయవచ్చు.

+ ప్రతి సభ్యునికీ రసీదు ఇవ్వటం జరుగుతుంది.

+ ఇసిఎస్ పద్ధతిని ఉపయోగించుకోదల్చిన సభ్యులు సక్రమంగా పూర్తిచేసిన, సంతకం చేసిన ఇసిఎస్ ఫారంతోపాటు తమ బ్యాంక్ చెక్ ఒకదానిని క్యాన్సిల్ చేసి జతచేయాలి. (ఇసిఎస్ ఫారాన్ని పార్టీ కార్యాలయం / మెంబర్షిప్ లీడర్/ వలంటీర్ల నుంచి పొందవచ్చు).

+ ఇసిఎస్ కి ఎన్రోల్మెంట్ తరువాత సభ్యులు 9704372224 నెంబర్ కు కింద పేర్లొక్క మెసేజ్ ను ఎస్ఎమ్ఎస్ చేయాలి.

<NAME> <ECS> <APPLICATION NO>.

**చెక్ ద్వారా :**

+ సభ్యులు వార్షిక విరాళం (కనీసం రు.1000) ఇవ్వాలనుకున్నా లేదా జీవితకాలపు సభ్యత్వం (కనీసం రు.10,000) తీసుకోవాలనుకున్నా చెక్ రూపంలో విరాళాల్ని ఇవ్వచ్చు.

+ ప్రతి చెల్లింపుకీ పార్టీ సభ్యునికి రసీదును ఇవ్వటం జరుగుతుంది.

+ నమోదు తరువాత సభ్యులు 9704372224 నెంబర్ కు కింద పేర్లొక్క మెసేజ్ ను ఎస్ఎమ్ఎస్ చేయాలి.

<NAME> <CHQ> <APPLICATION NO>.

**నగదు ద్వారా :**

+ సభ్యులు వార్షిక విరాళం (కనీసం రు.1000) ఇవ్వాలనుకున్నా లేదా జీవితకాలపు సభ్యత్వం (కనీసం రు.10,000) తీసుకోవాలనుకున్నా నగదు రూపంలో విరాళాల్ని అందించవచ్చు.

+ ప్రతి సభ్యునికీ వారి చెల్లింపులకు రసీదు లభిస్తుంది.

+ ఎన్రోల్మెంట్ తరువాత సభ్యులు 9704372224 నెంబర్ కు కింద పేర్లొక్క మెసేజ్ ను ఎస్ఎమ్ఎస్ చేయాలి.

<NAME> <CASH> <APPLICATION NO>

**వివిధ అంశాలపై మీరడిగ్ ప్రశ్నలకు డా॥ జేపీ సమాధానాలిస్తారు. ప్రచురించబడిన ప్రతి ప్రశ్నకు రూ॥ 100/- పాలిటోషికం ఇవ్వబడును**



# సర్వజన సత్తా

బి.సి., ఎస్.సి., ఎస్.టి., మైనారిటీ, ఇ.బి.సి.ల సామాజిక, సాంస్కృతిక, ఆర్థిక రాజకీయ చైతన్య వేదిక



**అన్ని వర్గాల సంక్షేమానికి ఉద్యమం అనంతపురం**

స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 60 సంవత్సరాలైనా బడుగు, బలహీన వర్గాల జీవనస్థితిగతులు ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే అన్నచందంగా ఉన్నాయి. రాజ్యాంగం ప్రకారం వెనుకబడిన వర్గాలకు అందాల్సిన హక్కుల సాధనకు ప్రజలు జాగృతమై రాజకీయ పార్టీలపై ఒత్తిడి తీసుకురావాలని సర్వజన సత్తా రాష్ట్ర కన్వీనరు చెన్నయ్య పిలుపునిచ్చారు. లోక్ సత్తా ఆధ్వర్యంలో '60 వసంతాల రాజ్యాంగం - దేశంలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీల స్థితిగతులు' అనే అంశంపై చర్చావేదిక నిర్వహించారు. స్థానిక ప్రెస్ క్లబ్ కాన్ఫరెన్స్ హాల్లో మంగళవారం ఈ కార్యక్రమం జరిగింది. తొలుత అంబేద్కర్ విగ్రహానికి పూలమాలలెసి నివాళులర్పించారు. అనంతరం అక్కడ నుంచి సప్తగిరి సర్కిల్ మీదుగా ప్రెస్ క్లబ్ వరకూ ర్యాలీ నిర్వహించారు. లోక్ సత్తా జిల్లా అధ్యక్షుడు శ్రీనాథ్ అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో యువజనసత్తా కో-కన్వీనర్లు హనుమంతరావు, ఓంకార్, పీఆర్పీ నాయకులు మాసూలు శ్రీనివాసులు, మహిళారాజ్యం శ్రీవల్లి, టీడీపీ నజీర్, కాంగ్రెస్ బీసీ సెల్ ఛోరంపల్లి ఆంజనేయులు, మహిళాసమాఖ్య అమీనమ్మ, ఎంఎస్ఎఫ్ మధు, సీపీఐ(ఎంఎల్) లిబరేషన్ శివారెడ్డి, మాలమహానాడు రామ్మూర్తి, బీసీ విద్యార్థి సంఘం నారాయణ స్వామి, బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ విద్యార్థి సంఘం సాకే నరేష్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.



**రాజ్యాంగ అవగాహన కోసం సర్వజనసత్తా కార్యక్రమం చిత్తూరు**

లోక్ సత్తా పార్టీ ఆధ్వర్యంలో చిత్తూరు పట్టణంలోని స్థానిక ఎన్ జిఓ హాల్ లో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లకు రాజ్యాంగంపై అవగాహన కోసం ఫిబ్రవరి 21న జరిగిన సర్వజనసత్తా కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర కన్వీనర్ ఈడ చెన్నయ్య పాల్గొన్నారు. దేశంలో, రాష్ట్రంలో ఇదివరకు జరిగిన పోరాటాలు, ఉద్యమాలు, ఆయా నాయకులు ఆర్థికంగా బలపడేందుకు, వారి ఉనికిని తెలిజేసేందుకు జరిగాయని అసమానతలు తొలగించడం కోసం కాదని అన్నారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి., ఇ.బి.సి.లు ఏకతాటి పైకి రాకుండా కులాల వారిగా విడగొట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారని తెలిపారు. దీన్ని దృష్టిలో వుంచుకుని ప్రజలు మెలగాల్సిన అవసరం వుందన్నారు. ప్రస్తుతం జరుగుతున్న ఎన్నికలు ఏక పక్షంగా జరుగుతున్నాయన్నారు. ప్రలోభాలకు లొంగడం, డబ్బు, మద్యం వెదజల్లి రాజ్యాధికారాన్ని దక్కించుకుంటున్నారే తప్ప విశ్వాసంతో కాదని తెలిపారు. దీనిని ప్రజలు ప్రశ్నించిన రోజున వివక్షత అంతమవుతుందని అన్నారు. కులాలకు అతీతంగా అసమానతలు తొలగించేందుకు రాజకీయ పార్టీలు కృషి చేయాలని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో లోక్ సత్తా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షులు జయకుమార్, నాయకులు ఓంకార్, హేమంత్ కుమార్, రఫీ, రాజేష్ కుమార్, ముసుస్వామి, మాలమహాసభ మహిళా అధ్యక్షురాలు ధనలక్ష్మి, రమణరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.



**ఎస్సీ, బీసీలు రాజకీయంగా ఎదగాలి**

అనంతపురం జిల్లా , శింగనమల

ఎస్సీ, ఎస్సీ, బీసీ వర్గాల ప్రజలు రాజకీయంగా ఎదగాలని లోక్ సత్తా రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు చెన్నయ్య, ఓంకార్ పేర్కొన్నారు. మండల కేంద్రమైన శింగనమలలో కమ్యూనిటీ హాల్ లో లోక్ సత్తా పార్టీ నిర్వహించిన కార్యక్రమానికి వారు ముఖ్య అతిథులుగా హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా వారు ఎస్సీ, ఎస్సీ, బీసీ వర్గాల వారు గత 60 సంవత్సరాల్లో సాధించిన ప్రగతిపై వివిధ పార్టీల నాయకులతో చర్చించారు. కార్యక్రమంలో లోక్ సత్తా మండల నాయకులు షబ్బీర్ బాషా, నారాయణస్వామి, డిడిపి, సిపిఐ, సిపిఎం పార్టీ నాయకులు పాల్గొన్నారు.



**2014లో అతిపెద్ద పార్టీగా లోక్ సత్తా**

కడప జిల్లా, చిన్న చౌకు

లోక్ సత్తా పార్టీ 2014 ఎన్నికల్లో అతి పెద్ద పార్టీగా ఆవిర్భవిస్తుందని పార్టీ అనుబంధ సంస్థ సర్వజన సత్తా రాష్ట్ర కన్వీనర్ చెన్నయ్య జోస్యం చెప్పారు. పార్టీ కార్యాలయంలో శనివారం బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ మైనారిటీ, సామాజిక, ఆర్థిక సాంస్కృతిక, రాజకీయ చైతన్య వేదిక ఆధ్వర్యంలో '60 ఏళ్ల రాజ్యాంగం, బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీల స్థితిగతులు' అనే అంశం పై చర్చా వేదిక నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన

మాట్లాడుతూ ప్రస్తుతమున్న రాజకీయ పార్టీలు కులాల మధ్య చిచ్చు పెడుతూ ప్రజలతో ఆటలాడుకుంటున్నాయని విమర్శించారు. లోక్ సత్తా పార్టీ బలమైన పార్టీగా ఎదుగుతుందన్నారు. సంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీలు ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజల ఆకాంక్షలను ఆగౌరవ పరుస్తున్నాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రాజకీయ మంటే కులం, మతం, డబ్బు, అంగబలం, కండబలం ప్రదర్శించి ఎన్నికల్లో గెలుపొందడంగా మారిందని పేర్కొన్నారు. 60 ఏళ్ల రాజ్యాంగంలో బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీలకు రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కులు, రిజర్వేషన్లు, ఆదేశిక సూత్రాలు అమలు పరచడంలో విఫలం చెందారని ఆరోపించారు. లోక్ సత్తా పార్టీ అన్ని మతాల వారిని ఒకే వేదికపైకి తీసుకొచ్చి వారికి కావాల్సిన వాటిని అందజేయడంలో కృషి చేస్తుందని చెప్పారు. శ్రీ జయప్రకాష్ నారాయణ్ నాయకత్వాన్ని ప్రతి ఒక్కరు బలపరచాలని పేర్కొన్నారు. కార్యక్రమంలో సర్వజన సత్తా నాయకులు హనుమంత్ రావు, మహమ్మద్ రఫీ, జగన్నాథరెడ్డి, చంద్రశేఖర్, విజయమ్మ, మోహన్ లతో పాటు పలువురు పాల్గొన్నారు.

**రాజకీయ లక్ష్యాలు చేరుకోనిదే సమస్యలు పరిష్కారం కావు చిత్తూరు జిల్లా, తిరుపతి**

సర్వజన సత్తా రాయలసీమ యాత్రలో భాగంగా తిరుపతి బస్టాండ్ దగ్గరలోని గాంధీ మరియు అంబేద్కర్ విగ్రహాలకు సర్వజన సత్తా రాష్ట్ర కన్వీనర్ శ్రీ ఈడ చెన్నయ్య పూలమాలలు వేసి అంజలి ఘటించారు. తదుపరి తిరుపతి లోక్ సత్తా పార్టీ ఆఫీసులో సర్వజన సత్తా సమావేశం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ఈడ చెన్నయ్య మాట్లాడుతూ కులాల పరంగా విడిపోయి పోరాటాలు చేయడం వల్ల సమస్యలు పరిష్కారం కావని, రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కులు, ప్రత్యేక సదుపాయాలు అమలు చేయడానికి చిత్తూరు గల నాయకత్వం, మంచి రాజకీయ పార్టీ కావాలని ఆ అవకాశాన్ని ఈ రోజు లోక్ సత్తా పార్టీ డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ రూపంలో మనకు అందిందని ఈ అవకాశాన్ని ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ, మరియు ఇ.బి.సి లు అందిపుచ్చుకోవాలని కోరారు. రాజకీయ లక్ష్యాలు చేరుకోనిదే సమస్యలు పరిష్కారం కావని ఆయన హితవు పలికారు. ఈ సమావేశంలో జిల్లా అధ్యక్షులు జయకుమార్, కార్యదర్శి కేశవులుశెట్టి, తిరుపతి నగర ఉపాధ్యక్షులు సుధాకర్ వర్మ, మరియు ఎమ్మార్పీయస్, అంబేద్కర్ యువజన సంఘం తదితర కులసంఘాలు పాల్గొన్నాయి.

**కాసేపు నవ్వుకుందాం...**

నగరానికి పొరుగుారి నుంచి వచ్చిన ఒకాయన రాత్రి ఎక్కడైనా తలదాచుకోవాలనుకున్నాడు. హెళాటల్లో ఉంటే అనవసరమైన డబ్బు ఖర్చునుకొని మెల్లగా ఓ రోడ్డు కూడలిలో ఉన్న మహాత్మాగాంధీ విగ్రహం వక్కనే నిద్రకు ఉపక్రమించాడం. అర్ధరాత్రివేళ ఎవరో తట్టిలేపుతున్నట్టనిపించిందాయనకు, తీరా కళ్ళు తెరచి చూస్తే మహాత్మాగాంధీ కనిపించారు.

“ఏం మనుషులయ్యా మీరు! బొత్తిగా నేనంటే గౌరవం లేకుండా పోతుంది. ప్రతిచోటా విగ్రహాలైతే పెడుతున్నారానీ, అవన్నీ నిల్చుని ఉన్నవే. నిలబడి, నిలబడి కాళ్ళు పీకుతున్నాయి. ఛత్రపతి శివాజీలాగా నాకూ ఓ గుర్రాన్ని ఏర్పాటు చేయచ్చుకదా” అని అడిగాట్ట.

“ సరే బాపూజీ రేపొద్దునే మంత్రిగారిని తీసుకువస్తా...” అని ఇంకేదో చెప్పబోతుండగా, మధ్యలో గాంధీ అడ్డు తగిలి “నేను తెమ్మన్నది గుర్రాన్ని, గాడిదను కాదు” అన్నారట కోపంగా.

# లోక్ సత్తా పార్టీ జిల్లాల సమావేశం



**చర్యలు తీసుకోవాలని వినతి**

**ఖమ్మం జిల్లా, పాల్వంచ**

వేసవి కాలంలో మున్సిపాలిటీలో తాగునీటి ఎద్దడి తలెత్తకుండా యుద్ధప్రాతిపదికన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ గురువారం లోక్ సత్తా పార్టీ ఆధ్వర్యంలో మున్సిపల్ కమిషనర్ కు వినతిపత్రాన్ని అందజేశారు. కిన్నెరసానిలో నీళ్ళు అడుగంటిన కారణంగా మొర్రేడు వాగు నుంచి గతంలో నిర్మాణం చేసి పంపుహౌజ్ ద్వారా ప్రజలకు తాగునీరు సరఫరా చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. పైపుల లీకేజీ లేకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. కార్యక్రమంలో పార్టీ మండల బాధ్యులు తాళ్లూరి సత్యనారాయణ, పగిళ్ల వెంకటేశ్వర్లు, శనగ రాంచందర్ రావు, పనస లక్ష్మి, పాసం పద్మ, కె. పద్మ, పూసెం నాగేశ్వరరావు, రాజారావు, ఖాసిం, మక్ సింగ్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.



**యువతే రాజకీయాలను మార్చాలి**  
**విజయవాడ, అజిత్ సింగ్ నగర్**

నేటి యువతే రాజకీయాలను మార్చగలదని లోక్ సత్తా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కటారి శ్రీనివాసరావు చెప్పారు. ఆదివారం 59వ డివిజన్ లో మహిళాసత్తా, యువసత్తా సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సమావేశంలో ఆయన ప్రసంగించారు. ఓటు విలువను సరైన పద్ధతిలో వినియోగించి రాజకీయాల్లో పెనుమార్పులు తీసుకురావచ్చున్నారు. దీనిలో అర్బన్ జిల్లా అధ్యక్షుడు రాజేంద్రప్రసాద్, న్యాయవాది అశోక్ కుమార్, అర్బన్

ఉపాధ్యక్షుడు కత్తుల రత్నం, కార్యదర్శి బండ్లమూడి మరళీకృష్ణ, యువసత్తా నాయకులు విజయకుమార్, బ్రహ్మం, శ్రీనివాసరావు, సాంబశివరావు, దుర్గాప్రసాద్, రాజు లక్ష్మి, ఈశ్వరి పాల్గొన్నారు. అనంతరం యువసత్తా మహిళాసత్తా కమిటీని ప్రకటించారు. యువసత్తా అధ్యక్షుడిగా సీహెచ్ రమేష్, ఉపాధ్యక్షులుగా జయరాజ్, ప్రభుదాస్, కార్యదర్శిగా సాంబయ్య, సహాయ కార్యదర్శిగా బాబురావు ఎన్నికయ్యారు. మహిళాసత్తా అధ్యక్షులుగా పూర్ణిమ, ఉపాధ్యక్షులుగా హైమావతి, సుజాత, కార్యదర్శిగా అల్లిక, సహాయ కార్యదర్శిగా అర్ కృప ఎన్నికయ్యారు.



**ఉచితవైద్య శిబిర నిర్వహణ**

**తూర్పుగోదావరి జిల్లా, కాకినాడ నగరశాఖ**

నిరుపేద మహిళలకు, పిల్లలకు నాణ్యమైన వైద్యసేవలు లభించడం ఇన్నేళ్ళ స్వాతంత్ర్యం తరువాత కూడా ఇంకా దుర్లభంగానే వుందని, ప్రజల ఆరోగ్య అవసరాలకు, అందుతున్న ప్రభుత్వ వైద్య సేవలకు మధ్య చాలా అంతరం వుందని, స్వచ్ఛంద సంస్థలు, ప్రజల సేవల కోసం పుట్టిన రాజకీయ పార్టీలు ఆ అంతరాన్ని తమ సేవల ద్వారా పూడ్చడానికి కృషి చెయ్యాలని లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర కార్యవర్గ సభ్యులు, కాకినాడ నగర ఇంఛార్జి డా॥ ఆలూరి విజయలక్ష్మి అన్నారు. పేదరికం, తగినంత పోషకాహారం, రక్షిత మంచినీరు లభ్యం కాకపోవడం, అపరిశుభ్రత పరిసరాల కాలుష్యం, ప్రజల ఆరోగ్యానికి హానికరంగా వున్నాయని ఆమె పేర్కొన్నారు. లోక్ సత్తా పార్టీ నగరశాఖ సామాజిక బాధ్యతతో నగర ప్రజలకు ప్రయోజనం చేకూర్చే ఈ వైద్య శిబిరాన్ని నిర్వహించడం పట్ల డా॥ విజయలక్ష్మి హర్షం వెలిబుచ్చారు. లోక్ సత్తా పార్టీ, కాకినాడ నగరశాఖ ఆధ్వర్యంలో 25వ డివిజన్లో ఫిబ్రవరి 21నాడు శ్రీ రవితేజ పబ్లిక్ స్కూల్ ఆవరణలో నిర్వహించిన ఉచిత వైద్యశిబిరాన్ని ఆమె ప్రారంభించారు. వైద్య శిబిరంలో సుమారు 200 మంది మహిళలు, పిల్లలకు వైద్యపరీక్షల్ని చేసి ఉచితంగా మందుల్ని పంపిణీ చెయ్యడం జరిగింది. గౌనకాలజిస్ట్ డా॥ లక్ష్మీకిరణ్, డా॥ ఆలూరి విజయలక్ష్మి వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించారు. వైద్య విద్యార్థి పునీత్ బృందం, లోక్ సత్తా పార్టీ కాకినాడ నగరశాఖ అధ్యక్షులు నెక్కంటి శ్రీనివాస్, కార్యదర్శి ఎమ్. శివరామకృష్ణ, వాకాడ సుబ్బారావు, పసంత, జగన్నాధరావు, చంద్రమౌళి, రాము, రవితేజ సూల్ ఉపాధ్యాయులు, స్థానిక పౌరులు వైద్యశిబిరం విజయవంతంగా నిర్వహించడానికి తోడ్పాటునందించారు.

**గుంటూరు జిల్లా**

గుంటూరు జిల్లా, గుంటూరు నగర కార్యవర్గ సభ్యుల సంయుక్త సమావేశం జిల్లా లోక్ సత్తా పార్టీ కార్యాలయంలో జిల్లా అధ్యక్షులు శ్రీ ఓరుగంటి నారాయణ రెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగినది. ఈ సమావేశానికి రాష్ట్ర పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కటారి శ్రీనివాసరావు, ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు. జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ వి. శివనాగేశ్వరరావు సభ్యులకు స్వాగతం పలికి, జిల్లాలో పార్టీ కార్యకలాపములను గురించి సంక్షిప్తంగా వివరించారు. శ్రీ కటారి శ్రీనివాసరావు తన ఉపన్యాసంలో, వచ్చే సెప్టెంబరులో రాష్ట్రంలోని వివిధ కార్పొరేషన్లలోను, పురపాలక సంఘాలలోను ఎన్నికలకు తగురితిలో సిద్ధం కావాలని, అందుకుగాను పార్టీ సభ్యత్వ సమోద కార్యక్రమాన్ని ముమ్మరంగా చేపట్టాలని, లోక్ సత్తా పార్టీ ని బలోపేతం చేయాలని కోరారు. డివిజన్లు/వార్డులలో కమిటీలను వెంటనే ఏర్పాటు చేసి, లోక్ సత్తా పార్టీ ఆశయాలను ప్రజలలోనికి తీసుకొని వెళ్ళాలని, ఇంటర్మీడియట్ విద్యార్థులకు కామన్ పరీక్ష ఏర్పాటు చేసే విషయాలలోను, జి.ఓ. 58 అమలు విషయములోను ప్రతి పట్టణములోను రెండు చర్చా కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేయమని సూచించారు. సమావేశానికి హాజరైన ప్రతినిధుల నుండి ప్రజలను వేధిస్తున్న ముఖ్య సమస్యలను అడిగి తెలుసుకోవటం జరిగింది. ఈ సమావేశానికి గుంటూరు నగర పార్టీ అధ్యక్షులు డా॥ టి. శరత్ బాబు, ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ కె. సాంబయ్య, యు.వి. సత్యనారాయణ, జిల్లా మహిళాసత్తా అధ్యక్షురాలు జి. పద్మరాణి, కె. దుర్గాదేవి తదితరులు పాల్గొన్నారు. పార్టీ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ వి. శివనాగేశ్వరరావు వందన సమర్పణ చేసారు.



**ఆదిలాబాద్ జిల్లా (పశ్చిమ)**

నిర్మల్ పట్టణంలోని కందకాల కబ్బా గురించి లోక్ సత్తా పార్టీ ఆధ్వర్యంలో మున్సిపాలిటీలో టైటాయింపడం జరిగింది. సమాచార హక్కు చట్టాన్ని వినియోగించినా తప్పదు సమాచారమిచ్చి తప్పదోప పట్టించినందుకు గాను టైటాయింపాం. కౌన్సిలర్ మరియు మున్సిపల్ సిబ్బంది చైర్మన్ తదితరులు వచ్చిన లక్ష్యసాధనలో నిమగ్నమై డ్రెస్ (మీ డియాని) పిలిచి అందరి ముందు నిలదీసి సమాచార హక్కు చట్టాన్ని

అపహాస్యం చేసినందుకుగాను పట్టణంలో లోక్ సత్తా సత్తా చాటింది. ఈ కార్యక్రమంలో నియోజక వర్గ ఇంఛార్జి పూండ్ల సర్కార్, జిల్లా యువసత్తా అధ్యక్షుడు బొలిశెట్టి రాజేష్, మండల కన్వీనర్ మాకుసాయి, సూర్యప్రకాష్, సతీష్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

**ఎరువుల ధరలను నియంత్రించాలి**

**మయూరి కూడలి**

వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేసి రైతును అదుకోవాలంటే ఎరువుల ధరలను నియంత్రించటం అవసరమని లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు భీశెట్టి బాబ్జీ అన్నారు. యూరియా ధరను పదిశాతం పెంచుతూ జాతీయ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం ఎరువుల సంక్షోభాన్ని పరిష్కరించి వ్యవసాయానికి ఊతమిచ్చే రీతిలో లేదని, రైతులకు మేలు చేయాలని ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే తక్షణమే ఈ విధానాన్ని సవరించి సమగ్రంగా రూపొందించాల్సి ఉందని ఆయన అన్నారు.

**'నిజాయితీ పాలన అందించండి'**

**విజయనగరం కంటోన్మెంట్**

స్థానిక మునిసిపాలిటీ పాలకవర్గం, అధికారులు ప్రజలకు నిజాయితీ పాలన అందించాలని, లోక్ సత్తా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు భీశెట్టిబాబ్జీ కోరారు. ఒకరిపై ఒకరు అవినీతి ఆరోపణలు చేసుకోవడం పై ప్రజలు సిగ్గుపడుతున్నారని, జిల్లా కలెక్టర్ తక్షణమే వీరిపై దర్యాప్తు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. శుక్రవారం సాయంత్రం ఆయన పార్టీ కార్యాలయంలో విలేఖరులతో మాట్లాడారు. ఆయనతో పాటు పాండ్రంకివెంకటరమణ, దయానంద శర్మ లక్కరాజు శివరాజు శివరామారావు పాల్గొన్నారు.

**పేద జిల్లాకు వ్యూకేజీ ఏదీ?**

**మయూరి కూడలి**

రాష్ట్రంలో అత్యంత పేదరికం జిల్లాగా విజయనగరాన్ని ప్రకటించిన ప్రభుత్వం ప్రత్యేక వ్యూకేజీని ప్రకటించడం మరచిపోరాదని లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు భీశెట్టి బాబ్జీ కోరారు. ఆదివారం జిల్లా పార్టీ కార్యాలయంలో నిర్వహించిన విలేకర్ల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే ప్రకారం జిల్లా తలసరి ఆదాయంలో 22వ, వరుసలోను, స్థూల ఉత్పత్తిలో 23వ వరుసలో ఉందని అన్నారు. ఈ వెనుకబాటుతనానికి కారణం పథకాల అమల్లో అవినీతి, రాజకీయాల్లో నిజాయితీ కొరవడమేనని ఆయన దుయ్యబట్టారు. నిరుద్యోగులకు సైతం ఉపాధి అందించలేని పరిస్థితిలో జిల్లా ఉందని, దీనికి స్థానిక శాసనసభ్యుడు, మంత్రులు సిగ్గుపడాలని ఆయన ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. అన్ని అంశాల్లో వెనుకబడినా మధ్యం అమ్మకాల్లో మాత్రం ముందుందని దీనికి ఏలోటూ రాకుండా ప్రధాన రాజకీయ పార్టీ నాయకులు ఐక్యంగా కృషి చేస్తున్నారని ఆయన ఎద్దేవా చేశారు. జిల్లా అభివృద్ధి చెందాలంటే రైవాడ నీటిని రైతులకు అందించాలన్నారు. అలాగే కరువు మండలాలకు తగిన నిధులు అందించాలనీ, విద్యార్థులకు ఉపకారవేతనాలు అందించి, చేనేత కార్మికులను అదుకోవాలని కోరారు. పావలాపట్టి, మధ్యాహ్న భోజన పథకాలు శ్రద్ధగా అమలు చేయడంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలన్నారు. జిల్లాను అభివృద్ధి బాటలో నడిపేందుకు ముఖ్యమంత్రి కె.రోశయ్య చొరవ తీసుకొని జిల్లాకు వెంటనే ప్రత్యేక వ్యూకేజీ ప్రకటించాలన్నారు. కార్యక్రమంలో ఐ.అనంతలక్ష్మి, ఎల్.ఆర్.శివరామారావు, ఎం.ఎస్.ఎన్.రాజు, పి.వి.రమణ, బి.భాస్కరుడు తదితరులు పాల్గొన్నారు.





**గాడి తప్పుతున్న ప్రజాస్వామ్యం**

**విజయనగరం:**

విజయనగరం జిల్లాలో ప్రజాస్వామ్యం గాడి తప్పుతుందని, దీనికి చీపురుపల్లి నియోజకవర్గం మెరకముడిదాం మండలం పెదపూతిక వలస గ్రామంలో రెండు కుటుంబాలను వెలివేయడం నిదర్శనం అని జిల్లా అఖిలపక్షం నాయకులు ఆరోపించారు. 2009 సాధారణ ఎన్నికల సమయంలో పెదపూతిక వలస గ్రామంలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి అనుకూలంగా వ్యవహరించలేదని ఆరోపిస్తు ఆ గ్రామానికి చెందిన దాసరి రామారావు, దాసరి తవిటి నాయకుల రెండు కుటుంబాలను ఏడాదిగా గ్రామ బహిష్కరణ చేసి వారి ఆస్తులను కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు అనుభవిస్తున్నారని, ఈ విషయమై బాధితులకు న్యాయం చేయడం కోసం శుక్రవారం లోక్ సత్తా పార్టీ జిల్లా కార్యాలయంలో అఖిలపక్షం నేతలు సమావేశం అయ్యారు. ఈ సందర్భంగా సమాలోచనలు చేసిన నాయకులతో లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు బీశెట్టి బాబ్జీ మాట్లాడుతూ జిల్లా మంత్రి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న చీపురుపల్లి నియోజకవర్గంలో అందునా మంత్రి అనుచరగణం చేస్తున్న విపరీత ధోరణులకు అంతలేకుండా పోతుందన్నారు. పార్టీకి అనుకూలంగా పనిచేయలేదన్న సాకుతో ఏకంగా గ్రామ బహిష్కరణ చేయడం అతిదారుణమని, ఇది సమాజంలో ప్రజలు స్వేచ్ఛగా తమ అభిప్రాయాలను వెలువరించే హక్కును కాలరాయడమే అని అన్నారు. బాధితులకు న్యాయం జరిగే వరకు లోక్ సత్తా పార్టీ పోరాటం చేస్తుందని అన్నారు. సి.పి.ఎం నాయకులు ముద్రాపు సూర్యనారాయణ మాట్లాడుతూ కొందరి పెత్తందారులు మంత్రి అండదండలతో అరాచకాలకు పాల్పడుతున్నారని ఇది ప్రజాస్వామ్యదేశమని ఇక్కడ ఎవరు ఏ పార్టీకైనా పని చేయవచ్చని అంతమాత్రాన గ్రామ బహిష్కరణ చేసి వారి ఆస్తులను ఆక్రమించుకుని అనుభవించడం క్షమించరాని తప్పిదం అన్నారు. అధికారులు ఈ విషయమై స్పందించి తక్షణమే బాధిత కుటుంబాలకు న్యాయం చేయాలని, వారికి రక్షణ కల్పించాలని డిమాండ్ చేసారు. సి.పి.ఐ. నాయకులు బుగత సూరిబాబు మాట్లాడుతూ స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 62 ఏళ్లు గడుస్తున్నా మన ప్రజాస్వామ్యం ఎక్కడ ఏ విధంగా అమలవుతుందో ఈ చర్య వివరిస్తుందన్నారు. ఇటువంటి చర్యలు పునరావృతం కాకుండా అందరూ సంఘటితంగా పోరాడాలని, అందుకు సి.పి.ఐ. ఎప్పుడూ కలిసి వస్తుందని అన్నారు. ప్రజారాజ్యం పార్టీ అధికార ప్రతినిధి షేక్ రహ్మాన్ మాట్లాడుతూ

గ్రామ బహిష్కరణ చర్యలు పిఆర్పీ తీవ్రంగా ఖండిస్తుందని, బాధితులకు న్యాయం చేసేందుకు అవసరమైతే ఏ స్థాయిలోనైనా పోరాటాలకు సిద్ధంగా ఉన్నామని, ఇందులో భాగంగా లోక్ సత్తా పార్టీకి తమ పూర్తి మద్దతు ఉంటుందన్నారు. ఇంకా ఉత్తరాంధ్ర మాలమహానాడు జిల్లా అధ్యక్షుడు ఆదాడ మొహన్ మాట్లాడుతూ జిల్లా అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు సాగుతుందని చెప్పుకుంటున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ చేస్తున్న పనులకు సంబంధం లేకుండా పోతుందన్నారు. తక్షణమే బాధ్యులపై చర్యలు తీసుకోవాలని అందుకోసం పోరాటాలు చేస్తామని బాధితులకు అండగా ఉంటామన్నారు. ఈ సమావేశంలో లోక్ సత్తా పార్టీ చీపురుపల్లి ఇన్చార్జ్ లక్ష్మణయ్యుడు, ఇతర నాయకులు పాల్గొన్నారు.



**అద్దె వాహనాల చోదకుల సమస్యలు పరిష్కరించాలి**  
**విజయనగరం (రూరల్)**

జిల్లా ప్రభుత్వ అద్దె వాహనాల యాజమానుల, డ్రైవర్ల సమస్యలపై జిల్లా కలెక్టర్ జి. రామనారాయణ రెడ్డి దృష్టి సారించాలనీ ప్రభుత్వ అద్దె వాహనాల అసోసియేషన్ జిల్లా అధ్యక్షులు భీశెట్టి బాబ్జీ కోరారు. ఆదివారం సంఘ కార్యాలయంలో జరిగిన కార్యవర్గ సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ జిల్లాలో కొంత మంది అధికారులు తమ సొంత వాహనాలకు బోగస్ బిల్లులతో ప్రభుత్వ ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని ఆరోపించారు. ఇతర జిల్లాల నుంచి రాకపోకలు సాగిస్తూ డ్రైవర్లను వాహనాల యాజమానులను ఇబ్బందికీ గురిచేస్తున్నారని వీటి అన్నింటిపై జిల్లా కలెక్టర్ దృష్టి సారించాలని ఆయన కోరారు. తమ సంస్థ తరపున త్వరలో కలెక్టర్ కలిసి పూర్తి వివరాలు అందచేస్తామని బాబ్జీ అన్నారు. సంస్థ కార్యదర్శి బుచ్చి మాట్లాడుతూ పెరుగుతున్న ఆయిల్ ధరలకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం ప్రైవేటు వాహనాల అద్దెను పెంచాలనీ, డ్రైవర్ల భద్రతకు ప్రభుత్వం సహకరించాలని ఆయన కోరారు. ఈ సమావేశంలో సంస్థ సభ్యులు సంతోష్, రమేష్, నాయుడు, మోహన్, లక్ష్మణ్, రాము ఉ మాతో పాటుగా జిల్లా నలుమూలల నుంచి డ్రైవర్లు, వాహన యజమానులు పాల్గొన్నారు.

**ఆస్పత్రులపై లోక్ సత్తా ప్రత్యేక కమిటీ విజయనగరం (కంటోన్మెంట్)**

విజయనగరం జిల్లా ప్రజలకు సేవలందించాల్సిన జిల్లా కేంద్ర ప్రభుత్వసుపత్రి, ఘోషాస్పత్రులపై మసకబారుతున్న ప్రతిష్ఠను దృష్టిలో ఉంచుకుని లోక్ సత్తా పార్టీ ప్రత్యేక కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. లోక్ సత్తా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు భీశెట్టి బాబ్జీ ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ కమిటీ శుక్రవారం నుంచి పనిచేస్తూ ప్రధాన ఆస్పత్రులలో వైద్య సేవలకై వస్తున్న విమర్శలు, రోగులు మౌలిక సదుపాయాల ప్రభుత్వం అందిస్తున్న సేవలు కొరవడిన పర్యవేక్షణ తదితర అంశాలపై సమగ్ర విచారణ చేసి జిల్లా కలెక్టర్ కు, ఆస్పత్రి సలహా కమిటీ చైర్మన్ ను నివేదిక అందజేయడం జరుగుతుందన్నారు.

**సీనియర్ నేతలకు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యత్వాలు శృంగవరపుకోట**

లోక్ సత్తా పార్టీ ఆవిర్భావం నుంచి పార్టీలో కొనసాగుతూ పార్టీలో సీనియర్ నేతలుగా ఉన్న దొడ్డి సూర్యారావు, ఎ.నన్యాసిరావు, బి.వి. రామలక్ష్మి, దొడ్డి నాగార్జునలకు శనివారం లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్ షిప్ లను అందజేసారు. పట్టణంలోని లోక్ సత్తా పార్టీ కార్యాలయంలో శనివారం సాయంత్రం నేతలతో సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా భీశెట్టి బాబ్జీ మాట్లాడుతూ పార్టీని గ్రామస్థాయిలో పటిష్టపరిచేందుకు నేతలు పనిచేయాలని పిలుపునిచ్చారు. పార్టీ మండల అధ్యక్షుడు ప్రతాపవర్మ జిల్లా కార్యవర్గ సభ్యులు డి.సూర్యారావులు ప్రసంగించారు.

**'అవినీతి అంతానికి సమాచార హక్కు చట్టం లక్ష్యం' గజపతి నగరం**

అవినీతి అంతమే సమాచార హక్కు చట్టం లక్ష్యమని లోక్ సత్తా పార్టీ నియోజకవర్గ ఇంచార్జి దేవర ఈశ్వరరావు అన్నారు. గురువారం ఇక్కడ ఉత్తరాంధ్ర సమాచార హక్కు చట్టం పరిరక్షణ ఐక్యవేదిక మండల కమిటీ నియామకం నెల్లిమర్ల మండలశాఖ కన్వీనర్ కె. రాఘవేంద్ర రావు పర్యవేక్షణలో జరిగింది. ఈ సందర్భంగా దేవర మాట్లాడుతూ సమాచార హక్కు చట్టం వల్ల సంక్షేమ పథకాలు ప్రజలకు నేరుగా అందుతాయన్నారు. దీంతో అవినీతి దరిచేరదన్నారు. ఇటువంటి చట్టాన్ని ప్రజలు సద్వినియోగం చేసుకోవాలని 30 రోజులలోగా సమాచార హక్కు చట్టం ప్రకారం వివరణ ఇవ్వని అధికారులకు 250 రూపాయలు నుంచి 25 వేల రూపాయలు వరకు అపరాధ రుసుం విధించే అవకాశం ఉందన్నారు. ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న పలు సంక్షేమ సహాయ ఉపాధి పథకాల్లో జరుగుతున్న అవినీతిని సమాచార హక్కు చట్టం హక్కు ద్వారా వెలుగులోకి తీసుకురావాలని కోరారు. చట్టంపై ప్రజలలో అవగాహన కల్పించడానికి గ్రామస్థాయిలో విస్తృతంగా సదస్సులు నిర్వహించనున్నట్లు చెప్పారు. గ్రామ పంచాయతీల్లోను అలాగే వివిధ ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో జరుగుతున్న అంశాలను సులభంగా తెలుసుకోవడానికి ఈ చట్టం ఉపయోగపడుతుందన్నారు.

అనంతరం మండల శాఖ కన్వీనర్ గా తిరుమల రాజు రామలింగరాజును, ప్రచార కార్యదర్శిగా ఉప్పలపాటి వర్మరాజును నియమించారు. కార్యక్రమంలో డెంకాడ, నెల్లిమర్ల మండల శాఖ కన్వీనర్ మహాంతి అప్పలనాయుడు, కె. రాఘవేంద్రరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

**'ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రజా వ్యాజ్యం' గజపతి నగరం**

ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రజా వ్యాజ్యం వేయనున్నట్లు లోక్ సత్తా పార్టీ నియోజకవర్గ ఇంచార్జి దేవర ఈశ్వరరావు చెప్పారు. బుధవారం మండలంలోని పురిటిపెంట న్యూకాలనీలోని పలువురు మహిళలు తమకు మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాలని లోక్ సత్తా నేత ఈశ్వరరావుకు విన్నవించుకున్నారు. అడ్డీసి కాంప్లెక్స్ ఎదురుగా పురిటిపెంట న్యూకాలనీలో సుమారు 30 కుటుంబాలు మంచినీటికి ఇబ్బందులు పడుతున్నారన్నారు. వీధిలైట్లు లేక ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారని వివరించారు. గజపతి నగరం, పురిటిపెంట పంచాయతీల్లో అవసరం లేనిచోట్ల కుళాయిలు వేశారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

ఏడాది కాలంగా ఫిర్యాదు చేస్తున్నా సర్పంచ్ స్పందించకపోవడం శోచనీయమన్నారు. కార్యక్రమంలో లోక్ సత్తా కార్యదర్శి బి.టి. రమణానందం, మహిళాసత్తా అధ్యక్షురాలు ఎం. భారతి, మండల శాఖ అధ్యక్షులు వి.ఎస్.ఆర్. జోగారావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

**సుభాషితాలు**

- కొంత మంది గొప్ప వారుగా వుండతారు. కొంతమంది గొప్పతనాన్ని సాధిస్తారు. మరికొంత మందికి గొప్పదనం అపొదించబడుతుంది. - షేక్స్పియర్
- వెలిగే దీపమే ఇతర దీపాలను వెలిగించగలదు. నిరంతరం నేర్చుకునేవారే ఇతరులకూ నేర్పగలరు. - రవీంద్రుడు
- మనం తలపెట్టిన కార్యం మంచిదనే నమ్మకం మనకున్నప్పుడు అవాంతరాలెన్ని ఎదురైనప్పటికీ పట్టించుకోరాదు. - ఫిలిప్ మాసింగర్
- మహత్తర కార్యాలను సాధించాలే గాని, వాటి మంచి చెడులను గురించి వితర్కించరాదు. - ఫిలిప్ మాసింగర్
- చేయడానికి చాలా సమయం పట్టేలా ఉండంటూ యువత వదిలి పెట్టిన పనిని, వృద్ధాప్యం చేయడానికి సంసిద్ధ మవుతుంది. - డబ్ల్యు సోమర్ సెట్ మామ్

**సూచన**

మీ జిల్లాలో లోక్ సత్తా పార్టీ నిర్వహించిన కార్యక్రమాలు, సాధించిన విజయాలు తదితర సమాచారాన్ని ప్రిన్ క్లిప్ పింగ్స్ తో పాటు తప్పనిసరిగా ఫోటోలు కూడా జతచేసి ప్రతినెలా 10వ, 25వ తేదీల్లోగా పంపించండి. వీలువెంటే వాటిని వరుసగా ప్రచురిస్తాం. స్థానికంగా మీ కార్యక్రమాల్ని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అందరికీ తెలియజేసేందుకు ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకోండి.

# ఉక్కు మనిషి

బారిస్టర్ ప్రాక్టీసు త్యాగప్రాయంగా  
స్వాతంత్ర్య సమరాన దూకిన క్షణాన సర్దార్ పటేల్...  
నా భార్యబద్దలు ఏమయిపోతారో అని ఆలోచించలేదు

ఏడున్నర పదులు నిండిన వయసులో  
నాకెందుకులే అని కాళ్ళు చావుకుని పడుకోలేదు,

ఆనాటి స్వాతంత్ర్య సమరాంగణాన  
నిండు జీవితాన్ని దేశానికి అంకితం చేసి  
గాంధీజీకి వెన్నుదన్నుగా నిలిచినా

నిన్నటి స్వాతంత్ర్య ప్రాతః సంధ్యవేళ  
అందరికీ ఎదురొడ్డి నైజాం రజాకారుల పైకి  
సైన్యాలనురికించి, నిజాం వెన్ను విరిచినా

సర్దార్ పటేల్ లక్ష్మం నిలువెల్లా ఒక్కటే  
స్వాతంత్ర్యభారతం - సమగ్ర భారతం  
సురక్షా భారతం - సుభిక్షా భారతం...

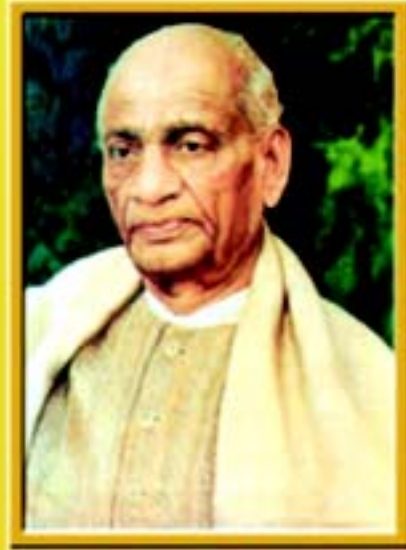
అటువంటి ఈ పవిత్ర దేశంలో అవినీతి  
దావానలంలా వ్యాపించి మనందరి జీవితాల్ని కాల్చివేస్తోంది

**రండి!**

కొత్త రాజకీయంతో అవినీతిని పారద్రోలుదాం  
స్వచ్ఛమైన రెండో గణతంత్ర భారతం వైపు అడుగులు వేద్దాం

**అందుకే....**

**మనచేత.... మనకోసం...**



**సర్దార్ వల్లభ్ భాయ్ పటేల్**

అక్టోబర్ 31, 1875 - డిసెంబర్ 15, 1950



**లోకసత్తా పార్టీ**

